

REPUBLICA MOLDOVA

CONSILIUL RAIONAL SOROCA

DOSAR nr. *01-22* *5/9*

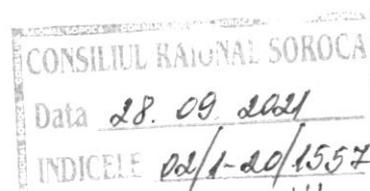
Documente privind justificarea adoptării

Deciziei Consiliului Raional „Cu privire la examinarea rezultatelor Raportului
auditului conformității utilizării de către unitățile administrativ – teritoriale a
transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor”

Data constituirii – ____2021

Total file - .....

Termen de păstrare – permanent

CONSILIUL RAIONAL SOROCA

SECȚIA
CONSTRUCȚII, GOSPODĂRIE
COMUNALĂ , DRUMURI

MD-3000, or. Soroca, str. Ștefan cel Mare,5
tel (230) 2-33-29, 2-30-35

РАЙОННЫЙ СОВЕТ СОРОКА

ОТДЕЛ
СТРОИТЕЛЬСТВА, КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА , ДОРОГ

МД-3000, г.Сорока, ул. Штефан чел Маре,5
тел.(230) 2-33-29, 2-30-35

Nr 02-01/54

22.09.2021

Stimate domnule Președinte

Prin prezenta, Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri , solicită să fie inclus proiectul de decizie în ordinea de zi a ședinței Consiliului Raional pe următoarea întrebare:

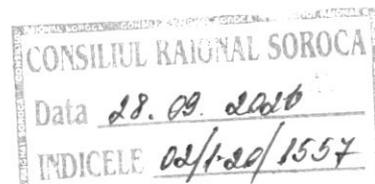
„Cu privire la examinarea rezultatelor Raportului auditului conformității utilizării de către unitățile administrativ – teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor ”

Cu respect

Elena Mîțu,
Șef Secția Construcții,
Gospodărie Comunală și Drumuri

Dlui Veaceslav Rusnac ,
Președintele raionului Soroca

Ex E. Mîțu
Tel. (0230)23329

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL SOROCA
DECIZIE

”Cu privire la examinarea rezultatelor Raportului auditului conformității utilizării de către unitățile administrativ – teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor.”

Consiliul Raional Soroca, întrunit în ședința ordinară la data de 04.11.2021;

Avînd în vedere:

- Expunerea de motive din Nota informativă la proiectul deciziei ” Cu privire la examinarea rezultatelor Raportului auditului conformității utilizării de către unitățile administrativ – teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor”, prezentată de Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri nr. i 02 – 01 / 55 din 22.09.2021;
- Raportul de expertiză juridică a Serviciului Asistență Juridică nr. „_____” din „_____”;
- Avizul Comisiei de specialitate pentru dezvoltare economică și a infrastructurii, amenajarea teritoriului și protecția mediului .

În temeiul

art. 43 alin (2) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, cu modificările ulterioare; Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative,

DECIDE:

1. Se ia act de prevederile Hotărîrii Curții de Conturi nr. 39 din 20.07.2021 privind Raportul auditului conformității utilizării de către unitățile administrativ – teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor, conform anexei nr. 1.
2. Se aprobă planul de acțiuni privind remedierea deficiențelor constatate în rezultatul auditului, conform anexei nr. 2.
3. Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri va întreprinde măsurile de rigoare pentru informarea în termen de 6 luni a Curții de Conturi despre măsurile întreprinse .
4. Vicepreședintele raionului, dna Alla Bordianu, va asigura implementarea sistemului de control intern managerial în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

5. Controlul privind executarea prezentei decizii se pune în sarcina dlui Veaceslav Rusnac, Președinte al raionului Soroca.

6. Prezenta decizie se aduce la cunoștință publică prin publicarea în Registrul de Stat al actelor locale și se comunică prin transmiterea copiilor:

- Președintelui Raionului Soroca;
- Serviciul financiar;
- Secției Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri;
- Direcției Finanțe;
- Secției Economie.

Elaborat:

Elena Mîțu, șef Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri;

Coordonat:

Veaceslav Rusnac , Președintele raionului;

Alla Bordeianu, Vicepreședinte al raionului.

Svetlana Păunescu, Vicepreședinte al raionului.

Iurii Tănase, Vicepreședinte al raionului.

Avizat:

Stela Zabrian, secretarul Consiliului Raional.

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂREA nr.39

din 20 iulie 2021

privind Raportul auditului conformității utilizării de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor

Curtea de Conturi, cu participarea dnei Lilia Taban, șef adjunct al Direcției investiții publice a Ministerului Finanțelor; dlui Radu Rogovei, șef al Direcției infrastructura de transport a Ministerului Economiei și Infrastructurii; dnei Nadejda Tanasov, șef al Direcției monitorizare a Agenției Achiziții Publice; dlui Ion Curmei, director al Agenției pentru Supraveghere Tehnică; dlui Ruslan Nedov, președintele raionului Cahul; dlui Ștefan Bolea, președintele raionului Călărași; dlui Sergiu Fîntîna, președintele raionului Fălești; dlui Iurie Levinschi, președintele raionului Hîncești; dnei Alla Bordianu, vicepreședintele raionului Soroca, precum și a altor persoane cu funcții de răspundere, în cadrul ședinței video, în legătură cu declararea stării de urgență în sănătate publică pe întreg teritoriul Republicii Moldova¹, călăuzindu-se de art.3 alin.(1) și art.5 alin.(1) lit.a) din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova², a examinat Raportul auditului conformității utilizării de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor.

Misiunea de audit public extern a fost realizată conform Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2021, având drept scop oferirea unei asigurări rezonabile asupra evaluării conformității privind utilizarea de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat pentru infrastructura drumurilor, prin prisma realizării de către acestea a atribuțiilor și responsabilităților la toate etapele.

Auditul a fost planificat și s-a desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit aplicate de Curtea de Conturi (ISSAI 100, ISSAI 400 și ISSAI 4000)³.

Examinând Raportul de audit, precum și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente la ședința video, Curtea de Conturi

A CONSTATAT:

administrarea cheltuielilor publice pentru infrastructura drumurilor reprezintă un interes sporit din partea societății și a organelor statului, în Raportul de audit fiind abordate problemele importante ale proceselor de întreținere a drumurilor publice, de achiziție și de gestionare a fondurilor publice.

¹ Hotărârea Curții de Conturi nr.10 din 16.03.2020 „Cu privire la aprobarea regimului de activitate al Curții de Conturi”; Hotărârile Comisiei Naționale de Sănătate Publică nr.10 din 15.05.2020 și nr.15 din 12.06.2020.

² Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017 (în continuare – Legea nr.260 din 07.12.2017).

³ Hotărârea Curții de Conturi nr.2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI”.

Evaluarea procesului de administrare a resurselor financiare aferente infrastructurii drumurilor de către autoritățile publice locale de nivelul întâi și de nivelul al doilea relevă neconformități la planificarea strategică conform programelor de întreținere și reparație a drumurilor, precum și la estimarea și planificarea obiectivelor de achiziții, în procesul propriu-zis de achiziție, la etapele de atribuire, de executare și de monitorizare a contractelor de antrepriză, și nemijlocit de realizare a controlului calității și raportării regulamentare a lucrărilor de construcție și a situațiilor patrimoniale.

Entitățile auditate au neglijat asigurarea transparenței procesului de achiziții, nu au respectat etapele de planificare a acestora, precum și de evaluare conformă a necesităților prioritare de lucrări și servicii, bazate pe calcule și analize reale, fapt ce condiționează inevitabil deficiențe pentru etapele ulterioare.

Cele menționate determină ajustarea cadrului regulator în domeniu și întreprinderea măsurilor din partea autorităților privind administrarea conformă a resurselor financiare bugetare destinate infrastructurii drumurilor, cu remedierea curențelor și problemelor detaliate în Raportul de audit.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.14 alin.(2), art.15 lit.d) și art.37 alin.(2) din Legea nr.260 din 07.12.2017, Curtea de Conturi

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Raportul auditului conformității utilizării de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor, anexat la prezenta Hotărâre.
2. Prezenta Hotărâre și Raportul de audit se remit:
  - 2.1. Guvernului Republicii Moldova, pentru informare și luare de atitudine în vederea monitorizării asigurării implementării recomandărilor de audit;
  - 2.2. Președintelui Republicii Moldova, pentru informare;
  - 2.3. Parlamentului Republicii Moldova, pentru informare și examinare, după caz, în cadrul Comisiei parlamentare de control al finanțelor publice;
  - 2.4. Ministerului Finanțelor și Agenției Achiziții Publice, pentru informare și:
    - 2.4.1. asigurarea elaborării și aplicării unui cadru normativ-metodologic aferent planificării și executării cheltuielilor, precum și contractării lucrărilor de întreținere a drumurilor de către entitățile bugetare la conturile corespunzătoare (ECO) tipului de lucrare prestat (întreținere curentă și periodică, reparație, reparație capitală, reabilitare a drumurilor);
    - 2.4.2. revizuirea cadrului normativ cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici, în aspectul majorării termenelor procedurale de sesizare și prezentare a informațiilor suplimentare, precum și de extindere a temeiurilor de includere în listă în legătură cu tergiversarea nemotivată a executării condițiilor contractuale;
  - 2.5. Ministerului Economiei și Infrastructurii, pentru informare și:

2.5.1. inventarierea exhaustivă a datelor aferente drumurilor raionale, ce servesc ca bază pentru calcularea transferurilor cu destinație specială din bugetul de stat;

2.5.2. de comun cu Ministerul Finanțelor, examinarea posibilității de calculare pentru UAT de nivelul întâi a transferurilor cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor în baza formulei similare aplicate pentru UAT de nivelul al doilea, asigurând fundamentarea din punct de vedere economic și tehnic a concluziilor/deciziilor aferente;

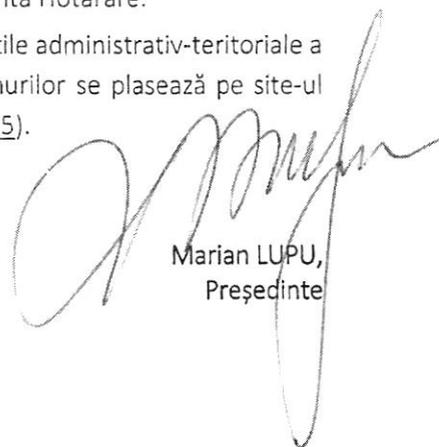
2.6. Agenției pentru Supraveghere Tehnică, pentru informare și verificarea conformității documentației, volumelor și calității lucrărilor contractate de Consiliul raional Cahul, indicate în Raportul de audit;

2.7. unităților administrativ-teritoriale auditate⁴, pentru informare și examinarea în ședința Consiliului local a rezultatelor auditului, cu audierea persoanelor responsabile menționate în Raportul de audit referitor la faptele descrise în acesta, remedierea deficiențelor constatate și implementarea recomandărilor înaintate de audit.

3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și poate fi contestată cu o cerere prealabilă la autoritatea emitentă în termen de 30 de zile de la data publicării. În ordine de contencios administrativ, Hotărârea poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr.3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

4. Curtea de Conturi va fi informată, în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a Hotărârii, despre acțiunile întreprinse pentru executarea subpunctelor 2.4.-2.7. din prezenta Hotărâre.

5. Hotărârea și Raportul auditului conformității utilizării de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor se plasează pe site-ul oficial al Curții de Conturi (<http://www.ccrm.md/hotariri-si-rapoarte-1-95>).

Marian LUPU,
Președinte

⁴ Consiliilor raionale: Cahul, Hîncești, Soroca, Fălești, Călărași, Ialoveni, Anenii Noi și Singerei.

Autorităților locale ale: mun. Cahul, mun. Hîncești, or. Călărași, or. Ialoveni, or. Nisporeni, or. Codru, or. Căinari, com. Trușeni, s. Costești, s. Bravicea.

Anexă la
Hotărârea Curții de Conturi
nr.39 din 20 iulie 2021

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69, tel.: (+373) 22 26 60 02,
fax: (+373) 22 26 61 00, www.ccrm.md; e-mail: ccrm@ccrm.md

RAPORTUL auditului conformității utilizării de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor

CUPRINS

LISTA ACRONIMELOR	3
GLOSAR	4
I. SINTEZA.....	5
II. PREZENTAREA GENERALĂ.....	8
III. SFERA ȘI ABORDAREA DE AUDIT	10
IV. CONSTATĂRI.....	11
4.1. În cadrul UAT este aprobat cadrul instituțional și cel normativ de dezvoltare strategică ce țin de întreținerea și reabilitarea drumurilor publice locale?	11
4.2. Entitățile asigură planificarea și transparența achizițiilor, cu argumentarea documentară a necesităților pentru întreținerea și reparația drumurilor, iar procedurile de atribuire și executare a contractelor de achiziție s-au realizat conform criteriilor, asigurând conformitatea cheltuielilor publice?	16
4.3. Autoritățile publice au realizat controlul calității, administrarea și raportarea regulamentară a lucrărilor de construcție și a patrimoniului aferent infrastructurii rutiere?	28
V. CONCLUZIE GENERALĂ	36
VI. RECOMANDĂRI	37
SEMNĂTURILE ECHIPEI DE AUDIT	38
Anexa nr.1	39
Anexa nr.2	47
Anexa nr.3	49
Anexa nr.4	51
Anexa nr.5	52
Anexa nr.6	55

LISTA ACRONIMELOR

Abrevierea	Termenul abreviat
AAP	Agenția Achiziții Publice
AAPL	Autoritățile administrației publice locale
ANSC	Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor
COP / COFP	Cererea ofertei de preț / Cererea ofertei de preț fără publicare
CP	Cod practic în construcții
CPV	Vocabularul comun al achizițiilor publice
CR	Consiliul raional
GL	Grup de lucru
HG	Hotărârea Guvernului
Î.S. „ASD”	Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”
ÎM	Întreprindere municipală
MF	Ministerul Finanțelor
RBI	Registrul bunurilor imobile
RM	Republica Moldova
SIA	Sistem informațional automatizat
SIA „RSAP” MTender	Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Achizițiilor Publice” (MTender)
UAT	Unitatea administrativ-teritorială

GLOSAR

În sensul Legii nr.509/1995, sunt definite următoarele noțiuni de bază:

Drumuri – căi de comunicație terestră special amenajate pentru circulația vehiculelor și a pietonilor;

Administrarea drumurilor – activitate care are ca obiect proiectarea, construirea, modernizarea, reabilitarea, repararea și întreținerea drumurilor, precum și gestionarea acestora;

Gestionarea drumurilor – activitate, parte componentă a administrării drumurilor, care are ca obiect crearea și actualizarea băncii de date tehnice rutiere, a cadastrului drumurilor; exploatarea și dezvoltarea sistemului de administrare optimizată, gestiunea traficului rutier; efectuarea investigațiilor și expertizelor drumurilor publice, prin măsurări cu aparataj corespunzător, și a reviziilor stării acestora; efectuarea concesiunilor, arendărilor și închirierilor în legătură cu drumurile publice; asigurarea integrității patrimoniului drumurilor;

Teren aferent drumului – zona drumului, zonele de protecție ale acestuia și zona străzilor;

Transferuri cu destinație specială – mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, în sumă absolută, cu titlu condiționat, de la bugetul de stat și/sau de la alte bugete la bugetele locale, pentru asigurarea exercitării funcțiilor publice sau în alte scopuri speciale;

Achiziție publică – procurare de bunuri, executare de lucrări sau prestare de servicii pentru necesitățile unei sau mai multor autorități contractante, prin atribuirea unui contract de achiziție publică;

Autoritate contractantă – orice autoritate a administrației publice centrale sau locale, instituție publică sau autoritate/instituție autonomă care gestionează mijloace ale bugetului public național;

Documentație de atribuire – documentație care cuprinde toate informațiile legate de obiectul contractului de achiziții publice și de procedura de atribuire a acestuia, inclusiv caietul de sarcini, sau, după caz, documentația descriptivă;

Grup de lucru – grup de specialiști în cadrul autorității contractante, care realizează proceduri de achiziție publică pentru autoritatea respectivă;

Ofertă – act juridic prin care operatorul economic își manifestă voința de a se angaja din punct de vedere juridic într-un contract de achiziții publice. Oferta cuprinde propunerea tehnică și propunerea financiară.

Ofertant – operator economic care a prezentat o ofertă în cadrul procedurii de atribuire a unui contract de achiziții publice;

Operator economic – furnizor de bunuri, executant de lucrări și/sau prestator de servicii, care poate fi orice persoană fizică sau juridică, orice entitate publică sau asociație a acestor persoane și/sau entității, care furnizează pe piață bunuri, execută lucrări și/sau prestează servicii;

Fraudă – orice act sau omisiune intenționată, legată de: (i) utilizarea sau prezentarea de declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, care are ca efect deturnarea sau reținerea incorectă de fonduri din buget; (ii) nedezvăluirea de informații și încălcarea unei obligații specifice, cu același efect; (iii) utilizarea improprie a acestor fonduri în alte scopuri decât cele pentru care au fost inițial acordate;

Abateri grave – prin abateri grave de la prevederile legale¹, care afectează rezultatul procedurii de atribuire sau face imposibilă încheierea contractului, se înțelege faptul că pe parcursul analizei, evaluării și/sau finalizării procedurii de atribuire se constată erori sau omisiuni, autoritatea contractantă aflându-se în imposibilitatea de a adopta măsuri corective fără ca acestea să ducă la încălcarea principiilor achizițiilor publice.

Notă: Glosarul de termeni prezentat are un rol informativ și nu produce efecte juridice.

¹ Art.71 alin. (1) lit. g) din Legea privind achizițiile publice nr.131 din 03.07.2015 (în continuare - Legea nr.131 din 03.07.2015).

I. SINTEZA

Raportul de audit este destinat:

Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova – pentru informare, luare de atitudine și utilizare a informațiilor la luarea deciziilor/inițiativelor aferente politicilor statului în domeniul infrastructurii drumurilor;

Ministerului Finanțelor, Ministerului Economiei și Infrastructurii – pentru informare și utilizare a informațiilor în vederea realizării politicii guvernamentale aferente domeniului infrastructurii drumurilor;

autorităților publice locale, ca beneficiari de transferuri financiare din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor – pentru eliminarea deficiențelor indicate în Raportul de audit;
societății civile, altor părți interesate.

Funcționalitatea sistemului de administrare a resurselor destinate pentru infrastructura drumurilor nu este asigurată conform unui cadru uniform de execuție și raportare, fapt ce permite în unele cazuri utilizarea resurselor contrar cerințelor normative, iar gestiunea fondurilor publice și patrimoniale este defectuoasă.

Monitorizarea selectivă a procesului de administrare a resurselor financiare și patrimoniale, deficiențele în activitățile de achiziții publice și lipsa pârghiilor de constrângere au constituit factorii de bază ce au condiționat neconformitățile constatate, cu efecte păguboase asupra intereselor publice.

Situațiile de neconformitate și cauzele acestora ce afectează procesul sunt:

- cadrul instituțional și cel normativ-legislativ conțin unele deficiențe și necesită a fi elaborate, ajustate și publicate conform prevederilor legale, în scopul instituirii unor criterii de gestionare eficientă a mijloacelor publice și funcționării eficace a domeniului respectiv;
- lipsa reglementării exhaustive a atribuțiilor și responsabilităților UAT de nivelul II în exercitarea funcțiilor de „beneficiar” și „gestionar” pentru drumurile de interes raional;
- planurile strategice ale autorităților locale nu reflectă, respectiv nu permit de a lua unele decizii asupra stării drumurilor locale și de intervenție, reieșind din datele reflectate și corelate cu Programele de întreținere și reparație locale, Programele paralele „Drumuri Bune I-II-III” desfășurate de entitățile subordonate Guvernului și de alte proiecte;
- nu sunt efectuate lucrări de investigare a rețelei de drumuri publice, inclusiv de precizare a lungimii acestora, cu corelarea a acestor date la formula de calcul a transferurilor;
- pentru drumurile publice de interes raional nu se deține o informație exhaustivă privind starea tehnică de exploatare, iar pentru drumurile publice din interiorul localității nu sunt date oficiale privind lungimea și respectiv a stării acestora;
- Consiliile raionale nu dețin și nici nu formează o bază multianuală de date privind evoluția stării rețelei de drumuri. Nu există o statistică privind planeitatea drumurilor estimată conform indicatorilor, ca parte a programului de pașaportizare a drumurilor;
- cunoașterea documentară a stării drumurilor, deținerea cărții tehnice și a unor rapoarte de evaluare temeinică pe fiecare drum, dezvoltarea unor capacități profesionale constituie factori de bază al unei planificări pe termen mediu și lung de întreținere și reparație și, implicit, a conformității utilizării resurselor bugetare destinate infrastructurii drumurilor, condiții ce nu au

fost asigurate de entitățile auditate, fapt condiționat și de nesiguranța menținerii sursei de finanțare din bugetul de stat;

- Strategia de întreținere este un punct de pornire și un element esențial al gestiunii rețelei rutiere, ce permite realizarea planificării anuale sau pe durate mai lungi. Auditul relevă că o asemenea planificare strategică **nu este adoptată de nici un Consiliu raional** (și nici de nivelul I);
- obiectivele propuse de autorități sunt exercitate prin Programele de întreținere și reparație aprobate de UAT de nivelul II doar în limita anuală, fără să dispună de programe de perspectivă și multianuală de dezvoltare, reparație și întreținere a rețelei de drumuri publice, fapt condiționat de lipsa și/sau de neaprobarea necesităților de lucrări, precum și de nesiguranța menținerii sursei de finanțare din bugetul de stat;
- Programele de întreținere a drumurilor se aprobă fără justificarea sursei de referință a normelor în construcții și fără alinierea la rigorile de management bugetar al cheltuielilor pentru proiectele de investiții capitale;
- Programele de întreținere și reparație a drumurilor aprobate de consiliile raionale nu sunt exhaustive, diferă după structură și conținut, nu specifică tipurile de lucrări conform Normativelor tehnice aplicate pentru întreținerea și reparația drumurilor publice, fapt ce nu permite structurarea informațiilor importante pentru luarea unor decizii strategice la nivel de raion și, respectiv, de Guvern, ca parte a dezvoltării regionale în Republica Moldova;
- planificarea lucrărilor se efectuează, în unele cazuri, în baza unor devize de lucrări ce includ diferite tipuri de lucrări, precum de întreținere iarnă/vară și cele capitale, aceste situații nefiind în final analizate și structurate în evidența tehnică și de bilanț a entităților publice;
- APL (în special de nivelul II) nu asigură elaborarea și raportarea (la consiliile raionale / pe pagina web / etc.) a unor rapoarte detaliate privind modul de executare a programelor de întreținere și reparație, contracte încheiate, inclusiv pe tipuri de lucrări / costuri și economii obținute etc.

Sistemul de management nu asigură regularitatea administrării resurselor financiare și de patrimoniu public, fapt ce s-a soldat cu:

- determinarea incorectă a obiectului de achiziție expus la licitație și achiziționarea serviciilor în loc de lucrări de întreținere periodică și reparație a drumurilor în valoare de 22,0 mil. lei;
- participarea la concurs a întreprinderilor prin interacțiune reciprocă, cu risc de aranjare a achizițiilor, precum și evaluarea neconformă a ofertelor (38,6 mil. lei);
- modificarea condițiilor ofertei de concurs și a contractului fără raportarea condițiilor de subcontractare (7,4 mil.lei), a capacităților tehnice, condiții ce pot anula procedura de achiziție;
- divizarea neconformă a achizițiilor de lucrări în valoare de 12,2 mil. lei;
- modificarea condițiilor procedurii de achiziție, neexecutarea în termen a lucrărilor de 33,6 mil. lei și neaplicarea penalităților respective de peste 1,1 mil. lei;
- lucrările de reparații la drumuri și străzi în valoare totală de 109,7 mil. lei au fost executate de 4 CR și 3 primării în lipsa proiectelor elaborate (în special de deviz) și/sau a expertizei;
- evidențierea resurselor nu a fost efectuat în conformitate cu normele de deviz în vigoare și cu certificatele de conformitate;
- recepția unor lucrări de întreținere de iarnă neexecutate în sumă de 1,2 mil. lei și neconfirmarea unor materiale utilizate de 1,9 mil. lei.

Tabelul nr.1

Unitatea administrativ-teritorială		2020			
		Aprobat/Precizat (Legea nr.172/2019)	Executat	Nevalorificat	Ponderea nevalorificat, %
Chișinău	Chișinău	169,250.8	155,744.4	-13,506.4	-7.98
Chișinău	Condița	78.9	0.0	-78.9	-100.00
Cantemir	Consiliul Raional	14,695.6	11,866.3	-2,829.3	-19.25
Călărași	Consiliul Raional	12,570.8	12,267.30	-303,5	-2,41
Căușeni	Baccealia	246.1	2.2	-243.9	-99.10
Căușeni	Ciuflești	130.0	0.0	-130.0	-100.00
Căușeni	Taraclia	468.5	160.2	-308.4	-65.82
Căușeni	Tocuz	489.5	0.0	-489.5	-100.00
Dubăsari	Ustia	412.1	19.3	-392.8	-95.32
Florești	Consiliul raional	19,267.0	17,362.1	-1,904.9	-9.89
Fălești	Consiliul raional	19,745.3	19,076.90	-668,4	-3,39
Hâncești	Consiliul raional	21,007.8	19,865.1	-1,142.7	-5.44
Ialoveni	Consiliul raional	14,774.4	10,707.1	-4,067.3	-27.53
Rezina	Consiliul raional	12,952.9	11,483.7	-1,469.2	-11.34
Strășeni	Consiliul raional	13,894.6	12,784.6	-1,110.0	-7.99
Șoldănești	Parcani	89.7	0.0	-89.7	-100.00
etc					

Sursa: Informația oferită de Ministerul Finanțelor.

Resursele financiare pentru infrastructura drumurilor sunt utilizate de autorități, în principal, pentru cheltuieli curente. Cheltuielile totale executate la nivel consolidat înregistrate de autoritățile publice locale la grupa „Gospodăria drumurilor” au constituit 2,009,066.0 mii lei, din care: reparațiile capitale a construcțiilor speciale ECO 312120 reprezintă suma de 638,038.5 mii lei, sau 32,6%, investițiile capitale în active în curs de execuție ECO 319 - doar 36,078.7 mii lei, sau 1,8%, celelalte 1,287,680,0 mii lei, sau 65,8%, reprezintă cheltuieli curente (reparații, de transport etc.).

Pentru entitățile auditate, cheltuielile aferente infrastructurii drumurilor alocate din bugetul de stat către AAP de nivelul I și nivelul II au fost direcționate în special la lucrările și serviciile de întreținere și reparație curentă a drumurilor, în proporție de 47,9%, și la reparațiile capitale – în proporție de 52,1%. În detaliu, pe entitățile auditate, datele sunt prezentate în următorul tabel.

Tabelul nr.2

Nr. Ord.	Denumirea APL de nivelul II	Valoarea totală a lucrărilor executate		Inclusiv:							
				c.222500 „Servicii de reparații curente”		c.222990 „Servicii neatribuite altor alineate”		c.312120 „Reparații capitale ale construcțiilor speciale”		c.337110 „Procurarea materialelor de construcții”	
		suma, mii lei	%	suma, mii lei	%	suma, mii lei	%	suma, mii lei	%	suma, mii lei	%
1	CR Călărași	12,267.3	100.0	9,784.0	79.8	1,341.5	10.9	1,141.8	9.3		
2	CR Fălești	19,076.9	100.0	2,057.2	10.8			17,019.7	89.2		
3	CR Hâncești	19,865.1	100.0	2,423.8	12.2			17,203.3	86.6	238.0	1.2
4	CR Cahul	22,955.8	100.0	22,955.8	100.0				0.0		
5	CR Căușeni	16,989.7	100.0	3,135.8	18.5			13,853.8	81.5		
6	CR Anenii Noi	14,820.1	100.0	2,813.0	19.0			12,007.1	81.0		
7	CR Ialoveni	10,707.4	100.0	9,498.4	88.7			1,209.0	11.3		
8	CR Soroca	29,035.0	100.0	22,314.2	76.9	379.4	1.3	6,341.4	21.8		
9	CR Sângerei	21,505.7	100.0	2,963.3	13.8	248.9	1.2	18,293.5	85.1		
	TOTAL:	167,223.1		77,945.6		1,969.8		87,069.6	52.1	238.0	

Sursa: Rapoartele de execuție a bugetului.

2.2. Cadrul de reglementare și responsabilitățile

APL de nivelul I și nivelul II le revin pentru realizare activități specifice funcțiilor de beneficiar, precum și de gestionare a drumurilor publice locale.

Consiliul raional decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, precum și a altor obiective din domeniul economic, social, medical, comunal și de agrement de interes raional⁸.

Președintele raionului asigură executarea deciziilor Consiliului local, care exercită funcția de administrator al bugetului raional, asigurând gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări și efectuarea cheltuielilor conform alocațiilor bugetare aprobate, informând consiliul raional despre situația existentă⁹;

Consiliul local sătesc/orășenesc decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, precum și a întregii infrastructuri economice, sociale și de agrement de interes local¹⁰;

Primarul asigură executarea deciziilor Consiliului local privind securitatea traficului rutier și pietonal prin organizarea circulației transportului, întreținerea drumurilor, podurilor și instalarea semnelor rutiere în raza teritoriului administrat¹¹.

Din domeniul public al unității administrativ-teritoriale¹² fac parte bunurile care, prin natura lor, sunt de uz sau de interes public local, inclusiv drumurile, străzile și terenurile de sub acestea.

Potrivit cadrului legal¹³, APL asigură administrarea bunurilor domeniului public, evidența patrimoniului UAT, delimitarea și inventarierea anuală a infrastructurii, cuantificarea și includerea acestora în Statutul localității, inclusiv ce ține de drumuri/străzi și alte elemente ale infrastructurii.

III. SFERA ȘI ABORDAREA DE AUDIT

3.1. Mandatul legal și scopul auditului

Auditul conformității utilizării de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor a fost efectuat de Curtea de Conturi în temeiul Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova¹⁴ și în conformitate cu Programul activității de audit¹⁵, având drept scop oferirea unei asigurări rezonabile asupra evaluării conformității utilizării de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat.

În contextul realizării obiectivului general al misiunii de audit, s-au stabilit următoarele obiective specifice de audit:

I. În cadrul UAT este aprobat cadrul instituțional și cel normativ de dezvoltare strategică ce țin de întreținerea și reabilitarea drumurilor publice locale?

⁸ Art.43 alin.(1) lit. g) din Legea privind administrația publică locală nr.436 XVI din 28.12.2006 (în continuare - Legea nr.436-XVI din 28.12.2006).

⁹ Art.53 alin.(1) lit. a) și lit. i) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006.

¹⁰ Art.14 alin.(1) și alin.(2) lit. f) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006.

¹¹ Art.29 alin.(1) lit. l) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006.

¹² Art.75 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006.

¹³ Art.14 alin.(2) lit. b), lit. c) și lit. d) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006; art.9 alin.(2) lit. i) și lit. j) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice (în continuare - Legea nr.121-XVI din 04.05.2007).

¹⁴ Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017 (în continuare - Legea nr.260 din 07.12.2017).

¹⁵ Hotărârea Curții de Conturi nr.62 din 10.12.2020 „Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2021” (cu modificările ulterioare).

II. Entitățile asigură planificarea și transparența achizițiilor, cu argumentarea documentară a necesităților pentru întreținerea și reparația drumurilor, iar procedurile de atribuire și executare a contractelor de achiziție s-au realizat conform criteriilor, asigurând conformitatea cheltuielilor publice?

III. Autoritățile publice au realizat controlul calității, administrarea și raportarea regulamentară a lucrărilor de construcție și patrimoniului aferent infrastructurii rutiere?

3.2. Abordarea auditului

Misiunea de audit a fost realizată în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit, în special cu ISSAI 100, ISSAI 400, precum și ISSAI 4000¹⁶.

Drept surse ale criteriilor de audit au servit actele legislative și normative aferente tematicii misiunii de audit. Sfera de cuprindere a auditului, criteriile de audit care au stat la baza constatărilor și procedurilor de audit aplicate se prezintă în Anexa nr.3 la prezentul Raport de audit.

Probele de audit au fost acumulate ca urmare a: analizei actelor normative privind drumurile și achizițiile publice, consultării paginilor web ale entităților și a practicilor în acest domeniu. În calitate de surse de informație privind procesul real de achiziții publice și performanța acestuia, s-au utilizat documentația grupurilor de lucru privind achizițiile, contestațiile către ANSC și deciziile aprobate etc.

Auditul s-a desfășurat în cadrul unităților administrativ-teritoriale de nivelurile I și II, precum și la entitățile din subordine, în scopul evaluării conformității utilizării resurselor pentru infrastructura drumurilor și, implicit, a procesului de achiziții publice, precum și exercitării nemijlocite de către părțile implicate a atribuțiilor și responsabilităților.

În cadrul misiunii de audit au fost acumulate informații de la Ministerul Finanțelor (Trezoreria de Stat), Ministerul Economiei și Infrastructurii (Î.S. Administrația de Stat a Drumurilor), Biroul Național de Statistică, Agenția Mediului, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, precum și au fost inițiate proceduri și la unele instituții responsabile de funcționarea sistemului și cu impact tangențial asupra domeniului, prin solicitarea de informații documentare și argumentarea poziției pe unele subiecte abordate.

3.3. Responsabilitatea auditorului

Responsabilitatea auditorului constă în evaluarea dacă un obiectiv/aspect specific anumit este în conformitate cu criteriile definite, obținând în acest sens probe de audit suficiente și adecvate pentru susținerea constatărilor și concluziilor de audit.

IV. CONSTATĂRI

4.1. În cadrul UAT este aprobat cadrul instituțional și cel normativ de dezvoltare strategică ce țin de întreținerea și reabilitarea drumurilor publice locale?

În conformitate cu prevederile legale¹⁷, consiliul local aprobă strategii de dezvoltare social-economică a UAT, planuri și programe de dezvoltare, inclusiv decid asupra priorităților de politici investiționale, conform procedurilor regulamentare specifice¹⁸.

¹⁶ Hotărârea Curții de Conturi nr. 2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale INTOSAI”.

¹⁷ Art.14 alin. (2) lit. p) și art.43 alin. (j) din Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006.

¹⁸ Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale, aprobat prin HG nr. 1029 din 19.12.2013 (Anexa nr.3).

4.1.1. Autoritățile publice centrale și locale nu au dispus de informații veridice privind străzile, drumurile locale și raionale, calitatea și starea lor.

Lungimea infrastructurii rutiere și starea drumurilor în funcție de indicii de performanță ai îmbrăcămintei rutiere reprezintă indicatorii de bază ai planificării conforme a resurselor financiare și de realizare a activităților pentru întreținerea drumurilor. Nedispunerea de aceste date nu asigură o utilizare eficientă a mijloacelor financiare.

Prin Metodologia privind ajustarea lungimii drumurilor publice la lungimea echivalentă¹⁹, începând cu anul 2018 a fost aprobată implementarea unui nou sistem de repartizare a mijloacelor financiare ale fondului rutier pentru reparația și întreținerea drumurilor publice naționale și locale²⁰.

Deosebirea principală a acestei metodologii față de Instrucțiunea metodică²¹ constă în diferența abordărilor, ajustarea efectuându-se conform manoperei necesare la reparația curentă și întreținerea unui kilometru echivalent de drum. Metodologia aprobată prin Ordinul MEI are ca scop distribuirea echitabilă a mijloacelor financiare disponibile pentru efectuarea tuturor lucrărilor rutiere preconizate în Legea fondului rutier, inclusiv reconstrucția și reparația capitală, precum și altor cheltuieli prevăzute în legea menționată.

Conform Metodologiei, s-a omis criteriul „tipul îmbrăcămintei rutiere”, deoarece APL de nivelul II ar fi puse într-o situație defavorabilă, deoarece peste 50% din lungimea drumurilor locale sunt din pietriș și prundiș²².

Un obiectiv al BNS este de a asigura colectarea, procesarea și diseminarea statisticii oficiale obiective, credibile și în timp util, necesare pentru fundamentarea politicilor și luarea deciziilor, pentru cercetare, prognozare și informarea generală a societății. Potrivit datelor BNS pe anii 2019-2020, se denotă că autoritățile locale de nivelul II raportează lungimea totală a drumurilor de interes raional de 3564,6 km, din care 48,2 la sută, sau 1718,4 km, constituie drumurile din beton asfalt și ciment, în creștere cu 78 km, sau cu 2,1%, față de anul 2019²³. Misiunea de audit a constatat că unele APL au prezentat date privind infrastructura drumurilor ce diferă de cele raportate către BNS. Astfel, la 2 entități verificate s-au constatat divergențe de diminuare a lungimii drumurilor cu 13,4 km²⁴.

De asemenea, conform datelor MEI, ce au servit ca bază pentru calcularea transferurilor cu destinație specială, lungimea drumurilor raionale constituie 3592,9 km, sau cu 30,6 km mai mult (14 UAT cu 42,0 km mai puțin și la 12 UAT cu 72,6 km mai mult) ca datele raportate de către UAT de nivel II către BNS.

În rapoartele de activitate ale Î.S. „ASD” se indică²⁵ că au fost efectuate lucrări de investigare a rețelei de drumuri publice, inclusiv precizarea lungimii acestora²⁶. Totuși, transmiterea drumurilor de interes raional la balanța Consiliilor raionale nu s-a efectuat conform

¹⁹ Ordinul MEI nr. 372 din 11.12.2017 „Cu privire la aprobarea Metodologiei privind ajustarea lungimii drumurilor publice la lungimea echivalentă”.

²⁰ Legea nr. 24 din 10.03.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și HG nr. 1468 din 30.12.2016 „Privind aprobarea listelor drumurilor publice naționale și locale din Republica Moldova”.

²¹ Методические указания по приведению автомобильных дорог, обслуживаемых дорожными организациями П.О. АВТОДОР Минтранса МССР к условной длине, 1989 г.

²² Conform Metodologiei, s-a omis criteriul „tipul îmbrăcămintei rutiere”, deoarece coeficientul de ajustare a îmbrăcămintei din pietriș și prundiș este egal cu 0,42 și, respectiv, cu 0,34, pe când coeficientul de ajustare pentru îmbrăcămintea din beton de ciment și din beton asfaltic este egal cu 1,3 și, respectiv, cu 1,0. Aceasta diminuează esențial numărul de kilometri echivalenți la drumurile din pietriș și prundiș și, evident, suma mijloacelor financiare pentru aceste drumuri. În cazul dat, APL de nivelul II ar fi puse într-o situație defavorabilă, deoarece peste 50% din lungimea drumurilor locale sunt din pietriș și prundiș.

²³ Tabelul la Anexa nr.1.2. la prezentul Raport.

²⁴ UAT II: CR Soroca - cu 4,3 km; CR Cimișlia - cu 9,1 km etc.

²⁵ <https://www.asd.md/storage/topic/thumbs/files/FR%202017%20monitor.pdf>

²⁶ Drumurile publice (naționale și locale) din Republica Moldova, începând cu aprilie 2002 și până la 01.01.2017, au fost gestionate de ÎS „ASD”.

cerințelor regulamentare²⁷ prin inventarierea exhaustivă a infrastructurii drumurilor, precum și a bazei de documentare aferente pentru aceste obiective, inclusiv ce ține de: pașapoartele tehnice și/sau rapoartele de evaluare tehnică, fișele de evidență a mijloacelor fixe, datele informaționale etc.

Se remarcă faptul că proiectele bugetelor locale pe anul 2020 nu conțin, conform formularelor, calculele și notele explicative respective, particularitățile de estimare și coordonare a datelor privind indicatorii de calcul al numărului de kilometri echivalenți administrați în parte de fiecare UAT de nivelul II.

Reieșind din cele relatate, se denotă o lipsă de corelare a datelor privind lungimea drumurilor de interes raional, deci nu este asigurată o distribuire echitabilă a mijloacelor financiare pentru întreținerea drumurilor.

Asigurarea întreținerii drumurilor în stare bună face parte din prevederile mai multor strategii aprobate la nivel de țară.

Conform prevederilor legale naționale, Strategia națională de dezvoltare regională²⁸ este principalul document de planificare a dezvoltării regionale în Republica Moldova, care reflectă cadrul strategic național în domeniu și introduce mecanismele naționale ale acestei dezvoltări. Conform practicii țărilor Uniunii Europene, politica de dezvoltare regională reprezintă principala politică de investiții, fiind orientată spre creșterea economică, sporirea competitivității, consolidarea coeziunii teritoriale și sociale. Respectiv, politica de dezvoltare regională urmează să reprezinte o activitate coordonată a autorităților administrației publice centrale și locale, a colectivităților locale și a organizațiilor neguvernamentale, orientată spre planificarea și realizarea unei dezvoltări social-economice teritoriale echilibrate.

Dezvoltarea infrastructurii la nivelul administrației publice locale de nivelul I (sate) reprezintă și o prerogativă a Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin HG nr. 409/2014, în cadrul căreia obiectivul specific 3.1 este orientat spre facilitarea investițiilor pentru infrastructura fizică și de servicii din mediul rural.

Ca urmare a celor menționate, o Strategie este un punct de pornire pe care urmează să o aprobe și să dispună un gestionar al drumurilor – UAT de nivelul II (după caz, și de nivelul I).

Evaluările efectuate de audit relevă că nicio UAT de nivelul II nu a aprobat Strategii fundamentate și în corelare cu Programele de întreținere care sunt aprobate anual.

De asemenea, necesitățile nu se evaluează în perspectivă și prin aprobare a Programelor de întreținere și reparație pe termen mediu și lung.

Odată cu transmiterea în anul 2017 a drumurilor de interes raional UAT de nivelul II, acestea au preluat funcția de gestionare a drumurilor publice și îndeplinire a funcțiilor de beneficiar, făcând parte din procesul de implementare a prevederilor Strategiei de transport și logistică pe anii 2013-2022²⁹, prin care se declară că un drum bun trebuie să asigure confortul și siguranța circulației rutiere.

Una din acțiunile importante de care depinde eficacitatea și conformitatea gestionării resurselor financiare ține de: ***evidența și inventarierea tehnică a drumurilor publice***, cu stabilirea parametrilor tehnici și dislocării teritoriale a acestora, funcție ce nu a fost de facto exercitată de

²⁷ Legea contabilității nr.113 XVI din 27.04.2007 (în continuare - Legea nr.113-XVI din 27.04.2007).

HG nr. 901 din 31.12.2015 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică” (în continuare – Regulamentul aprobat prin HG nr.901 din 31.12.2015).

²⁸ Legea nr. 239 din 13.10.2016 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare regională pentru anii 2016-2020.

²⁹ Strategia de transport și logistică pe anii 2013-2022, aprobată prin HG nr.827 din 28.10.2013.

către Consiliile raionale, fapt confirmat prin răspunsurile oferite la chestionările înaintate de audit, precum și nesuținute prin decizii aprobate conform competențelor de autoritatea deliberativă.

Astfel, pentru drumurile publice de interes raional, nu există informații privind starea tehnică de exploatare, iar pentru drumurile publice din interiorul localității, nu sunt date privind lungimea și, respectiv, starea lor.

Activitatea de gestionare a drumurilor publice include acțiuni de ordin tehnic, economic, însoțite de decizii întreprinse de către gestionar în scopul menținerii și îmbunătățirii performanțelor tehnice ale drumurilor, podurilor și construcțiilor aferente.

Obiectivele propuse de autorități sunt exercitate prin Programele de întreținere și reparație, elaborate și aprobate de UAT de nivelul II și, respectiv, contractate doar în limita anuală, fără să dispună de programe de perspectivă și multianuale de dezvoltare, reparație și întreținere a rețelei de drumuri publice. Una din cauzele ce condiționează aceste limitări o constituie cadrul bugetar ce impune autorităților locale de a utiliza fondurile financiare aprobate până la sfârșitul anului bugetar (retragerea soldurilor).

Programele de întreținere și reparație sunt aprobate de unele Consilii raionale fără o fundamentare a volumului necesar de resurse financiare pentru realizarea programelor de întreținere, reparare curentă și periodică a drumurilor publice aflate în gestiune.

Resursele aprobate în bugetul de stat destinate infrastructurii drumurilor locale sunt utilizate, în principal, pentru lucrări de întreținere și reparații curente. Date veridice și generalizate privind modul de utilizare a mijloacelor bugetare pentru infrastructura drumurilor nu sunt disponibile, iar cele executate prin sistemul trezorerial, conform clasificății economice, nu reflectă o situație veridică. O cauză a acestei neconformități, pe care o considerăm drept importantă, o constituie neaplicarea unor criterii de evaluare a lucrărilor de construcție a drumurilor după tipul acestora conform normelor tehnice în construcții și de raportare în evidența contabilă, precum și de instituire a unui mecanism care să includă criteriile uniforme de prezentare obligatorie de autoritățile de nivelul I și nivelul II a execuției fondurilor pentru infrastructura drumurilor conform criteriilor pre-aprobate în acest sens.

4.1.2. Programele de întreținere a drumurilor se aprobă fără justificarea sursei de referință a normelor în construcții și fără alinierea la rigorile de management bugetar al cheltuielilor pentru proiectele de investiții capitale.

Lipsa unor criterii la nivel local, precum și neutilizarea de către APL a celor din Codul practic în construcții CP D.02.24:2019³⁰ privind stabilirea și raportarea lucrărilor ce se execută în funcție de tipul acestora: 1) întreținere curentă, 2) întreținere periodică, 3) reparație, 4) reparație capitală, 5) reabilitarea drumurilor. De asemenea, aplicarea acestor indicatori constituie factori de bază pentru creșterea duratei de utilizare utilă a drumurilor, respectiv, a diminuării nivelului uzurii acestora și a cheltuielilor de construcție a unui drum.

Cadrul legal stabilește că cheltuielile pentru proiectele de investiții capitale se includ în buget doar dacă au fost respectate procedurile de pregătire a acestora, având la bază rezultatele evaluării tehnico-economice, analiza cost-eficacitate și alte analize de fundamentare³¹.

³⁰ Ordinul ministrului Economiei și Infrastructurii nr.94 din 12.04.2019 „Cu privire la aprobarea documentului normativ CP D.02.24:2019 „Clasificarea și periodicitatea executării lucrărilor de întreținere și reparație a drumurilor publice” (în continuare - CP D.02.24:2019).

³¹ Art.40 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014 (în continuare – Legea nr.181 din 25.07.2014).

De asemenea, la elaborarea bugetului, autoritățile urmează să completeze datele Registrului proiectelor de investiții capitale (<http://rpc.gov.md/>), care servește ca bază de planificare.

Autoritatea executivă elaborează sarcini, delegate unor grupuri formate, Programul multianual de investiții capitale ce se aprobă de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a UAT și se actualizează anual³². Auditul constată că la nivelul Consiliilor raionale nu sunt formate grupuri de lucru responsabile și nu s-au examinat proiecte de investiții, una din cauze constituind atribuirea lucrărilor de construcții capitale la cele curente, precum și cadrul metodologic de raportare financiară³³ care îngustează noțiunea de investiții capitale. Efectiv, acest proces este realizat de specialiștii secției construcție a CR, fără specificarea în detaliu a acestor sarcini în Regulamentele și fișele de post.

În vederea asigurării sustenabilității proiectelor de investiții capitale, autoritățile publice locale sunt responsabile de elaborarea tuturor materialelor, inclusiv a documentației de proiect, de justificarea tehnico-economică a proiectelor de investiții capitale, după caz, elaborarea studiilor de fezabilitate/prefezabilitate, perfectarea registrului riscurilor aferente proiectelor de investiții capitale etc., cu examinarea și aprobarea de către persoanele responsabile de buget (șeful direcției generale finanțe), autoritatea executivă și care se aprobă de către autoritatea deliberativă a unității administrativ-teritoriale.

Întreținerea drumurilor are ca obiectiv păstrarea acestora între limitele unui nivel de serviciu stabilit de către gestionar, ca element definitoriu al politicii sale de întreținere³⁴, prin care se aprobă nivelul de calitate, tehnicile și tehnologiile de întreținere ce vor fi utilizate, locul și timpul aplicării acestora. Strategia de întreținere este un element esențial al gestiunii rețelei rutiere, ce permite realizarea planificării anuale sau pe durate mai lungi. Auditul relevă că o asemenea planificare strategică **nu este adoptată de niciun Consiliu raional.**

Un criteriu principal de evaluare a calității drumurilor este planeitatea³⁵.

Consiliile raionale nu dețin și nici nu sunt în curs de formare a bazei multianuale de date privind evoluția stării rețelei de drumuri. Nu există o evaluare a calității suprafeței de rulare și statistică privind planeitatea drumurilor estimată prin indicii IRI, ca parte a programului de pașaportizare a drumurilor și, respectiv, cu parametri raportați de apreciere a stării drumului, în raport cu care să fie luate decizii corecte și sigure de intervenție asupra sistemului de întreținere, pe întreg ciclul, stabilind termenul și tipul de lucrări care trebuie executate.

- Programele de întreținere și reparație sunt aprobate de APL de nivelul II în mod diferit, cu aplicarea diferitor clasificări ale tipului de lucrări/loturilor și elaborare a devizelor, ceea ce nu face posibilă elaborarea și generarea unor date analitice de analiză la nivel de raion și, în special, la nivel de republică pentru generarea unor rapoarte exhaustive statistic și prezentarea lor de autoritățile centrale de profil către Guvern, pentru luarea unor decizii de politică și elaborarea de strategii.

³² Ordinul ministrului Finanțelor nr.185 din 03.11.2015 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind managementul proiectelor de investiții capitale”.

³³ Ordinul ministrului Finanțelor nr.216 din 28.12.2015 „Cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar”.

³⁴ CP D.02.24:2019.

³⁵ „Indicele internațional de Planeitate”, bazat pe măsurarea planeității drumului. Starea drumului cu valoarea parametrului IRI <2 echivalentă cu „foarte bună”, 2-4 – „bună”, 4-6 – „mediocră”, 6-8 – „rea”, și > 8 – „foarte rea”.

Programul de întreținere nu conține trimiteri la cerințele tehnice de autorizare a obiectivelor incluse și la valoarea estimativă a alocațiilor necesare fiecărui obiectiv. În lipsa unor lucrări de proiectare, cu devize de cheltuieli expertizate, acte publice privind măsurările efectuate în teren, persistă riscul că bugetul inclus în Programul fiecărui obiectiv și valoarea estimată a lucrărilor să nu dispună de o bază documentară. Acești factori rezultă în achiziții neconforme și ineficiente, în interesul scăzut al operatorilor economici, costuri suplimentare, fraude etc.

- APL auditate nu asigură elaborarea și raportarea (în Consiliu / pe pagina web / etc.) a rapoartelor privind modul de executare a programelor de întreținere și reparație a drumurilor, conform contractelor, inclusiv pe tipuri de lucrări etc.

Din momentul lansării lucrărilor și până la finalizare, Consiliile raionale nu plasează pe pagina web materiale documentare și ilustrative privind situația drumurilor și lucrările executate, ceea ce denotă o transparență redusă a activității.

4.2. Entitățile asigură planificarea și transparența achizițiilor, cu argumentarea documentară a necesităților pentru întreținerea și reparația drumurilor, iar procedurile de atribuire și executare a contractelor de achiziție s-au realizat conform criteriilor, asigurând conformitatea cheltuielilor publice?

Ca principiu fundamental al statului de drept, legalitatea oricărui proces social poate fi asigurată atunci când sunt stabilite atât reguli și mecanisme clare de desfășurare a acestuia, cât și măsuri corespunzătoare de răspundere juridică pentru încălcarea reglementărilor stabilite.

Atribuirea contractelor cu nerespectarea principiilor specifice achizițiilor publice poate fi considerată drept una dintre cele mai grave încălcări³⁶, pentru combaterea cărora ar trebui să se prevadă sancțiuni eficace, proporționate și descurajante. O sancțiune, considerată drept cea mai eficientă și recomandată, este ca contractul care este rezultatul unei atribuirii directe ilegale să fie considerat lipsit de efecte. Sau, indiferent dacă neregulile sunt intenționate (fraudă) sau neintenționate, cheltuielile suportate ar urma să fie excluse din (co)finanțarea bugetară.

Autoritățile publice sunt responsabile direct și nemijlocit, pe lângă obligațiunile asumate de antreprenor, față de calitatea și costurile obiectului de investiții. Determinarea tehnologiilor spre aplicare și estimarea prețurilor pentru lucrările de construcții de către autoritatea publică sunt aspecte fundamentale pentru realizarea unei investiții și perfectarea unui plan bugetar/de achiziții.

4.2.1. Autoritățile contractante nu au asigurat etapa de planificare a achizițiilor publice.

- ✓ *Contrar prevederilor regulamentare³⁷, grupul de lucru al CR Hâncești nu a asigurat publicarea pe pagina web a instituției a planului anual modificat de achiziții publice pe anul 2020.*

- ✓ *CR Anenii Noi și CR Ialoveni, nerespectând prevederile regulamentare³⁸, nu au elaborat planuri anuale de achiziții pe anul 2020.*

³⁶ Directiva 2007/66/CE a Parlamentului European și Consiliului din 11 decembrie 2007.

³⁷ Pct.18 din Regulamentul aprobat prin HG nr.1419 din 28.12.2016 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice”.

³⁸ HG nr.667 din 27.05.2016 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții”.

Grupurile de lucru a 4 CR³⁹, deși au elaborat planul anual de efectuare a achizițiilor, acestea nu includ toate achizițiile preconizate pentru infrastructura drumurilor⁴⁰, iar pentru unele achiziții planul nu a fost actualizat, ceea ce contravine prevederilor regulamentare⁴¹. Astfel, CR Hâncești a desfășurat achiziții publice neincluse în planul anual, la 3 drumuri în sumă de 1668,2 mii lei⁴², iar la alte 5 drumuri planul de achiziții nu a fost actualizat cu suma totală de 2867,4 mii lei⁴³. De asemenea, la CR Soroca planul de achiziții include o poziție totală a lucrărilor de 27,2 mil.lei, față de 27 de obiective conform Programului de întreținere. CR Căușeni a desfășurat achiziții publice neincluse în planul anual la lucrările de întreținere pe timp de iarnă în sumă de 504,7 mii lei.

✓ *Grupurile de lucru din cadrul CR, contrar prevederilor legale, nu au asigurat transparența achizițiilor publice la lucrările de întreținere și reparații aferente infrastructurii drumurilor prin publicarea anunțului de participare în Buletinul achizițiilor publice (BAP), fapt ce a condus la unele din ele la lipsa unei concurențe la achiziționarea acestor lucrări. Astfel, în vederea asigurării transparenței atribuirii contractelor de achiziție publică, autoritatea contractantă, ori de câte ori dorește să atribuie un contract de achiziție publică, are obligația de a publica un anunț de participare în funcție de procedura aplicată. Anunțul de participare se publică în BAP și pe pagina web a Agenției. De exemplu, CR Hâncești nu a asigurat transparența achiziției publice prin publicarea anunțului de participare în BAP la 24 de proceduri în valoare de 21,0 mil.lei, din acestea: la 2 proceduri s-a înregistrat câte un participant, iar 2 proceduri s-au realizat prin negocieri directe, fapt ce a condus la lipsa unei concurențe reale la achiziționarea lucrărilor de întreținere și reparații a drumurilor raionale.*

O situație analogică exemplificăm și la primăria or. Călărași, unde transparența redusă a achizițiilor publice la servicii a rezultat în înregistrarea a 2 operatori la lucrările de reabilitarea a str. Tineretului și str. Varlaam din or. Călărași.

Totodată, potrivit cadrului normativ⁴⁴, procedura de cerere a ofertelor de prețuri pentru care nu a fost publicat anunțul de participare în BAP se consideră desfășurată doar dacă au fost depuse cel puțin 3 oferte. Însă, grupul de lucru al primăriei mun. Hâncești, ignorând prevederile menționate, a desfășurat achiziția prin cererea ofertei de preț (COP) pentru procurarea lucrărilor de reparație capitală a str. Miron Costin doar cu participarea unei oferte.

4.2.2. Grupul de lucru pentru achiziții publice din cadrul CR Cahul, contrar prevederilor legale⁴⁵, a determinat incorect obiectul achiziției expus la licitație și a indicat neregulamentar⁴⁶ codul CPV, în cadrul procedurii de achiziție publică privind achiziționarea serviciilor în loc de lucrări de întreținere periodică și reparație a drumurilor, estimată în valoare totală de 21999,9 mii lei, fapt ce a indus în eroare participanții la licitație. Astfel, în cadrul procedurii de achiziționare a serviciilor de întreținere periodică și reparație curentă a drumurilor, GL a determinat incorect obiectul achiziției expus la licitație și a inclus în anunțul de participare și în alte informații aferente procedurii

³⁹ CR: Hâncești, Călărași, Soroca și Căușeni.

⁴⁰ pe loturi/proceduri/etc. și în corelare cu Programele de întreținere a drumurilor.

⁴¹ Pct. 5 din HG nr.1419 din 28.12.2016 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice”.

⁴² Drum de acces spre s. Secăreni L522 – 196,2 mii lei, Drum de acces spre s. Semionovca L526 – 786,2 mii lei, Drum de acces Sărata-Mereșeni L516 – 685,8 mii lei.

⁴³ Drum de acces spre s. Buțeni-Fârlădeni-Bozieni L514 – 569,2 mii lei, Drum de acces spre s. Caracui L518 – 447,0 mii lei, Drum de acces spre s. Cotul Morii L534 M1 - Piatra Albă – 369,8 mii lei, Drum de acces spre s. Pereni L523 – 601,3 mii lei, Drumul de acces spre s. Tălăești L530 R 33 – 880,1 mii lei.

⁴⁴ HG nr. 987 din 10.10.2018 „Pentru aprobarea Regulamentului privind achiziția bunurilor și serviciilor prin cererea ofertelor de prețuri”.

⁴⁵ Art.15 și art.4 alin.(13) și alin.(14) din Legea nr.131 din 03.07.2015.

⁴⁶ HG nr.339 din 26.05.2017 „Pentru aprobarea Regulamentului privind Vocabularul comun al achizițiilor publice”.

menționate codul CVP 50800000-3 „Diverse servicii de întreținere și de reparare”, în loc să indice codul 45233140-2 „Lucrări la drumuri”.

Potrivit datelor SIA al AAP privind contractele de achiziție atribuite⁴⁷, cazuri similare se constată și la alte 4 CR⁴⁸, unde autoritățile au determinat incorect obiectul achiziției expus la licitație și au inclus în informațiile aferente procedurilor codul CVP 50800000-3 în loc să indice codul 45233140-2 „Lucrări la drumuri”.

4.2.3. Autoritatea contractantă a CR Cahul pentru achizițiile publice menționate în valoare de 22,0 mil.lei nu a determinat concret volumul de servicii/lucrări expus la licitație, limitându-se doar la tipul lucrării pentru o unitate⁴⁹ și nespecificând volumul total pe fiecare poziție în parte, ceea ce contravine prevederilor legale⁵⁰. Potrivit anunțului de participare, CR Cahul a invitat operatorii economici interesați să participe la procedura de achiziție privind livrarea/prestarea lotului nr.1 „Servicii de întreținere periodică și reparația curentă a drumurilor”, conform criteriului de evaluare „prețul cel mai scăzut”.

Lista serviciilor solicitate la obiectul servicii de întreținere periodică și reparația curentă a drumurilor prevede 69 de poziții de lucrări, unitatea de măsură pentru fiecare tip de lucrare fiind indicată diferit în funcție de tipul lucrării (m³, t, 100 m², m², m, buc., 1 km), fără divizarea lucrărilor pe sectoare.

La licitația nominalizată au participat 2 operatori, care și-au prezentat ofertele potrivit listei serviciilor solicitate, prețurile la lucrări fiind determinate reieșind din unitatea de măsură aferentă fiecărei poziții de lucrare expuse de beneficiar în lista menționată mai sus. Prețurile unitare pe toate 69 de poziții au fost însumate, după care s-a determinat valoarea acestora. SA „Orizontul Lux” a prezentat prețul unitar fără TVA de 48760,43 lei, iar SRL „Masterdrum” – de 57610,03 lei.

În urma examinării și evaluării ofertelor depuse în cadrul procedurii de atribuire în baza deciziei nr.5 din 29.06.2020 a GL, s-a decis atribuirea contractului SA „Orizontul Lux” (prețul cu TVA – 58512,52 lei). După ce a fost determinat prețul cel mai mic, specialistul CR Cahul a elaborat devizul de cheltuieli al lucrărilor luând în considerare volumul total de lucrări determinat de beneficiar și prețul unitar pe fiecare poziție din lista prezentată de câștigător la licitație, astfel fiind obținută valoarea totală a lucrărilor de 21999,9 mii lei. Devizul de cheltuieli menționat a fost înregistrat ca Anexa nr.1 la contractul nr.55 din 13.07.2020 și contrasemnat de către președintele raionului Cahul, în calitate de „Beneficiar” și de directorul SA „Orizontul Lux”, în calitate de „Antreprenor”.

Ulterior, la 13.07.2020, a fost întocmită darea de seamă de atribuire a contractului de achiziții publice, în care s-a specificat încheierea contractului nr.55 din 13.07.2020 cu SA „Orizontul Lux” în valoare totală de 21999,9 mii lei (inclusiv TVA). De menționat că, analizând clauzele contractului nominalizat mai sus, auditul relevă că acestea nu fac referință la Anexa nr.1 menționată, ci doar la specificația de preț prezentată la licitație cu prețuri unitare, fără volume de lucrări totale pentru fiecare poziție, fapt ce pune la îndoială eficiența și transparența licitației publice efectuată de grupul de lucru din cadrul CR Cahul.

⁴⁷ <https://tender.gov.md/ro/contracte-atribuite>

⁴⁸ Atribuite la codul CPV 50800000-3: CR Briceni – 4822,2 mii lei, CR Rezina – 4625,2 mii lei, CR Cimișlia – 4453,7 mii lei, CR Criuleni – 8957,3 mii lei.

⁴⁹ Lista serviciilor solicitate la obiectul servicii de întreținere periodică și reparația curentă a drumurilor.

⁵⁰ Art.4 din Legea nr.131 din 03.07.2015 și pct.5 din Regulamentul aprobat prin HG nr.1419 din 28.12.2016.

✓ *Concomitent, în cadrul procedurii de achiziție publică privind achiziționarea lucrărilor de întreținere periodică și reparație a drumurilor, grupul de lucru al CR Cahul nu și-a exercitat regulamentul obligațiunile prevăzute de cadrul legal, aplicând incorect documentația standard pentru realizarea achiziției de servicii⁵¹, în loc de documentația standard de lucrări⁵². Drept rezultat, nu s-a solicitat de la potențialii ofertanți prezentarea regulamentară⁵³ a documentației de deviz potrivit metodei de resurse⁵⁴, fapt ce complică verificarea ulterioară a resurselor utilizate pentru executarea lucrărilor. În acest sens, operatorii participanți la licitația menționată au prezentat ofertele pentru executarea lucrărilor cu nerespectarea prevederilor regulamentare.*

Mai mult decât atât, auditul este rezervat asupra valorii estimative a lucrărilor de întreținere periodică și reparație a drumurilor, calculate de către specialiștii CR în sumă totală de 21999,3 mii lei, întrucât oferta prezentată de operatorul câștigător coincide cu valoarea estimată de Beneficiar.

✓ *Grupul de lucru pentru achizițiile publice a CR Cahul nu a asigurat regulamentul prezența majoritară a membrilor la licitația pentru serviciile de întreținere periodică și reparația curentă a drumurilor. Potrivit cadrului normativ⁵⁵, ședința grupului de lucru este deliberativă dacă la ea este prezentă majoritatea membrilor săi, iar decizia grupului de lucru se adoptă prin vot deschis, cu simpla majoritate de voturi. În acest context, probele de audit denotă că, din 12 membri ai grupului de lucru aprobați prin decizia CR Cahul nr.03/10-V din 20.12.2019⁵⁶, la licitația menționată au participat 8 membri, din aceștia 6 au semnat documentele aferente procedurii de licitație⁵⁷, ceea ce contravine prevederilor regulamentare, respectiv procedura de licitație nu poate fi considerată valabilă, iar actul juridic pe care se bazează (decizia grupului de lucru) este lovit de nulitate.*

4.2.4. Lucrările de reparații la drumuri și străzi au fost contractate și, respectiv, executate în lipsa documentației de proiect expertizate în modul stabilit. Astfel, potrivit prevederilor legale⁵⁸, lucrările de construcții și reparații de interes public se execută pe teritoriul UAT numai în baza documentației de proiect verificate și a raportului de expertiză ecologică de stat.

Însă, 4 CR și 3 primării⁵⁹ nu s-au conformat prevederilor legale menționate și au admis executarea lucrărilor la drumuri și străzi în valoare totală de 109 713,0 mii lei în lipsa proiectelor elaborate și/sau a expertizei.

În situația în care, nu se efectuează verificarea și expertizarea de deviz de către autoritățile competente, nu se poate afirma că dispunem de o valoare estimativă care poate servi ca argument într-un proces de achiziții și, respectiv, poate servi drept bază pentru refuzarea/neacceptarea unei oferte competitive și calificate cu un preț mai mic. Prin urmare, autoritatea contractanta a mun.

⁵¹ Ordinul ministrului Finanțelor nr.174 din 05.10.2018 „Cu privire la aprobarea Documentației standard pentru realizarea achizițiilor publice de servicii”.

⁵² Ordinul ministrului Finanțelor nr.176 din 05.10.2018 „Cu privire la aprobarea Documentației standard pentru realizarea achizițiilor publice de lucrări”.

⁵³ HG nr.1570 din 09.12.2002 „Cu privire la măsurile urgente de trecere la noua bază normativă de deviz în construcții”.

⁵⁴ Formulare obligatorii: devizul local de resurse (formularul nr.3), catalog de prețuri unitare pentru obiect (formularul nr.5) și devizul local (formularul nr.7).

⁵⁵ Pct.30 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 667 din 27.05.2016.

⁵⁶ Decizia CR Cahul nr.03/10-V din 20.12.2019 „Cu privire la crearea grupului de lucru pentru achiziții”.

⁵⁷ Procesul-verbal nr.1 al ședinței grupului de lucru pentru achiziții privind deschiderea ofertelor depuse în cadrul LP, Decizia de atribuire a contractului de achiziție nr.5 din 29.06.2020.

⁵⁸ Art.78 alin.(2) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006; art.13 din Legea privind calitatea în construcții nr.721-XIII din 02.02.1996 (în continuare - Legea nr.721-XIII din 02.02.1996).

⁵⁹ CR Cahul – 11 drumuri – 21999,8 mii lei, CR Călărași – 2 drumuri – 1141,8 mii lei, CR Fălești – 3 drumuri – 19993,3 mii lei, CR Hâncești – 7 drumuri – 10791,1 mii lei, CR Soroca – 27 drumuri – 24459,4 mii lei, or. Călărași – 3 străzi – 2502,2 mii lei; mun. Cahul – 4 drumuri – 16770,0 mii lei, primăria s. Costești – 1 drum – 12055,4 mii lei.

Cahul nejustificat a calificat drept neconforme ofertele prezentate cu până la 20 la sută mai mici decât valoarea estimativă a lucrărilor.

4.2.5. Aplicarea consumului de materiale conform catalogului de resurse și prețuri unitare pentru lucrările de îmbrăcăminte de beton asfaltic⁶⁰ nu este justificat tehnic și documentar din cauza neasigurării verificării regulamentare a proiectului de deviz, precum și lipsei de control din partea autorităților asupra calității lucrărilor.

Astfel, autoritățile locale⁶¹ nu au întreprins măsuri în vederea exercitării unui control privind justificarea normelor de deviz și a utilizării nisipului bitumat în cantitate de 221,0 t în sumă de 242,8 mii lei. În funcție de tehnologia selectată⁶², sunt utilizate procedee ce nu implică utilizarea nisipului bitumat (menționate în indicatoarele de norme de deviz), resurse ce urmează a fi confirmate de registrele de consum al materialelor.

4.2.6. Potrivit Instrucțiunii privind întocmirea devizelor pentru lucrările de construcții-montaj prin metoda de resurse⁶³, evidențierea resurselor urmează să se exercite în conformitate cu normele de deviz în vigoare⁶⁴.

Efectuarea verificărilor de audit relevă în multiple cazuri includerea în devize și în actele de executare a lucrărilor, a materialelor (de exemplu, piatră/pietriș cu fracțiile de 5-10 mm, 10-20 mm, 15-25 mm, 40-63 mm etc. sau fără indicarea fracției utilizate), caracteristici ce diferă de certificatele de conformitate⁶⁵ și calitate prezentate și aplicate pe teritoriul RM până la 31.12.2020.

Ca rezultat, datele din devizele de lucrări și din procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate nu coincid cu datele reale din certificatele pentru materialele utilizate, fapt ce nu asigură controlul cantitativ pentru tipul materialelor utilizate conform coeficienților de volum și de compactare, ceea ce influențează asupra calității lucrărilor. Aceste diferențe nu au fost justificate în mod regulamentar și obligatoriu de către antreprenor și de beneficiar (APL).

Auditul constată că, în procesul de elaborare și executare a lucrărilor aferente infrastructurii drumurilor, se utilizează coeficienți disproporționați/diferiți de transformare t/m^3 la volum și compactare, în devizele și rapoartele de utilizare a materialelor de construcții (pentru piatră/pietriș etc.).

De exemplu, pentru pietrișul cu fracția de 20-40 mm și 40-70 mm, coeficienții la volume sunt aplicați de autoritățile publice și antreprenori de la 1,04 până la 1,33. Respectiv, la compactare (inclusiv conform rapoartelor zilnice de transportare și utilizare a materialelor), datele

⁶⁰ Simbol lucrare DB16H „îmbrăcăminte de beton asfaltic cu agregate mărunte, executată la cald, cu așternere mecanică”.

⁶¹ CR Soroca: nisip bitumat în cantitate de 55,1 t în sumă de 26,4 mii lei; CR Ancii Noi: 59,9 t în sumă de 22,1 mii lei; primăria mun. Cahul: 106,1 t în sumă de 194,3 mii lei.

⁶² CPL 01.01-2012 „Instrucțiuni privind întocmirea devizelor pentru lucrările de construcții-montaj prin metoda de resurse” (în continuare - CP L.01.01-2012).

⁶³ CP L.01.01-2012.

⁶⁴ Categoriile de lucrări, codurile lor, unitățile de măsură a lucrărilor și resurselor care se includ în lista cu cantitățile de lucrări trebuie să corespundă cu articolele de deviz, cu codurile lor și cu unitățile de măsură prevăzute în Indicatoarele de norme de deviz pentru lucrări de construcții, montaj și reparații *care sunt în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova* (pct. 4.1.4. CP L.01.01-2012). Evidențierea resurselor se efectuează în conformitate cu normele de deviz în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova (pct. 4.2.1. CP L.01.01-2012).

⁶⁵ Printr-un certificat de conformitate se atestă că un produs pentru construcții identificat corespunzător a fost supus procedurilor de evaluare a conformității și că, la momentul evaluării, produsul este conform cerințelor specificate aplicabile.

sunt raportate diferit. Unele surse de informații oficiale⁶⁶ de utilizare pentru coeficienții de transformare a volumelor indică acest diapazon ce variază între 1,24 și 1,26 t/m³.

La autoritățile unde nu au fost prezentate regulamentar registrele de justificare a materialelor consumate pe obiect, aceste constatări nu au fost posibil de verificat și auditul nu și-a expus concluziile de rigoare.

✓ Verificările efectuate denotă la APL mun. Cahul că pentru pietriș cu fracția de 20-40 mm, 40-70 mm, coeficienții la volume/compactare nu au fost indicați în rapoartele/registrele de facturi pentru loturile nr.1 și nr.2 în valoare de 9682,4 mii lei, ceea ce limitează în verificările de rigoare. Respectiv, în alte rapoarte zilnice de transportare și utilizare a materialelor la compactare, datele sunt raportate diferit, de la 1,125 până la 1,25, ceea ce diminuează volumul materialelor necesare de inclus conform normativelor tehnice în construcții.

✓ Respectiv, la CR Fălești, conform registrelor de evidență a facturilor pentru materialele utilizate, coeficientul pe același material utilizat la compactare variază de la 1,045 și 1,14⁶⁷ (față de media stabilită de 1,20), iar pe alt registru indicii respectivi au fost utilizați la un nivel de 1,25 și 1,26⁶⁸.

✓ Primăria s. Bravicea, r-nul Călărași, la procurarea pietrișului în cantitate de 1350 t la suma de 296,0 mii lei, la un preț competitiv de 230,0 lei/t cu livrare și contractarea serviciilor de așternere a materialului în total de 93,9 mii lei, a aplicat coeficientul de transformare de 1,331, iar conform certificatului de calitate, a fost indicată densitatea în vrac de 1,17 t/m³, ceea ce diferă semnificativ față de datele oficiale publicate. În total, pe cele 12 sectoare de drum (3442 m/l), investițiile totale de 386,9 mii lei au fost atribuite la cheltuielile curente, în lipsa schemelor de drum reparate anexate la devize și fără formarea ca mijloace fixe separate, precum și fără documentarea contribuției populației la procurarea pietrișului de 51,0 mii lei.

✓ La achiziționarea pietrișului de către primăria or. Nisporeni, coeficientul de transformare din m³ în tone aplicat de agenții economici la aceeași fracție de pietriș a constituit în anii 2019-2020, respectiv, 1,20 și 1,25, fiind prezentat în acest sens certificatul de calitate al producătorului (carieră). În viziunea auditului, aceasta determină unele riscuri de manipulare în procesul de achiziții publice de prezentare a ofertelor conform caletelor de sarcini în m³, precum și, implicit, în diminuarea cantității de material livrat estimat, cu suma totală estimată de 88,6 mii lei.

4.2.7. Autoritățile au admis administrarea neconformă a mijloacelor financiare destinate infrastructurii drumurilor.

✓ Astfel, CR Hâncești, prin decizia nr.05/02 din 27.11.2020, a aprobat procurarea materialelor de construcții la drumuri (pietriș și moluză) în total de 238,0 mii lei, nefiind determinate scopul și destinația utilizării materialelor procurate. Astfel, pentru asigurarea executării deciziei menționate, autoritatea executivă, în baza unui contractat de valoare mică, a achiziționat materialele de construcții, care mai mult de 8 luni de la procurare (01.06.2021) nu au fost utilizate. Mai mult decât atât, potrivit informației prezentate de beneficiar, materialele

⁶⁶ Unele surse de informații de utilizare pentru coeficienții de transformare a volumelor t/m³ sunt publicate în Cataloge de prețuri medii pentru materiale de construcții, pe pagina web <http://ednc.gov.md/>.

⁶⁷ Registrul pe luna iunie 2020, obiectul Mărândeni, pietriș cu fracția de 40*70 608,1 t / 581,91 m³ la coeficientul de 1,045; pietriș cu fracția de 5*20 25,1 t / 22,2 m³ la coeficientul de 1,14.

⁶⁸ Registrul pe luna iunie 2020, obiectul Mărândeni, pietriș cu fracția de 40*70 242,75 t / 192,66 m³ la coeficientul de 1,26; pietriș cu fracția de 5*20 25,95 t / 20,76 m³ la coeficientul de 1,25.

respective nici nu au fost transmise CR Hâncești, dar au fost păstrate la agentul economic de la care au fost procurate.

✓ *Primăria or. Căinari nu a documentat regulamentar cheltuielile pentru construcția drumurilor.* Astfel, la 20.12.2019 a fost achiziționat pietriș de 42,6 mii lei (152 tone), pentru care nu a fost aprobată o destinație, materialele nefiind utilizate până în martie 2021.

La 24.12.2020, comisia din cadrul APL or. Căinari, cu acordul părților, din cauza condițiilor meteorologice, a sistat executarea lucrărilor pe contractul de reparație a str. Leonidov, în sumă de 284,24 mii lei. Conform actelor de recepție și decontărilor între APL or. Căinari cu SRL „Autocaravana”, la 24.12.2020 s-a confirmat executarea integrală a lucrărilor, dar efectiv aceste lucrări au început în luna martie 2021, prin urmare fiind efectuate neregulamentar plăți în avans.

4.2.8. Auditul a constatat fenomenul divizării contractelor de achiziții în cadrul a 3 CR și o primărie⁶⁹, prin încheierea a 2 contracte separate pentru achiziționarea aceluiași tip de lucrări, ceea ce contravine prevederilor legale.

CR Călărași, la determinarea valorii estimate a lucrărilor de reparație a 2 drumuri, nu a asigurat planificarea conformă a achizițiilor, admitând divizarea valorii estimate a acestuia în total pe 2 contracte încheiate de achiziție de mică valoare de 239,5 mii lei și, respectiv, de 143,9 mii lei, nefiind aplicate principiul valorii estimate cumulative a tuturor obiectelor/loturilor din componența lucrărilor și procedura de achiziție prin cererea ofertelor de prețuri. Deși cele 2 contracte menționate au fost încheiate cu unul și același antreprenor în aceeași zi, prețul pe unitate de măsură la aceleași lucrări sunt diferite. Astfel, la lucrarea inclusă în devizul DI134 „Amenajarea mecanizată a îmbrăcămintei rutiere din piatră spartă prin metoda împănării într-un strat cu H=15cm”, prețul pe unitate de măsură la drumul L344 a fost inclus în devizul de cheltuieli în sumă de 7332,05 lei la 100 m², pe când la drumul L342, la aceeași lucrare prețul pe unitate de măsură a fost inclus de 8451,34 lei, sau cu 1119,29 lei mai mult, fapt ce pune la îndoială veridicitatea prețurilor la materiale folosite de către Antreprenor.

De asemenea, s-a constatat divizarea valorii estimate la lucrările de reparație a stației de oprire de pe drumul de acces spre Hoginești, L 337 G85, prin încheierea a 2 contracte de achiziție de mică valoare de 116,3 mii lei și de 80,2 mii lei, nefiind aplicat principiul valorii estimate cumulative a tuturor obiectelor/loturilor din componența lucrărilor.

Situații analogice s-au constatat și la: *CR Hâncești*, unde s-a admis divizarea valorii estimate în total pe 20 contracte de achiziție, din care: prin COP – 14 contracte (9152,1 mii lei), VM – 4 contracte (758,2 mii lei), și negocieri directe – 2 contracte (1111,2 mii lei), în valoare totală de 11021,5 mii lei; la primăria Călărași, prin 2 contracte de achiziție în valoare totală de 834,7 mii lei, unul prin COP – de 535,9 mii lei, și altul de valoare mică – de 298,8 mii lei; *la CR Ialoveni* au fost admise divizări ale achizițiilor publice aferente lucrărilor de întreținere și reparație a drumurilor în valoare de 1363,8 mii lei.

4.2.9. La achiziționarea lucrărilor de întreținere a drumurilor locale pe timp de iarnă autoritățile au acceptat cheltuielile în mod neregulamentar.

✓ *CR Hâncești, la achiziționarea lucrărilor de întreținere a drumurilor locale pe teritoriul raionului Hâncești (pe timp de iarnă), a acceptat cheltuieli neregulate în sumă de 1063,0 mii lei.* Drept rezultat a procedurii de achiziție din 27.10.2020 de întreținere a drumurilor pe teritoriul

⁶⁹ CR: Călărași, Hâncești și Ialoveni, or. Călărași.

raionului Hâncești (pe timp de iarnă), a fost încheiat contractul în valoare totală de 1792,2 mii lei (inclusiv TVA) cu câștigătorul unic participant la licitație. Auditul constată, că antreprenorul a inclus în deviz cheltuieli suplimentare de 110,3 mii lei (din care: 78,0 mii lei pentru transportarea muncitorilor și 32,3 mii lei cu caracter flotant), ceea ce nu era prevăzut de către Beneficiar în devizul estimativ, situație acceptată deoarece nu erau alți participanți. Efectiv, potrivit datelor din factura fiscală din 24.12.2020 și procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate, valoarea lucrărilor executate este de 1130,9 mii lei, sau cu 661,3 mii lei mai puțin față de suma total contractată. Din suma lucrărilor executate (1130,9 mii lei), 90,9 mii lei sunt cheltuieli suplimentare neconforme. Mai mult decât atât, auditul relevă că autoritatea executivă a CR Hâncești a acceptat cheltuieli neexecutate în anul 2020 pentru întreținerea drumurilor din raionul Hâncești (pe timp de iarnă), care au fost de fapt executate pentru perioada ianuarie – martie 2021, în sumă de circa 972,15 mii lei, acestea fiind raportate și achitate în avans în mod nereglementar⁷⁰.

✓ *Analogic, CR Anenii Noi a încheiat formal pe data de 26 mai 2020 contractul de întreținere a drumurilor în perioada de iarnă, în valoare de 129,3 mii lei, pe când lucrările au fost executate în luna ianuarie-februarie 2020, ceea ce contravine prevederilor art. 9 din Codul civil, care reglementează temeiurile apariției drepturilor și obligațiilor civile.*

4.2.10. Atribuirea către operatori a contractelor ce nu corespund cerințelor stabilite

Potrivit prevederilor legale, autoritatea contractantă nu acceptă oferta în cazul în care ofertantul nu îndeplinește cerințele de calificare și selecție sau oferta nu corespunde cerințelor expuse în documentația de atribuire.

✓ În acest sens, auditul relevă că ofertantul desemnat câștigător (SRL „Delta Forța Securitate”) de grupul de lucru al primăriei or. Călărași, cu oferta estimată ca „cel mai mic preț” pentru efectuarea lucrărilor de reabilitare a str. Tineretului și str. Varlaam, în valoare de 1454,2 mii lei, nu a îndeplinit cerințele de calificare, și anume: nu a efectuat lucrări similare de reparație a drumurilor, iar cifra de afaceri pe ultimii 3 ani este în medie de 258,5 mii lei. Totodată, din declarația privind dotările (Form.3.11.) prezentat de SRL „Delta Forța Securitate” rezultă că acesta nu dispune de utilajul și mecanismele necesare pentru îndeplinirea corespunzătoare a contractului aferent lucrărilor de reparații la străzile menționate. În același timp, potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, obiectivul principal de activitate înregistrat al SRL „Delta Forța Securitate” este activitatea particulară de detectiv sau de pază, care nu este compatibilă cu activitatea de construcții sau reparații.

În realitate, lucrările de reabilitare au fost îndeplinite de un subcontractant care nu a fost indicat de către SRL „Delta Forța Securitate” în oferta sa, în partea din contract pe care intenționa să o subcontracteze cu unii terți, nerespectând astfel prevederile legale⁷¹. Mai mult decât atât, termenul de executare a lucrărilor nu a fost respectat (către 19.12.2020) și până la data de 20.04.2021 acestea au fost îndeplinite la nivel de 64,5% (938,4 mii lei din 1454,2 mii lei).

✓ *Grupul de lucru din cadrul CR Hâncești nu a ținut cont de condițiile prevăzute de cadrul legal la desfășurarea procedurii prin negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare la achiziționarea lucrărilor de reparații capitale la 2 drumuri. Astfel, era necesară repetarea lucrărilor similare încredințate de către aceeași autoritate contractantă operatorului*

⁷⁰ Art.66 alin.(5) din Legea nr.181 din 25.07.2014.

⁷¹ Art.75 din Legea nr.131 din 03.07.2015.

economic câștigător al contractului inițial, cu condiția ca lucrările respective să fie conforme cu un proiect de bază și să fi făcut obiectul unui contract inițial atribuit prin procedura de licitație deschisă, licitație restrânsă sau cerere a ofertelor de prețuri, iar amploarea eventualelor lucrări suplimentare și condițiile în care vor fi atribuite să fie incluse în proiectul de bază.

Așadar, grupul de lucru inițial a desfășurat achiziția lucrărilor de reparații la o porțiune de drum spre Bozieni (L 514) prin COP, iar ca rezultat la 26.02.2020 a contractat lucrările cu SRL „Ardan Rut” în valoare de 738,3 mii lei. Ulterior, tot la drumul menționat, la 12.10.2020 s-a desfășurat o altă achiziție prin negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, contractând lucrări de reparație cu un alt operator economic, SRL „Megapol-Con”, în valoare totală de 711,5 mii lei și 79,4 mii lei – lucrări suplimentare în baza unui contract de valoare mică.

O situație analogică s-a constatat și la lucrările de reparație la drumul Semionovca L 526, unde inițial, ca urmare a achiziției efectuate prin COP, au fost contractate la 10.03.2020 lucrări cu SRL „Solcoci Prim”, în valoare de 386,2 mii lei, iar la 22.08.2020, în cadrul unei negocieri, s-au contractat lucrări cu SRL „Megapol-Con” în valoare totală de 399,7 mii lei. De menționat că grupul de lucru pentru achiziții publice din cadrul CR Hâncești la desfășurarea procedurii prin negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare a încheiat 2 contracte cu unul și același operator economic, iar valoarea devizului de lucrări a fost estimată de specialiștii secției construcții unde normativele cheltuielilor de regie și de beneficiu au fost stabilite la maxim.

✓ *Contrar prevederilor normative⁷², grupul de lucru din cadrul CR Fălești nu a precizat în 3 contracte de lucrări cu realizare mai mare de un an, suma alocațiilor pe an. Astfel, potrivit prevederilor regulamentare pentru achizițiile publice de lucrări a căror perioadă de realizare este mai mare de un an, contractul poate fi încheiat pentru întreaga achiziție, însă realizarea lui urmează a fi asigurată în limitele alocațiilor anuale prevăzute în aceste scopuri și precizate anual în contract. În acest context, auditul relevă că la contractarea lucrărilor de întreținere și reparații capitale în valoare totală de 18697,5 mii lei, nu s-a precizat în contract suma alocațiilor pe an. Mai mult decât atât, contractele menționate nu conțin graficul de realizare a lucrărilor, fiind indicată doar durata de executare (spre exemplu, 60 de zile în anul 2020 și 30 de zile în anul 2021).*

✓ *Unele achiziții au fost efectuate în lipsa mijloacelor financiare disponibile.*

Potrivit prevederilor legale⁷³, asumarea angajamentelor de către autoritățile/instituțiile bugetare se permite doar în scopurile și în limitele alocațiilor bugetare, luând în considerare datoriile înregistrate la finele anului precedent. În acest sens, auditul relevă că, contrar prevederilor menționate și în lipsa alocațiilor bugetare, Primăria s. Costești a contractat lucrări în anul 2017 în sumă de 12055,4 mii lei, în lipsa mijloacelor financiare disponibile, soldul lucrărilor neexecutate constituind la sfârșitul anului 2020 suma totală de 2687,4 mii lei.

4.2.11. La utilizarea mijloacelor financiare destinate infrastructurii drumurilor de APL mun. Cahul au fost ignorate prevederile legale⁷⁴, potrivit cărora atât beneficiarul, cât și antreprenorul urmau să întreprindă măsuri pentru executarea necondiționată a clauzelor contractului încheiat, fără a modifica oferta stabilită drept câștigătoare și documentele parte integrantă la aceasta. Așadar, se interzice modificarea oricărui element al contractului de achiziții publice încheiat sau introducerea unor elemente noi dacă asemenea acțiuni sunt de natură să schimbe condițiile ofertei care au

⁷² Pct.175 din Regulamentul aprobat prin HG nr.669 din 27.05.2016.

⁷³ Art.66 alin. (2) din Legea nr.181 din 25.07.2014 și art.78 alin. (1) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006.

⁷⁴ Art.76 din Legea nr.131 din 03.07.2015.

constituit temei pentru selectarea acesteia și să majoreze valoarea ei, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Astfel,

- de APL și agenții economici au fost prezentate în cadrul evaluării ofertelor unele documente și confirmări ce au servit bază legală de atribuire a contractului de antrepriză și de câștig în cadrul soluționării cauzei de contestare. Ulterior, în cadrul procesului de executare a lucrărilor, oferta câștigătoare în valoare de 16,6 mil.lei a fost modificată neregulamentar (inclusiv ce ține de capacitățile de producere/deținerea de utilaj/declararea subcontractorilor/etc.), fără anunțarea și întreprinderea măsurilor de autorități mun. Cahul. Prin urmare, în condițiile create procedura de achiziție urma a fi anulată, cu penalizarea agenților economici ce au interacționat de comun în cadrul de evaluare a procedurii și de execuție a contractului prin subantrepriză;
- menționăm riscul major ca ofertele a doi participanți în aceeași procedură de achiziție, ÎM CRDSL⁷⁵ și „Masterdrum” SRL, să fie perfectate prin înțelegere și interacțiune reciprocă, cu dispunerea și cunoașterea în detaliu a documentelor elaborate de proiectant, precum și nedeclararea în mod obligatoriu a relațiilor de subantrepriză;
- lucrările pentru Lotul nr.3 au fost efectuate prin contract de subantrepriză de ÎM CRDSL, contra sumei de 5924,6 mii lei față de oferta prezentată de aceasta în cadrul licitației de 6595,58 mii lei. Oferta „Masterdrum” SRL desemnată câștigătoare în cadrul achiziției a constituit 6582,6 mii lei, sau cu 658,1 mii lei mai puțin ca valoarea lucrărilor executate în subantrepriză de ÎM, fără o justificare din partea APL mun. Cahul prin acțiunile de control și monitoring financiar;
- de antreprenor nu au fost justificate materialele raportate ca utilizate pentru Lotul nr.3 aferente pietrișului în volum de 313,4 m³ cu valoarea de 201,5 mii lei;
- APL mun. Cahul nu a documentat la executarea lucrărilor de tăiere cu freza a stratului de beton asfaltic diminuarea volumului de material în caz de re folosire sau de luare în evidență contabilă a cantității de material frezat/decapat de 1,7 mii tone, cu valoarea lucrărilor de 310,9 mii lei, precum și includerea cheltuielilor de transportare incluse în sumă de 25,0 mii lei.

➤ *La utilizarea mijloacelor financiare destinate infrastructurii drumurilor, CR Cahul a ignorat prevederile legale⁷⁶, potrivit cărora atât beneficiarul, cât și antreprenorul trebuiau să întreprindă măsuri pentru executarea necondiționată a clauzelor contractului încheiat, fără a modifica oferta stabilită ca câștigătoare, respectând cerințele privind volumele, calitatea și prețurile din ofertă, care nu pot fi schimbate pe toată durata executării contractului, ceea ce a cauzat unele abateri ale volumelor de lucrări real executate față de volumele din devizul contractat, generând, totodată, nevalorificări semnificative de lucrări.*

În contextul celor menționate, la 13.07.2020 între CR Cahul, reprezentat de președintele raionului și SA „Orizontul Lux” a fost încheiat contractul de antrepriză în valoare de 21999,9 mii lei⁷⁷. De menționat, că specificația de preț parte integrantă la contract, conține 69 de tipuri de servicii, prețul fiind stabilit pentru o unitate de măsură, în lipsa determinării concrete a cantității totale pe fiecare tip de serviciu. Suplimentar, a fost elaborat devizul de cheltuieli pe fiecare tip de lucrare, fiind stabilite cantitățile și valoarea de deviz corespunzător fiecărei lucrări în parte, însumate în total de 21999,9 mii lei care a fost semnat de către Beneficiar și Antreprenor.

⁷⁵ Întreprinderea Municipală de Construcție Reparație a Drumurilor și Spațiul Locativ Cahul.

⁷⁶ Art.76 din Legea nr.131 din 03.07.2015.

⁷⁷ decizia grupului de lucru a CR Cahul nr.5 din 29.06.2020, antreprenorul SA „Orizontul Lux” declarat învingător al procedurii nr.ocds-b3wdp1-MD 15589890311550.

Mai mult decât atât, documentația de deviz anexată la contract, precum și procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate, prezentate de către SA „Orizontul Lux”, nu au fost întocmite conform metodei de resurse⁷⁸. În acest sens, la lucrările contractate, precum și executate de SA „Orizontul Lux” lipsesc următoarele formulare obligatorii: devizul local de resurse (formularul nr.3), catalogul de prețuri unitare pentru obiect (formularul nr.5) și devizul local (formularul nr.7), fapt ce nu permite verificarea resurselor utilizate la lucrările executate.

Drept urmare a comparării lucrărilor din devizul de cheltuieli la contractul menționat cu datele din procesele-verbale de executare a lucrărilor, auditul constată că, din numărul total de lucrări contractate pe 69 de tipuri, de facto au fost executate doar 10, ceea ce constituie 14,5% din numărul total de lucrări contractate. Astfel, din contul lucrărilor neexecutate de 3501,6 mii lei (59 tipuri de lucrări) și parțial executate de 11365,1 mii lei (3 tipuri de lucrări), neîntemeiat au fost majorate unele volumele de lucrări din devizul inițial care au fost executate în sumă totală de 14866,5 mii lei, ceea ce constituie 67,5% din valoarea totală a contractului. De menționat, că verificarea calității execuției lucrărilor de reparație și întreținere a drumurilor din r-nul Cahul a fost efectuată de Î.I. „V.A.C-CALIN”, în sumă de 63,0 mii lei⁷⁹.

O situație similară celei descrise mai sus a fost constatată și în anul 2019. CR Cahul a achiziționat servicii în loc de lucrări⁸⁰, devizul de asemenea a fost elaborat pentru o unitate de măsură etc.

Cele menționate mai sus sunt cauzate de monitorizarea neconformă⁸¹ și iresponsabilă din partea CR Cahul și responsabilului tehnic al procesului de executare a contractului de întreținere periodică și reparație curentă a drumurilor. Aceste (in)acțiuni din partea persoanelor responsabile s-au soldat cu abateri semnificative privind efectuarea suplimentară a volumelor de lucrări necontractate de 14866,5 mii lei din contul lucrărilor contractate, care depășesc norma de 15% prevăzută de cadrul legal⁸², fapt ce a condus la schimbarea condiției ofertei inițiale a operatorului câștigător.

✓ *Luând în considerare faptul cum au fost inițiate și executate lucrările contractate, care pe parcurs au fost modificate mai mult de 67,5% din volumele de lucrări, precum și rezultatele obținute din analizele efectuate de audit, această situație generează suspiciuni privind „buna intenție” a factorilor decizionali în vederea efectuării eficiente a achiziției menționate⁸³.*

În acest context, auditul a efectuat analiza lucrărilor efectuate de SA „Orizontul Lux” aferente lucrărilor de întreținere și reparație curentă a drumurilor, comparând cu prețul lucrărilor prezentate în ofertă de operatorul descalificat (SRL „Masterdrum”)⁸⁴ în cadrul procedurii de achiziție a lucrărilor menționate. Astfel, s-a constatat ca prețul propus de ultimul era cel mai convenabil din punct de vedere economic. Pentru achiziția celor 10 tipuri de lucrări menționate mai sus, operatorul descalificat (SRL „Masterdrum”) a propus costuri în valoare totală de 12466,1 mii lei (inclusiv TVA), pe când antreprenorul SA „Orizontul Lux” a executat aceste lucrări în valoare totală de 21999,8 mii lei, sau cu 7185,3 mii lei mai mult față de oferta propusă de concurent.

⁷⁸ Pct.2 din HG nr.1570 din 09.12.2002 „Cu privire la măsurile urgente de trecere la noua bază normativă de deviz în construcții”.

⁷⁹ Contractul nr.54 din 08.07.2020 încheiat cu Î.I. „V.A.C-CALIN” în valoare de 63,0 mii lei pentru serviciile de verificare a calității execuției lucrărilor de reparație și întreținere a drumurilor din r-nul Cahul.

⁸⁰ Contractul nr.30 din 21.03.2019 încheiat cu SA „Orizontul Lux” pentru serviciile de întreținere periodică și reparație curentă a drumurilor, în valoare de 12000,0 mii lei și Devizul de cheltuieli la contract.

⁸¹ Art.14 alin.(9) din Legea nr.131 din 03.07.2015; pct.20 din Regulamentul aprobat prin HG nr.667 din 27.05.2016.

⁸² Art.76 din Legea nr.131 din 03.07.2015.

⁸³ Art.15 din Legea nr.131 din 03.07.2015.

⁸⁴ Oferta propusă de SRL „Masterdrum” pentru servicii de întreținere periodică și reparație curentă a drumurilor (specificația de preț F 4.2).

Analiza prețurilor la lucrările executate de antreprenorul câștigător (SA „Orizontul Lux”), în comparație cu prețurile prezentate de concurent (SRL „Masterdrum”), și valoarea totală estimată a acestora este prezentată în tabelul din Anexa nr.5 la Raport.

✓ *CR Cahul, ca autoritate contractantă, nu a respectat cadrul legal⁸⁵ în vederea aplicării sancțiunii față de antreprenor pentru neexecutarea lucrărilor contractate. Astfel, potrivit prevederilor pct.10.2 din contractul nr.55 din 13.07.2020 încheiat cu SA „Orizontul Lux”, pentru refuzul de a presta serviciile prevăzute în contract, prestatorul urma să suporte o penalitate în mărime de 5% din suma totală a contractului. De menționat că, deși în cadrul actualului audit responsabililor CR Cahul li s-a solicitat argumentările referitor la lucrările semnificative pentru care antreprenorul nu le-a executat, dar au fost executate volume de lucrări necontractate, beneficiarul nu a prezentat actele solicitate. În acest context, pentru neexecutarea lucrărilor contractate, CR Cahul nu a aplicat regulamentar prestatorului sancțiunea prevăzută de contract la suma estimată de 1100,0 mii lei.*

4.2.12. Autoritățile CR Hâncești și a 3 primării⁸⁶ nu au respectat prevederile legale⁸⁷ în vederea monitorizării termenului prevăzut de contracte și de aplicare a dreptului contractual de răspundere materială față de antreprenori pentru executarea cu întârziere a lucrărilor.

✓ Prin urmare, lucrările de reparație a unor porțiuni de drum, efectuate de 8 antreprenori de lucrări potrivit contractelor încheiate de CR Hâncești la valoarea totală de 4130,2 mii lei, urmau a fi executate în termen între 1 și 3 luni de la semnare, însă acestea au fost executate de la 1 la 6 luni. Mai mult decât atât, ordinele de începere a execuției și de asigurare a lucrului din partea beneficiarului potrivit prevederilor contractuale în unele cazuri au fost semnate mai târziu de 20 de zile de la semnarea contractului cu antreprenorul, fapt ce a condus la depășirea termenului de execuție.

De asemenea, s-a constatat depășirea termenului de executare a lucrărilor contractate și la alte 3 contracte, de la 34 de zile până la 60 de zile.

- Lucrările de reabilitare a străzilor Tineretului și M. Varlaam, efectuate de SRL „Delta Forța Securitate” potrivit contractului nr.201 din 19.10.2020, încheiat de primăria or. Călărași la valoarea totală de 1454,2 mii lei, urmau a fi executate în termen de 2 luni de la semnare, însă acestea au fost executate parțial în valoare de 938,4 mii lei, ceea ce constituie 64,5% din valoarea contractată, termenul fiind expirat de mai mult de 4 luni (19.04.2021), suma lucrărilor neexecutate fiind de 515,8 mii lei. De asemenea, și la alte 3 contracte încheiate cu primăria or. Călărași s-a constatat depășirea termenului de executare a lucrărilor contractate, de la 34 de zile până la 60 de zile.

- Lucrările de reparație capitală a străzii A. Lăpușneanu efectuate de „Lincons” SRL potrivit contractului nr.158 din 29.08.2017, încheiat cu primăria mun. Hâncești în sumă de 6036,6 mii lei, urmau a fi executate în termen de 2 luni de la semnare, însă acestea au fost executate în valoare de 3023,2 mii lei cu încălcarea termenului de 1,1 ani și de 1,6 ani la lucrările în valoare de 1729,4 mii lei. Mai mult decât atât, primăria mun. Hâncești nu a prezentat auditului procesul-verbal de recepție a lucrărilor efectuate pe str. A. Lăpușneanu de 381,9 mii lei raportate în evidența contabilă spre micșorare în baza facturii nr.IM 0539757 din 31.07.2019, întocmită de SRL „Lincons”.

⁸⁵ Art.14 alin.(9) și art.76 alin.(5) din Legea nr.131 din 03.07.2015.

⁸⁶ Primăria: or. Călărași, mun. Hâncești, s. Costești.

⁸⁷ Art.14 alin.(9) și 76 alin.(5) din Legea nr.131 din 03.07.2015.

✓ Lucrările de întreținere a drumurilor locale pe teritoriul raionului Hâncești, contractate cu SRL „Solcoci Prim” potrivit contractului nr.51 din 24.03.2020 în valoare totală de 4780,5 mii lei, au fost executate la nivel de 23,4%, sau 1119,2 mii lei, nefiind executate lucrări de 3661,3 mii lei, din acest motiv valoarea contractului menționat la data de 22.07.2020 a fost micșorată cu suma neexecutată. Totodată, informația respectivă a fost trimisă AAP pentru a include operatorul în lista de interdicție. De menționat, că CR Hâncești a reținut de la SRL „Solcoci Prim” garanția de bună execuție în sumă de 111,9 mii lei, care nu a fost returnată antreprenorului și se află în contul CR Hâncești.

Deși, autoritatea executivă a CR Hâncești a prezentat toate informațiile și documentele confirmative pentru înscrierea în Lista de interdicție a operatorului menționat, AAP, potrivit cadrului regulamentar, nu a prezentat CR niciun răspuns referitor la această situație.

✓ Contrar prevederilor legale, Primăria mun. Hâncești a valorificat lucrări de reparație capitală a străzii A. Lăpușneanu cu depășirea valorii contractate de 8,1 mii lei. Astfel, potrivit datelor prezentate de primărie, pentru lucrările de reparație capitală a străzii A. Lăpușneanu au fost prezentate procesele-verbale de executare a lucrărilor în sumă totală de 6044,8 mii lei, pe când valoarea lucrărilor contractate (luând în considerare și acordul adițional nr.02 din 23.04.2019 de micșorare a valorii inițiale a contractului) fiind de 6036,7 mii lei, sau cu 8,1 mii lei mai mult.

✓ Nerespectând prevederile legale⁸⁸ privind destinația inițial aprobată prin decizia CM, primăria mun. Hâncești incorect a achitat, din suma transferurilor destinate infrastructurii drumurilor alocate din bugetul de stat, suma de 4,3 mii lei datorată față de un alt obiect, deși pe obiectele care au fost contractate din mijloacele menționate s-au înregistrat datorii de 12,6 mii lei.

✓ Primăria s. Costești, nerespectând prevederile regulamentare⁸⁹, a admis neînregistrarea la trezorerie a acordului adițional nr. 2 din 12.02.2020 privind majorarea valorii contractului nr. 93 din 15.06.2020 cu 337,4 mii lei și valabilitatea juridică a actelor încheiate.

4.3. Autoritățile publice au realizat controlul calității, administrarea și raportarea regulamentară a lucrărilor de construcție și a patrimoniului aferent infrastructurii rutiere?

Fără un sistem de gestionare optimizată, precum o bancă centrală de date tehnice rutiere și sisteme de gestionare optimizată, date de verificare și de evaluare a nivelului de serviciu al îmbrăcămintei rutiere pe baza investigării periodice a rețelei de drumuri, gestionarea drumurilor publice nu poate fi considerată conformă și realizată în mod eficient.

Potrivit cadrului normativ⁹⁰, *întreținere periodică a drumurilor reprezintă* lucrări care se execută periodic și planificat în scopul compensării parțiale a uzurii produse drumurilor, podurilor și anexelor acestora, pentru a li se reda condițiile normale de exploatare și de siguranța circulației rutiere. În acest caz se repară și se restabilesc numai parametrii și caracteristicile variabile ale drumului și se remediază degradările elementelor și dotărilor lui. În primul rând, se restabilește planeitatea, rugozitatea și calitatea de aderență a îmbrăcămintei rutiere. Totodată, *reparația capitală* este totalitatea lucrărilor care se execută la intervale stabilite de timp, în scopul compensării totale a capacității portante și a uzurii fizice și morale a tuturor elementelor drumului și ridicării caracteristicilor tehnice ale acestora, construcțiilor rutiere la nivelul impus de creșterea

⁸⁸ Art.12 din Legea nr.397-XV din 16.10.2003.

⁸⁹ Pct. 13 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 1129 din 21.11.2018.

⁹⁰ Cod Practic în construcții D.02.24:2019.

traficului rutier și în raport cu cerințele categoriei din care face parte drumul, ținând seama atât de condițiile prezente, cât și de cele de perspectivă.

Lucrările de întreținere nu necesită întocmirea documentației de proiect expertizate, ci doar a unui deviz de executare a lucrărilor. Ele sunt planificate în limita mijloacelor pentru întreținere pe baza rezultatelor examinării drumurilor trecute în borderourile de defecțiuni. Lucrările de întreținere și de reparații, cu excepția reparației capitale, la drumurile publice nu sunt supuse înregistrării și supravegherii la organele de stat în domeniul construcțiilor. Lucrările și serviciile de întreținere curentă și de întreținere periodică sunt prezentate mai detaliat în anexele la Codul practic D.02.24:2019.

4.3.1. Una din funcțiile principale ale beneficiarului (APL) este supravegherea tehnică și controlul calității lucrărilor executate la întreținerea, reparația curentă și periodică a drumurilor publice.

La execuția lucrărilor de construcție, responsabilul tehnic face parte din componenta de asigurare a calității și execută obligațiile prevăzute în Legea calității în construcții⁹¹ și a reglementărilor aprobate de Guvern de asigurare a calității construcțiilor⁹². Din aceasta rezultă și obligațiile care îi revin conform funcției.

La contractarea serviciilor de responsabil tehnic, autoritatea locală urmează în mod obligatoriu să solicite public oferta de supraveghere, chiar și pentru achiziții de mică valoare, conform unui caiet de sarcini bine stabilit. Neexecutarea acestor cerințe în modul menționat este o încălcare a prevederilor legale privind principiile în achiziții publice – transparența, asigurarea concurenței, tratament egal, imparțialitate, în privința tuturor ofertanților și operatorilor economici etc.⁹³, precum și a lipsei unui proces imparțial datorită nesemnării declarațiilor.

– APL mun. Cahul, în 4 cazuri în sumă de 132,4 mii lei, a contractat servicii de responsabil tehnic în lipsa unui concurs public și transparent. Mai mult decât atât, APL mun. Cahul a contractat aceste servicii în lipsa unui caiet de sarcini, *ceea ce denotă lipsa unor criterii de control, ceea ce limitează auditul în efectuarea unor acțiuni de verificare a conformității*. Se menționează că, pentru lotul nr.1 și lotul nr.2 în valoare totală de 9682,4 mii lei, exercitarea funcției de supraveghere tehnică a fost contractată⁹⁴ cu persoana fizică ce execută funcția de administrator al ÎM CRDSL, întreprindere participantă în cadrul achiziției și executoare a lucrărilor la lotul nr.3 și prin contract de subantrepriză cu „Mastedrum” SRL, câștigătoare a 4 loturi.

Lipsa declarațiilor de confidențialitate și imparțialitate ale autorității contractante provoacă creșterea riscului conflictului de interese și, respectiv, lipsa asigurării că atribuirea contractelor de achiziții s-a efectuat în mod independent și imparțial.

– CR Soroca a contractat servicii de responsabil tehnic prin solicitarea ofertelor prin licitație electronică pe platforma de achiziții cu valoarea estimată de 261,9 mii lei și cu evaluarea la 12.02.2020 a unei oferte depuse de 250,0 mii lei⁹⁵. Nu se identifică obiectul efectiv pentru care a fost depusă oferta de prestare a serviciilor și, respectiv, a bazei acestuia – caietul de sarcini pentru lucrările de reparație și întreținere a drumurilor publice pe anul 2020 (plasat la 09.03.2020), fapt ce rezultă în imposibilitatea de plasare a prețului de ofertă din partea responsabilului tehnic câștigător, care nu a dispus de bază documentară pentru lucrările ce urmează a fi supravegheate

⁹¹ Legea nr.721-XIII din 02.02.1996.

⁹² HG nr.361 din 25.06.1996 „Cu privire la asigurarea calității construcțiilor”.

⁹³ Art.7 din Legea nr.131 din 03.07.2015.

⁹⁴ Contractul nr.80 din 25.02.2020 - 48,4 mii lei.

⁹⁵ <https://achizitii.md/ro/public/tender/21018595/lot/11439096/>

tehnic. Conform contractului încheiat, nu este determinată nici modalitatea de apreciere a prețului pentru serviciile prestate (din procent etc.). Efectiv, aceste servicii au fost taxate în mărime de 1,2% din valoarea lucrărilor executate.

✓ În cazul întocmirii actelor de recepție la terminarea lucrărilor de către APL, nu se indică în mod obligatoriu date exhaustive, precum și nu se asigură predarea cărții tehnice, cusute, numerotate și sigilate, către autoritatea locală și comisia de recepție. Situația de neconformitate a fost constatată la 3 obiective (loturi) din mun. Cahul, în valoare de 16,3 mil.lei.

✓ *Specialiștii din cadrul CR Călărași nu au asigurat corespunzător supravegherea lucrărilor de reprofilare a părții carosabile la împietruiri prin confirmarea din partea antreprenorului a materialelor utilizate în cadrul contractului încheiat în valoare de 1365,7 mii lei.* Potrivit regulamentului de activitate a secției construcții, specialistul secției construcții exercită supravegherea tehnică a lucrărilor executate. Supravegherea tehnică a lucrărilor presupune: verificarea procesului de realizare al lucrărilor în conformitate cu reglementările tehnice în vigoare, corespunderea valorii lucrărilor executate cu valoarea specificată în contractul de antrepriză, analiza existenței documentelor care justifică cantitatea și certifică calitatea materialelor utilizate la lucrări și se asigură că ele corespund cu prevederile proiectului; semnează documentele corespunzătoare fiecărei faze ș.a.

Astfel, potrivit contractului nr.23 din 19.05.2020 încheiat cu SA „Drumuri Strășeni”, antreprenorul urma să execute lucrări de reprofilare a părții carosabile la împietruiri, care în urma lucrărilor menționate urma să utilizeze piatră spartă în cantitate totală de 1177,05 m³. În urma verificării documentare a lucrărilor executate, s-a constatat că specialistul responsabil de supravegherea lucrărilor menționate nu a putut confirma existența documentelor confirmative privind materialele utilizate la locul de destinație în cantitate de 1177,05 m³, care urmau a fi prezentate de către antreprenor, fapt ce pune la îndoială cantitatea de materiale utilizată în cadrul contractului menționat. O situație analogică s-a constatat și în cadrul altor contracte de executare a lucrărilor, nefiind specificată cantitatea de materiale utilizată.

4.3.2. Perioada de garanție pentru lucrările de reparație a drumurilor a variat la nivel de autorități, fără să existe o abordare clară și univocă. Auditul atestă că procesul de monitorizare de către AAPL a termenelor perioadei de garanție pentru fiecare obiect contractual este unul deficient, deoarece nu sunt respectate prevederile regulamentare. Totodată, redactarea proceselor-verbale de către comisia are caracter formal, acestea nefiind întocmite corespunzător și nefiind anexate documentele examinate, iar post-garanția odată cu recepția la terminarea lucrărilor de-facto devine una definitivă, lipsind condițiile obligatorii de monitorizare din partea autorităților locale.

Recepția finală este convocată de investitor în cel mult 15 zile după expirarea perioadei de garanție prevăzute în contract⁹⁶. Astfel, autoritatea contractantă are obligația⁹⁷ să elibereze/restituie garanția de asigurare a executării contractului în termen de 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de recepție finală, condiție modificată⁹⁸ prin substituirea ei cu încheierea procesului-verbal la terminarea lucrărilor.

⁹⁶ Pct.36, pct.38 și pct.39 din Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin HG nr.285 din 23.05.1996 (în continuare – Regulamentul aprobat prin HG nr.285 din 23.05.1996).

⁹⁷ Pct.163 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 669 din 27.05.2016.

⁹⁸ HG nr. 638 din 26.08.2020 „Pentru aprobarea Regulamentului privind achizițiile publice de lucrări”.

În Documentația standard⁹⁹ pentru realizarea achizițiilor publice de lucrări sunt prevăzute condiții diferite și contradictorii față de actele normative menționate. Astfel, garanția de bună execuție urmează să fie restituită după semnarea procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor în cel mult 15 zile, iar la pct.6.13. se indică că beneficiarul trebuie să restituie garanția de bună execuție în cel mult 15 zile după expirarea perioadei de garanție.

Inconsecvențele menționate au condiționat neformarea regulamentară a garanțiilor aferente executării contractelor de antrepriză. Prin urmare, *contrar prevederilor legale¹⁰⁰, APL¹⁰¹ nu au asigurat perceperea garanției de bună execuție a contractelor*, precum și monitorizarea termenelor perioadei de garanție pentru fiecare obiect contractual, nefiind asigurat tratamentul egal față de toți ofertanții. Astfel, autoritatea contractantă nu a asigurat perceperea în anul 2020 a garanției de bună execuție estimată în sumă de 1,4 mil. lei, fapt ce privează partea contractantă de anumite pârghii de constrângere, în cazul executării unor lucrări necalitative.

Se menționează că nicio APL de nivelul I și nivelul II auditată nu a examinat, prin Comisia de recepție finală, în mod obligatoriu concluzia investitorului privind comportarea construcțiilor și instalațiilor aferente acestora în exploatare în perioada de garanție, inclusiv viciile depistate și remedierea lor.

✓ *Nerespectând prevederile legale¹⁰², 2 primării¹⁰³ și 2 CR¹⁰⁴ nu au efectuat regulamentar recepția lucrărilor de reparații capitale, fapt ce a condus la raportarea neconformă a acestora.*

Potrivit cadrului normativ, recepția constituie o componentă a sistemului calității în construcții¹⁰⁵ și este actul prin care comisia de recepție declară că acceptă și preia lucrarea definitivă de construcție și instalațiile aferente acesteia, cu sau fără rezerve, și acestea pot fi date în folosință. Prin actul de recepție se certifică faptul că executantul și-a îndeplinit obligațiile în conformitate cu prevederile contractului și ale documentației de execuție, asumându-și totodată răspunderea prevăzută de lege pentru lucrările executate¹⁰⁶.

În acest context, se relevă că 2 primării¹⁰⁷ au recepționat lucrări de reparații capitale la 5 străzi în sumă totală de 2484,3 mii lei finanțate din bugetul de stat, care au fost contabilizate la active nefinanciare în lipsa actelor de recepție la terminarea și la finalizarea lucrărilor, după cum prevede cadrul legal normativ¹⁰⁸.

În alt caz, CR Cahul și CR Fălești nu au prezentat auditului actul de recepție finală a lucrărilor de întreținere și reparație a drumurilor raionale efectuate în valoare totală de 21999,8 mii lei și, respectiv, de 9387,4 mii lei, fapt ce nu certifică calitatea acestora.

✓ *Se relevă că la 4 CR¹⁰⁹ lipsesc procedurile reglementate privind monitorizarea contractelor de antrepriză în perioada de garanție pe mai mulți ani, precum și includerea în contract a acestor prevederi, ceea ce determină riscul ca lucrările aflate sub garanție să fie efectuate din contul bugetului, în lipsa utilizării garanțiilor antreprenorilor responsabili.* Astfel, potrivit cadrului

⁹⁹ Documentația standard aprobată prin Ordinul ministrului Finanțelor nr.176 din 05.10.2018.

¹⁰⁰ Art.68 din Legea nr.131 din 03.07.2015.

¹⁰¹ CR Cahul: nu a solicitat de la antreprenorul de lucrări prezentarea garanției bancare prevăzute de pct.10.1 din contract, în cuantum de 5% din valoarea acestuia de 22,0 mil.lei, estimată la suma de 1.100,0 mii lei; Primăria mun. Hâncești: lucrările de reparație capitală a str. A. Lăpușneanu și str. M. Costin în valoare de 333,4 mii lei.

¹⁰² Art.18 din Legea nr.721-XIII din 02.02.1996; Regulamentul aprobat prin HG nr.285 din 23.05.1996.

¹⁰³ Primăriile: mun. Hâncești și or. Călărași.

¹⁰⁴ CR Cahul și CR Fălești.

¹⁰⁵ Se realizează în două etape: recepția la terminarea lucrărilor și recepția finală la expirarea perioadei de garanție.

¹⁰⁶ Pct.1 din Regulamentul aprobat prin HG nr.285 din 23.05.1996.

¹⁰⁷ Primăria: mun. Hâncești— lucrări de reparații capitale la 2 străzi— 1.436,3 mii lei; or. Călărași— lucrări de renovare la 3 străzi, 1048,0 mii lei.

¹⁰⁸ pct.8 din Regulamentul aprobat prin HG nr.285 din 23.05.1996.

¹⁰⁹ CR: Cahul, Fălești, Hâncești, Soroca.

regulamentar, beneficiarii de lucrări au obligația de a prevedea în contract perioada de garanție a lucrărilor, iar antreprenorul are obligația de a înlătura toate defecțiunile constatate la obiecte pe cheltuielă proprie, în urma unei notificări transmise de către beneficiar. CR Cahul, nu a prevăzut în contractul nr.55 din 13.07.2020 în sumă totală de 21999,8 mii lei perioada de garanție a lucrărilor.

În 35 de contracte de antrepriză, monitorizate de CR Hâncești, în anul 2020, în sumă totală de 24496,5 mii lei, garanția este prevăzută pentru un an, ceea ce determină riscul ca defecțiunile constatate după un an la lucrările aflate sub garanție să fie reparate din contul bugetului respectiv.

La CR Soroca pentru lucrări curente garanția este de 5 ani.

Mai mult decât atât, entitățile nu țin o evidență a contractelor, acolo unde a fost prevăzută garanția pentru lucrările efectuate pe termen de mai mulți ani, ceea ce determină riscul ca defecțiunile constatate la lucrările aflate sub garanție să fie reparate din contul bugetelor respective, fără a ține cont de garanțiile antreprenorilor responsabili.

4.3.3. Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară aferente drumurilor fac parte din categoria de bunuri imobile și se înregistrează în Registrul respectiv al obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară a transportului¹¹⁰.

✓ Contrar prevederilor art.4 alin.(3) din Legea nr.1543-XIII din 25.02.1998¹¹¹, care stabilesc obligativitatea înregistrării atât a bunului imobil, cât și a terenului pe care acesta este amplasat. În acest sens, autoritățile raionale nu au asigurat înregistrarea în RBI a drepturilor asupra terenurilor aferente drumurilor de 3564,6 km¹¹².

✓ Deși ASD, de comun cu specialiștii din 9 CR, a efectuat inventarierea drumurilor locale de interes raional și a bunurilor aferente acestora, rezultatele fiind înregistrate în lista drumurilor anexată la actele de transmitere a drumurilor din anul 2017, CR nu au asigurat contabilizarea conformă¹¹³ a acestora. Astfel, potrivit listei documentelor transmise în temeiul HG nr.1468 din 30.12.2016, CR nu au asigurat contabilizarea conformă a următoarelor bunuri aferente drumurilor raionale: poduri (cu lungimea mai mari de 10 m) – 69 un., podețe – 839 un., pavilioane – 133 un., indicatoare rutiere – 2191 un., plantații rutiere – 61054 arbori);

Tabelul nr.3

Nr. ord	Denumirea APL	Numărul de drumuri	Lungimea totală drumuri, km	Neînregistrarea în evidența contabilă a bunurilor				
				plantații rutiere, arbori	poduri (cu lungimea mai mari de 10 m), buc	podețe, buc	construcții anexe (pavilioane), buc	indicoare rutiere, buc
1	CR Hâncești	28	130,4	6005	12	153	12	155
2	CR Cahul	31	143,8	5290	12	65	7	90
3	CR Călărași	23	76,5	4104	5	77	23	318
4	CR Fălești	28	138,7	12323	5	145	25	365
5	CR Căușeni	19	80,53	2038	8	102	14	298
6	CR Anenii Noi	25	98,18	CR nu deține informația				
7	CR Ialoveni	17	69,43	6756	5	32	6	262
8	CR Soroca	39	209,2	14438	14	107	26	497
9	CR Sângerei	31	148,5	10100	8	158	20	206
	Total	241	1095,2	61054	69	839	133	2191

¹¹⁰ Legea nr. 150 din 14-07-2017 „Cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară” (art. 1 {3} pct. 1) lit. a).

HG nr. 133 din 24.02.2014 „Cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară”.

¹¹¹ Art.5 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25.02.1998 (în continuare – Legea nr.1543-XIII din 25.02.1998).

¹¹² Tabelul nr.1.2. la Raport.

¹¹³ Legea nr.113-XVI din 27.04.2007.

✓ De exemplu, CR Călărași și CR Soroca nu au asigurat contabilizarea conformă a valorii lucrărilor capitale efectuate la stațiile de oprire a transportului, în sume respective de 196,6 mii lei și de 409,5 mii lei.

4.3.4. Unele neconformități se constată și la execuția lucrărilor la compartimentul securitatea circulației rutiere.

Autoritățile locale, ca administratori de drum, au obligația¹¹⁴, în corespundere cu avizul MAI, cu reglementările tehnice¹¹⁵ și cu standardele de stat în vigoare, să semnalizeze lucrările prin aplicarea de marcaje, instalarea de indicatoare sau de alte dispozitive speciale, conform proiectelor de sistematizare a traficului rutier. Mijloacele de semnalizare rutieră se constituie într-un sistem unitar coerent și trebuie să fie în deplină concordanță între ele, acestea urmează să dispună de rapoarte ale gradului de siguranță a infrastructurii rutiere, proiecte de sistematizare și scheme de amplasare etc., întocmite reieșind din exigențele și reglementările tehnice și cu standardele de stat în vigoare¹¹⁶.

▪ **Auditul menționează că AAPL auditate nu dețin o evidență în detaliu a indicatoarelor sau a altor dispozitive speciale amplasate în ampriza drumurilor din administrare.**

Consiliilor raionale, conform actelor din anul 2017, le-au fost transmise obiectele infrastructurii rutiere, care ulterior nu au fost evaluate și înregistrate în evidența contabilă¹¹⁷. Doar în anii 2019-2020 unele Consilii raionale au efectuat cheltuieli de 812,8 mii lei¹¹⁸, fără documentarea privind deteriorarea/furtul și instalarea unor indicatoare pe porțiuni noi, prin înscrierea concretă a sectoarelor de drum acolo unde au fost montate sau anexarea schemelor de amplasare, cu formarea unor baze analitice de monitorizare.

✓ *Lucrările pentru asigurarea securității circulației rutiere, esteticii, întreținerea terasamentelor*¹¹⁹, precum și de *întreținere a drumurilor locale pe timp de iarnă nu au fost justificate potrivit cadrului legal-normativ*¹²⁰. Ca urmare a verificării devizelor de cheltuieli la contractele de antrepriză încheiate de 6 CR și 2 primării, precum și a proceselor-verbale de recepție a lucrărilor executate, s-a constatat că cheltuielile aferente lucrărilor menționate, în sumă totală de 5357,7 mii lei¹²¹, nu au fost justificate prin înscrierea concretă a sectoarelor de drum, precum și a periodicității efectuării lucrărilor și serviciilor de întreținere.

✓ *Carențe la monitorizarea devizului de cheltuieli se atestă la CR Călărași*¹²², unde au fost acceptate de către beneficiar prețuri majorate față de cele din devizul inițial, lucrările fiind efectuate din contul unor lucrări neexecutate. Astfel, probele de audit denotă că responsabilii din

¹¹⁴ Potrivit art.16 lit. i) și art.57 din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier.

¹¹⁵ CP D.02.10:2016 „Drumuri și poduri. Recomandări privind siguranța rutieră”.

¹¹⁶ Ordinul nr.94 din 12.04.2019 al ministrului Economiei și Infrastructurii „Cu privire la aprobarea documentului normative CP D.02.24:2019 „Clasificarea și periodicitatea executării lucrărilor de întreținere și reparație a drumurilor publice” (în continuare - CP D.02.24:2019).

¹¹⁷ Art.19 din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007.

¹¹⁸ CR Soroca - 85,1 mii lei; CR Sângerei - 58,0 mii lei; primăria mun. Cahul - 149,9 mii lei; CR Cahul - 159,9 mii lei; CR Fălești - 90,4 mii lei; CR Călărași - 32,8 mii lei; CR Căușeni - 104,6 mii lei; CR Anenii Noi - 16,8 mii lei; CR Ialoveni - 115,3 mii lei.

¹¹⁹ Lucrările pentru asigurarea securității circulației rutiere, esteticii și întreținerea terasamentelor includ: cosirea ierbii pe acostamente, curățarea zonei de expropriere a drumului, defrișarea manuală a suprafețelor împădurite cu tufișuri, curățarea și doborârea arborilor, trasarea marcajelor rutiere, montarea indicatoarelor, efectuarea săpăturilor mecanice la rigole ș.a.

¹²⁰ Art.19 din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007; CP D.02.24:2019.

¹²¹ CR Călărași și CR Fălești - lucrări pentru asigurarea securității circulației rutiere, esteticii și întreținerea terasamentelor - 1.406,2 mii lei (1.063,3 mii lei + 342,9 mii lei) și respectiv - 1.881,7 mii lei; CR Cahul: lucrări pentru montarea pe drumurile de interes raional a indicatoarelor de circulație rutieră - 159,9 mii lei; CR Hâncești: lucrări de întreținere a drumurilor locale pe teritoriul raionului pe timp de iarnă - 1.130,9 mii lei; primăria or. Călărași: lucrări de plombare a gropilor la străzile - 188,0 mii lei; primăria mun. Hâncești: lucrări la marcajul rutier - 256,8 mii lei și de plombare a gropilor la străzile - 98,7 mii lei; primăria mun. Cahul: aplicarea marcajului rutier - 299,0 mii lei; CR Căușeni: lucrări de plombare a gropilor, asigurarea securității rutiere ș.a. - 1.317,01 mii lei; CR Soroca: montarea indicatoarelor de circulație rutieră în sumă de 235,0 mii lei.

¹²² Contractul nr 29 din 26.06.2020 „Pentru asigurarea securității circulației rutiere, esteticii și întreținerea terasamentelor”

cadrul entităţii au acceptat includerea de către antreprenor în procesul-verbal de executare a lucrărilor a unor preţuri unitare mai mari decât cele contractate, fapt ce a cauzat cheltuieli neregulamentare în sumă totală de 15,6 mii lei.

▪ **Contractarea de către APL a lucrărilor de marcaj rutier nu s-a efectuat conform unui caiet de sarcini bine stabilit şi conform standardelor referitoare la semnalizarea rutieră¹²³.**

Autorităţile¹²⁴ atribuie contracte pentru lucrările de marcaj în lipsa unui caiet de sarcini în care să fie identificate obiectul, cantităţile şi străzile pe care se vor executa marcaje, precum şi a schemelor tehnice necesare spre execuţie. Respectiv, la facturile fiscale şi la actele de recepţie a serviciilor prestate pentru justificarea lucrărilor nu sunt anexate rapoartele zilnice cu detalieri tehnice pentru efectuarea marcajului, factori ce limitează auditul în efectuarea unor acţiuni de verificare a conformităţii procedurilor.

Lipsa unor date evaluate şi exhaustive ale volumelor necesare şi a periodicităţii de executare a lucrărilor la compartimentul securitatea circulaţiei rutiere, în funcţie de perioada de garanţie şi de identificare în teren, denotă o planificare nefundamentată a acestora. Respectiv, Programele anuale de întreţinere, aprobate de autorităţile raionale, nu conţin detalierea informativă a situaţiei pe drumuri şi a termenelor de efectuare a lucrărilor.

Unele APL¹²⁵ nu stabilesc sau nu justifică termenul de garanţie de 12 luni pentru marcajul (ne)indicat în documentaţia de achiziţii, faţă de termenul minim de 24 de luni stabilit conform practicii de către alte autorităţi contractante.

Auditul a analizat preţurile contractate de autorităţi pentru lucrările de marcaj. Astfel, pentru lucrarea simbol DF17A „Marcaje longitudinale executate mecanizat, cu vopsea, pe suprafeţe carosabile”, valoarea pe m² conform catalogului de preţuri unitare variază de la 47,28 lei (mun. Hânceşti) până la 102,70 lei¹²⁶ la CR Râşcani. Unul din factorii generatori ai discrepanţelor o constituie neclarităţile privind (ne)aplicarea unor norme de deviz cu consum de resurse diferit pe unitate de măsură aferente manoperei, precum şi neinclusiunea ca material obligatoriu a „Microbilelor de sticlă/reflectorizante”¹²⁷, aspecte ce nu au fost examinate şi evaluate de grupul de lucru în cadrul procedurilor de achiziţii.

✓ Verificarea de către audit a contractului din 28.05.2020, încheiat de mun. Cahul cu ÎM CRDSL, în sumă de 299,0 mii lei, având ca obiect lucrările de marcaj, *a stabilit erori de calcul în normele de deviz, care recalculat ar constitui 349,8 mii lei, sau cu 50,7 mii lei mai mult decât a prezentat ÎM. Contrapunerea aceluiaşi lucrări efectuate în 2019, a relevat erori de acelaşi caracter, dar cu majorarea costului unitar.*

✓ La CR Râşcani, acelaşi obiect pentru lucrările de marcaj a fost efectuat în cadrul a 5 proceduri (07.08.2020; 21.09.2020; 07.10.2020; 03.11.2020 şi 17.11.2020), inclusiv din cauza caietului de sarcini elaborat greşit, respectiv executarea lucrărilor a fost raportată de către S.A. „Drumuri-Bălţi” în luna decembrie 2020. Anularea repetată a procedurilor poate fi cauzată de executarea anticipată a lucrărilor. În cadrul procedurii, ofertanţii au prezentat norme de deviz cu consum de resurse neaplicabil în alte proceduri „Plăci tehnice cauciuc pentru garnituri de etanşare

¹²³ SM SR EN 1436/A+1:2013; SM SR EN 1824:2013; SM SR 1848-7:2015 şi Regulamentul circulaţiei rutiere, aprobat prin HG nr. 357 din 13.05.2009.

¹²⁴ CR Râşcani - 418,9 mii lei; CR Ialoveni - 46,7 mii lei; CR Căuşeni - 113,6 mii lei; Primăria: mun. Cahul - 299,0 mii lei; or. Nisporeni - 296,4 mii lei.

¹²⁵ CR Râşcani, Primăria or. Nisporeni.

¹²⁶ Notă: fără contribuţii de asigurări, cheltuieli de regie, beneficiu de deviz, taxa pe valoare adăugată

¹²⁷ CR Râşcani; Primăria mun. Cahul.

fără inserții textile de 5 mm grosime”, fapt ce invocă unele riscuri de suportare neconformă a cheltuielilor în sumă de 12,8 mii lei pentru materialul menționat.

4.3.5. Autoritățile raportează neuniform și fără justificare lucrările capitale efectuate, prin ce se diminuează valoarea drumurilor estimate la 122,1 mil. lei.

✓ Ca urmare a nerespectării prevederilor legale¹²⁸ și a nereflectării regulamentare la majorarea valorii drumurilor a lucrărilor de reparație capitală în sumă de 22,0 mil. lei, a fost diminuată valoarea acestora la CR Cahul cu suma respectivă. Analogic, și lucrările capitale în valoare totală de 12,0 mil. lei executate în a. 2019 nu au fost atribuite regulamentar la majorarea valorii drumurilor.

În acest context, CR Soroca, CR Ialoveni și primăria mun. Cahul nu au determinat tipul lucrărilor executate și au raportat fără justificare ca cheltuieli curente, reparațiile capitale ale construcțiilor speciale în valoare de, respectiv, 39,0 mil. lei, 3,1 mil. lei și 46,0 mil. lei.

✓ CR Anenii Noi și CR Ialoveni au clasificat incorect proiectele de reparație capitală a drumurilor¹²⁹ în valori respective de 239,87 mii lei (la cheltuieli curente) și de 632,7 mii lei (neatribuite la investiții în curs de execuție).

4.3.6. La nivelul autorităților locale se atestă lipsa unor proceduri de control și evidență în administrarea resurselor aferente spațiilor verzi din ampriza drumurilor raionale.

Agenția de Mediu, la solicitarea auditului, a confirmat că, pe parcursul anilor 2019-2021, nu se regăsește nicio autorizație pentru efectuarea lucrărilor silvotehnice a drumurilor locale raionale. Verificările de audit constată multiple neconformități la acest capitol.

✓ CR Călărași și CR Fălești nu au asigurat luarea în evidență și evaluarea regulamentară¹³⁰ a masei lemnoase obținute în urma lucrărilor de doborâre a arborilor și de tăiere a crengilor efectuate de antreprenorul de lucrări în cadrul contractelor nr.29 din 22.06.2020¹³¹ și, respectiv, nr.31 din 06.05.2020¹³². Astfel, potrivit prevederilor pct.1.4.5.1 din Ordinul ministrului Finanțelor nr.216 din 28.12.2015, bunurile se evaluează și se înregistrează în contabilitate la valoarea de intrare (de cost). În acest sens, probele de audit denotă că comisia din cadrul CR Călărași nu a luat în evidență contabilă integral masa lemnoasă obținută în urma lucrărilor de tăiere a crengilor, efectuate la 50 de arbori și la doborârea a 6 arbori¹³³, fiind efectuate în acest scop cheltuieli totale în sumă de 226,1 mii lei. În evidența contabilă a AP a fost înregistrată cantitatea de 47 m³ de lemn, echivalentul a 34 de arbori în sumă de 14,2 mii lei.

De asemenea, autoritatea executivă a CR Fălești nu a asigurat luarea în evidență contabilă a masei lemnoase obținute în urma lucrărilor de doborâre a 13 arbori și de tăiere a crengilor efectuate la 30 de arbori, fiind efectuate cheltuieli totale în sumă de 40,4 mii lei. De menționat că arborii, potrivit informației prezentate de către aparatul președintelui¹³⁴, au fost depozitați la SA „Drumuri Bălți”. Informația privind valoarea lucrărilor de doborâre a arborilor și de tăiere a crengilor se prezintă în tabelul anexat la Raport.

¹²⁸ Legea nr.113-XVI din 27.04.2007.

¹²⁹ Pct.3.3.13. din Ordinul MF nr.216 din 28.12.2015.

¹³⁰ Pct.1.4.5.1 din Ordinul ministrului Finanțelor nr.216 din 28.12.2015 (pentru stocuri de producție valoarea de intrare constă din costul efectiv al consumurilor de materiale, cheltuieli pentru retribuirea muncii, contribuțiile pentru asigurările sociale, primele de asigurări medicale etc)

¹³¹ Contractul nr.29 din 26.06.2020 cu SRL „Trans Invest Group”.

¹³² Contractul nr.31 din 06.05.2020 cu SA „Drumuri-Bălți” și devizul la contract.

¹³³ Total arbori înregistrați în devizul de cheltuieli la contractul nr.29 din 26.06.2020: 40 de arbori – 34 luați în evidență = 6.

¹³⁴ Act de defrișare a copacilor din 01.10.2020 și din 09.11.2020.

CR Căușeni nu a luat în evidență contabilă integral masa lemnoasă obținută în urma lucrărilor de tăiere a crengilor efectuate la 155 și la doborârea a 46¹³⁵ de arbori, fiind efectuate cheltuieli totale în sumă de 171,28 mii lei.

✓ *Contrar prevederilor legale¹³⁶, în lipsa organizării licitației, CR Călărași¹³⁷ a comercializat masa lemnoasă obținută în urma defrișării arborilor la drumul L 349 R1, drum de acces spre s. Oricova, evaluată de comisia formată prin dispoziția președintelui raionului Călărași¹³⁸ în sumă totală de 14,2 mii lei¹³⁹. La verificarea actului de evaluare privind determinarea prețului masei lemnoase, auditul a constatat ca acesta nu conține toate caracteristicile necesare pentru determinarea prețului (lipsește numărul de arbori de la care s-a determinat cantitatea de 47 m³, prețul de piață etc.), fapt ce contravine prevederilor regulamentare și pune la îndoială veridicitatea valorii estimate.*

✓ *Contrar prevederilor regulamentare¹⁴⁰, autoritățile raionului Fălești, în lipsa autorizației de tăiere în spațiile verzi aferente drumurilor raionale, a permis antreprenorului de lucrări să efectueze lucrări silvotehnice în valoare de 40,4 mii lei a drumurilor în cadrul contractului nr.31 din 06.05.2020.*

CR nu a confirmat lucrările de plantare a arborilor în golurile formate în urma tăierii arborilor, în scopul menținerii bilanțului spațiilor verzi proprietate publică, prescripție obligatorie prevăzută de autorizația Agenției de Mediu.

4.3.7. Alte constatări

✓ *Cheltuieli raportate neconform. Deși lucrările de reparație capitală a străzii A. Lăpușneanu, mun. Hâncești, potrivit procesului-verbal de recepție a lucrărilor executate în sumă de 729,4 mii lei, au fost prezentate în luna martie 2019, Primăria mun. Hâncești a raportat neconform¹⁴¹ aceste sume la 04.06.2020, cu întârziere de 1,3 ani. Primăria motivează, că nu au dispus de resurse financiare pentru achitarea lucrărilor menționate.*

✓ *Aparatul președintelui raionului Călărași nu a înregistrat în evidența contabilă drumul local M-5 intrarea în satul Hoginești (cu lungimea de 1200 m) în valoare de 1.975,6 mii lei, transmis de către Primăria s. Hoginești în baza deciziei CS nr.04/02 din 07.05.2020¹⁴² cu acordul CR Călărași nr.05/36 din 21.12.2017¹⁴³.*

V. CONCLUZIE GENERALĂ

Evaluarea procesului de administrare a resurselor financiare aferente infrastructurii drumurilor de către autoritățile publice locale de nivelul întâi și de nivelul al doilea relevă neconformități la planificarea strategică conform programelor de întreținere și reparație a drumurilor, precum și la estimarea și planificarea obiectivelor de achiziții, în procesul propriu-zis de

¹³⁵ Total arbori înregistrați în devizul de cheltuieli la contractul nr.25 din 15.05.2020 – 46 de arbori.

¹³⁶ Art.77 din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006.

¹³⁷ Decizia CR Călărași nr.06/16 din 17.12.2020 „Cu privire la permiterea comercializării masei lemnoase obținute în urma defrișării arborilor sectorului de drum public local L.349 R1 de acces spre s. Oricova”.

¹³⁸ Dispoziția președintelui raionului nr.181 din 26.11.2020.

¹³⁹ Calcul minim: lemn de foc (moale) specie: plop: 46 m³ *300 lei/m³ = 13.800 lei, și ulm: 1m³*396 lei/m³=396 lei. Total 14.196 lei.

¹⁴⁰ HG nr.27 din 19.01.2004 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la autorizarea tăierilor în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier”.

¹⁴¹ art.17 din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007 și pct.1.3.1 din Ordinul ministrului Finanțelor nr.216 din 28.12.2015

¹⁴² Decizia CS Hoginești nr.04/02 din 07.05.2020 „Cu privire la transmiterea drumului local M-5 - intrarea în satul Hoginești din administrarea Consiliului sătesc Hoginești în administrarea CR Călărași”

¹⁴³ Decizia CR Călărași nr.05/36 din 21.12.2017 „Cu privire la acceptarea primirii în gestiune a unei porțiuni de drum public local de la intrarea din partea de Nord s. Hoginești”

achiziție, la etapele de atribuire, de executare și de monitorizare a contractelor de antrepriză, și nemijlocit de realizare a controlului calității și raportării regulamentare a lucrărilor de construcție și a situațiilor patrimoniale.

Entitățile nu au asigurat evaluarea conformă a necesităților și prioritizarea de lucrări și servicii în funcție de inventarierea și evaluările tehnice a drumurilor, prin ce au fost afectate procedurile de achiziții și conformitatea executării lucrărilor, ceea ce condiționează inevitabil deficiențe pentru etapele ulterioare.

De asemenea, autoritățile au neglijat asigurarea transparenței achizițiilor. La etapele de evaluare a ofertelor și de atribuire a contractelor de achiziție, procesul de achiziții publice a fost afectat de un șir de încălcări a cadrului normativ, condiționate de neasigurarea imparțialității și obiectivității în activitatea grupului de lucru de evaluare a ofertelor.

Neregularitățile admise la etapa de executare a contractelor au fost determinate de neasigurarea monitorizării de către grupul de lucru pentru achiziții a respectării de către operatorii economici a termenelor și condițiilor de livrare, precum și de necalcularea regulamentară a penalităților de întârziere aferente livrării bunurilor și executării lucrărilor. Concomitent, autoritățile nu au întreprins măsuri aferente evidenței nivelului de executare a contractelor și de raportare a datelor privind achizițiile efectuate.

Aspectele menționate ale activității autorităților în domeniul utilizării fondurilor publice destinate infrastructurii drumurilor necesită îmbunătățiri, pentru a spori transparența și eficiența utilizării mijloacelor financiare publice.

VI. RECOMANDĂRI

Consiliilor raionale și președinților raioanelor Cahul, Hâncești, Soroca, Fălești, Călărași, Ialoveni, Anenii Noi și Consiliilor locale și primarilor mun. Cahul, mun. Hâncești, or. Călărași, or. Căinari:

- 1) să examineze în cadrul Consiliilor rezultatele auditului asupra corectitudinii utilizării finanțelor publice pentru infrastructura drumurilor, cu întreprinderea măsurilor de rigoare în vederea înlăturării deficiențelor constatate de audit;
2. să asigure elaborarea unei strategii cu stabilirea priorităților la lucrările pentru infrastructura drumurilor, a surselor de finanțare, în baza principiilor de economicitate și eficiență, în scopul utilizării raționale a finanțelor publice (pct.4.1.);
3. să asigure planificarea și executarea cheltuielilor, precum și contractarea lucrărilor aferente întreținerii drumurilor de către entitățile bugetare la conturile corespunzătoare (ECO) tipului de lucrare prestat (întreținere curentă și periodică, reparație, reparație capitală, reabilitare a drumurilor) (pct.4.1.);
4. să asigure implementarea proceselor operaționale și a procedurilor eficiente de control intern, care să asigure conformitatea întregului proces de efectuare a achizițiilor publice și administrare a resurselor la toate etapele de executare a lucrărilor, inclusiv:
  - desemnarea conformă a grupului de lucru pentru achiziții și stabilirea atribuțiilor concrete membrilor acestuia (inclusiv pentru achiziții de valoare mică și monitorizarea respectării clauzelor contractuale), cu evaluarea proceselor de organizare și desfășurare a activității grupului de lucru și de desemnare a câștigătorilor (pct.4.2.1.; pct.4.2.2.);
  - la planificarea achizițiilor publice și documentarea conformă a necesităților privind calitatea și cantitatea bunurilor, lucrărilor și serviciilor, să se țină cont de necesitățile actualizate privind

- finalizarea lucrărilor de reparații capitale începute anterior; să nu includă în propunerile anuale de buget necesitățile autorităților publice care nu sunt însoțite de devizele de cheltuieli, evaluările tehnice și financiare ale fiecărui obiectiv, precum și de estimările cheltuielilor anuale și termenelor de executare a lucrărilor (pct.4.2.1.; 4.2.3.; 4.2.7.);
- asigurarea corelării și ajustării planului de achiziții la bugetul aprobat/precizat, precum și a atribuirii corecte a obiectelor contractelor (pct.4.1.; 4.2.1.);
  - excluderea practicii de efectuare a achizițiilor publice în lipsa documentației de proiect, verificate și expertizate în modul stabilit (pct.4.2.4.; 4.2.5.; 4.2.6.);
  - depunerea garanției de bună execuție pentru contractele de antrepriză conform condițiilor reglementate, ce ar asigura monitorizarea calității lucrărilor (pct.4.3.2.);
  - respectarea clauzelor contractelor de antrepriză încheiate pentru valorificarea lucrărilor (pct.4.2.3.; 4.2.9.; 4.2.10.; 4.2.11);
  - asigurarea monitorizării și controlului asupra executării procesului de execuție a lucrărilor în termen, cu desemnarea persoanelor responsabile, asigurarea cadrului calității în construcții, precum și asupra calculării penalităților în cazul depășirii termenului de executare a acestora (pct.4.2.12.; 4.3.2.; 4.3.4.);
  - evaluarea riscurilor de fraudă în sistemul de achiziții, cu introducerea unor criterii de detectare și prevenire a acestora, în vederea administrării finanțelor publice în conformitate cu principiile buneii guvernări;
5. să monitorizeze și să evalueze periodic lucrările rutiere asigurând respectarea principiului transparenței în utilizarea mijloacelor financiare și a calității lucrărilor în construcție (pct.4.2.4.; 4.2.5.; 4.3.1.);
  6. să efectueze inventarierea infrastructurii drumurilor publice raionale și formarea unei baze de date necesare pentru calcularea transferurilor cu destinație specială din bugetul de stat, asigurând totodată capitalizarea și evaluarea reală a activelor rutiere (pct. 4.1.; 4.3.3; 4.3.5.);
  7. să asigure evaluarea și înregistrarea în evidența contabilă a terenurilor aferente drumurilor publice (pct.4.3.3.).

SEMNĂTURILE ECHIPEI DE AUDIT

Responsabil de întocmirea Raportului de audit:

Șeful echipei de audit,
Șeful Direcției de audit III din cadrul
Direcției generale de audit V,

Digitally signed by Pleșca Ion
Date: 2021.08.03 13:48:24 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion PLEȘCA

Digitally signed by Corlibă Elena
Date: 2021.08.03 14:03:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Auditor public principal
Auditor public

Elena COIȚĂ
Digitally signed by Cuconașu Viorica
Date: 2021.08.03 15:04:46 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Viorica CUCONAȘU

Responsabil de monitorizarea și asigurarea calității auditului:

Șeful Direcției generale de audit V,

Sergiu ȘTIRBU

Executarea transferurilor cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor pe anii 2019-2020

Unitatea administrativ - teritorială		Transferuri cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor								
		2019				2020				
		Populația (locuitori)	Aprobat/Precizat (Legea nr. 303/2018)	Executat	Nevalorificat	Populația (locuitori)	Aprobat/Precizat (Legea nr. 172/2019)	Executat	Nevalorificat	Pondere nevalorificat, %
Total general		3,330,041	766,619.7	745,739.7	-20,880.0	35,035.0	1,021,919.2	988,628.9	-33,290.3	-3.3
Total general nivelul I			283,209.2	278,832.8	-4,376.4		282,781.2	279,161.1	-3,620.1	-1.3
Total general nivelul II		2,568,365	483,410.5	466,907.0	-16,503.5	218,518.0	739,138.0	709,467.8	-29,670.2	-4.0

Chișinău	Total LG II		130,921.2	125,874.1	-5,047.1		169,250.8	155,744.4	-13,506.4	-8.0
Chișinău	Total LGI	140,385	16,441.2	16,441.2	0.0	140,335.0	16,510.6	16,425.2	-85.4	-0.5
Bălți	Total LG II		15,945.5	15,945.5	0.0		17,087.7	17,087.7	0.0	0.0
Bălți	Total LGI	4,720	552.8	548.0	-4.8	4,709.0	554.0	553.4	-0.6	-0.1
Anenii Noi	Total LG II		8,825.0	8,825.0	0.0		14,807.1	14,646.7	-160.4	-1.1
Anenii Noi	Total LGI	81,158	9,504.9	9,236.4	-268.5	80,844.0	9,511.4	8,882.8	-628.6	-6.6
Basarabeasca	Total LG II		1,490.4	1,334.4	-156.0		2,500.7	2,420.1	-80.6	-3.2
Basarabeasca	Total LGI	27,016	3,163.9	3,099.5	-64.4	26,797.0	3,152.7	3,127.1	-25.6	-0.8
Briceni	Total LG II		10,525.9	10,525.9	0.0		17,661.1	17,532.7	-128.4	-0.7
Briceni	Total LGI	73,166	8,569.0	8,512.6	-56.4	72,733.0	8,557.1	8,512.0	-45.1	-0.5
Cahul	Total LG II		13,738.1	13,482.8	-255.3		23,050.8	22,955.8	-95.0	-0.4
Cahul	Total LGI	115,870	13,570.1	13,538.6	-31.5	115,390.0	13,575.8	13,549.5	-26.3	-0.2
Cantemir	Total LG II		8,758.5	8,532.6	-225.9		14,695.6	11,866.3	-2,829.3	-19.3
Cantemir	Total LGI	57,638	6,750.2	6,748.6	-1.6	57,342.0	6,746.4	6,741.3	-5.1	-0.1
Călărași	Total LG II		7,492.1	6,817.9	-674.2		12,570.8	12,267.4	-303.4	-2.4
Călărași	Total LGI	71,493	8,373.1	8,275.4	-97.8	71,072.0	8,361.7	8,334.0	-27.7	-0.3
Căușeni	Total LG II		10,273.8	10,137.3	-136.5		17,238.0	16,987.9	-250.1	-1.5
Căușeni	Total LGI	86,000	10,071.7	9,948.3	-123.4	85,574.0	10,067.9	8,742.3	-1,325.6	-13.2
U.T.A. Găgăuzia	Total LG II		15,016.9	14,320.0	-696.9		25,196.4	25,022.8	-173.6	-0.7

Unitatea administrativ - teritorială		Transferuri cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor								
		2019				2020				
		Populația (locuitori)	Aprobat/Precizat (Legea nr. 303/2018)	Executat	Nevalorificat	Populația (locuitori)	Aprobat/Precizat (Legea nr. 172/2019)	Executat	Nevalorificat	Pondere nevalorificat, %
U.T.A. Găgăuzia	Total LGI	150,151	17,585.1	17,149.8	-435.3	149,839.0	17,628.8	17,514.4	-114.4	-0.6
Cimișlia	Total LG II		9,774.9	9,745.3	-29.6		16,401.0	16,391.3	-9.8	-0.1
Cimișlia	Total LGI	55,830	6,538.5	6,510.6	-27.9	55,252.0	6,500.5	6,366.7	-133.8	-2.1
Criuleni	Total LG II		5,762.0	5,513.5	-248.6		9,667.9	9,651.1	-16.9	-0.2
Criuleni	Total LGI	73,242	8,577.7	8,496.7	-81.0	73,101.0	8,600.4	8,535.6	-64.8	-0.8
Dondușeni	Total LG II		5,970.7	5,916.6	-54.1		10,018.1	9,961.2	-56.9	-0.6
Dondușeni	Total LGI	41,020	4,804.0	4,795.6	-8.4	40,635.0	4,780.8	4,774.0	-6.8	-0.1
Drochia	Total LG II		9,957.2	9,574.9	-382.3		16,706.8	16,516.9	-189.9	-1.1
Drochia	Total LGI	80,921	9,477.0	9,444.9	-32.2	80,378.0	9,456.6	9,442.0	-14.6	-0.2
Dubăsari	Total LG II		5,428.3	5,226.8	-201.6		9,107.9	8,893.6	-214.3	-2.4
Dubăsari	Total LGI	35,232	4,126.2	3,974.0	-152.2	35,035.0	4,121.9	3,720.9	-401.0	-9.7
Edineț	Total LG II		12,628.5	12,628.5	0.0		21,188.9	21,188.9	0.0	0.0
Edineț	Total LGI	78,721	9,219.3	9,208.6	-10.7	78,183.0	9,198.3	9,162.5	-35.8	-0.4
Fălești	Total LG II		11,768.0	11,768.0	0.0		19,745.3	19,055.5	-689.8	-3.5
Fălești	Total LGI	85,073	9,963.4	9,951.3	-12.1	84,465.0	9,937.4	9,933.6	-3.8	0.0
Florești	Total LG II		11,483.0	10,397.3	-1,085.7		19,267.0	17,362.1	-1,904.9	-9.9
Florești	Total LGI	81,611	9,557.7	9,307.6	-250.1	80,836.0	9,510.4	9,481.0	-29.4	-0.3
Glodeni	Total LG II		8,527.0	8,527.0	0.0		14,307.2	14,263.4	-43.8	-0.3
Glodeni	Total LGI	55,213	6,466.5	6,332.4	-134.1	54,709.0	6,436.6	6,367.9	-68.7	-1.1
Hâncești	Total LG II		12,520.5	12,481.3	-39.2		21,007.8	19,865.1	-1,142.7	-5.4
Hâncești	Total LGI	113,439	13 285.4	13,070.0	-215.4	112,544.0	13,241.1	13,171.8	-69.3	-0.5
Ialoveni	Total LG II		8,805.5	5,922.2	-2,883.3		14,774.4	10,707.1	-4,067.3	-27.5
Ialoveni	Total LGI	99,400	11 641.5	11,622.9	-18.6	98,946.0	11,641.1	11,546.8	-94.3	-0.8
Leova	Total LG II		6,307.6	6,302.4	-5.2		10,583.3	10,514.5	-68.8	-0.7
Leova	Total LGI	49,818	5 834.1	5,773.0	-61.1	49,488.0	5,822.2	5,800.8	-21.4	-0.4
Nisporeni	Total LG II		6,321.1	6,321.1	0.0		10,605.9	10,605.5	-0.4	0.0
Nisporeni	Total LGI	58,899	6 897.9	6,792.6	-105.3	58,313.0	6,860.4	6,812.7	-47.7	-0.7

Unitatea administrativ - teritorială		Transferuri cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor								
		2019				2020				Pondere nevalorificat, %
		Populația (locuitori)	Aprobat/Precizat (Legea nr. 303/2018)	Executat	Nevalorificat	Populația (locuitori)	Aprobat/Precizat (Legea nr. 172/2019)	Executat	Nevalorificat	
Ocnița	Total LG II		7.583.1	7,542.2	-40.9		12,723.5	12,531.0	-192.5	-1.5
Ocnița	Total LGI	52,168	6,109.4	6,049.0	-60.4	51,754.0	6,088.8	6,072.4	-16.4	-0.3
Orhei	Total LG II		10,536.6	10,536.6	0.0		17,679.1	17,679.1	0.0	0.0
Orhei	Total LGI	110,519	12,943.5	12,940.2	-3.3	109,644.0	12,900.1	12,898.4	-1.7	0.0
Rezina	Total LG II		7,719.8	7,713.0	-6.8		12,952.9	11,483.7	-1,469.2	-11.3
Rezina	Total LGI	47,135	5,520.2	5,495.3	-24.9	46,772.0	5,502.9	5,473.7	-29.2	-0.5
Râșcani	Total LG II		11,034.9	10,640.1	-394.8		18,515.1	18,406.5	-108.6	-0.6
Râșcani	Total LGI	63,022	7,380.6	7,216.9	-163.7	62,451.0	7,347.7	7,334.8	-12.9	-0.2
Sângerei	Total LG II		12,822.9	12,822.9	0.0		21,515.1	21,515.1	0.0	0.0
Sângerei	Total LGI	83,553	9,785.5	8,836.7	-948.8	83,076.0	9,774.0	9,696.6	-77.4	-0.8
Soroca	Total LG II		17,429.8	16,593.5	-836.3		29,244.9	29,084.9	-160.1	-0.5
Soroca	Total LGI	93,320	10,928.9	10,520.6	-408.3	92,817.0	10,919.9	10,885.6	-34.3	-0.3
Strășeni	Total LG II		8,281.1	7,754.0	-527.1		13,894.6	12,784.6	-1,110.0	-8.0
Strășeni	Total LGI	88,206	10,330.1	10,232.0	-98.1	87,809.0	10,331.1	10,251.0	-80.1	-0.8
Șoldănești	Total LG II		6,871.4	6,746.3	-125.1		11,529.2	11,527.3	-1.9	0.0
Șoldănești	Total LGI	38,235	4,478.2	4,360.0	-118.2	38,184.0	4,492.3	4,389.1	-103.2	-2.3
Ștefan Vodă	Total LG II		10,141.3	10,112.2	-29.1		17,015.8	17,012.7	-3.1	0.0
Ștefan Vodă	Total LGI	65,392	7,658.6	7,641.9	-16.7	64,944.0	7,640.7	7,636.3	-4.4	-0.1
Taraclia	Total LG II		8,813.5	8,813.5	0.0		14,787.9	14,787.7	-0.2	0.0
Taraclia	Total LGI	38,949	4,561.6	4,557.5	-4.1	38,794.0	4,564.1	4,563.1	-1.0	0.0
Telenești	Total LG II		10,153.3	8,383.2	-1,770.1		17,035.9	17,003.2	-32.8	-0.2
Telenești	Total LGI	65,687	7,693.1	7,671.9	-21.2	65,101.0	7,659.1	7,653.6	-5.5	-0.1
Ungheni	Total LG II		16,196.0	15,979.3	-216.7		27,174.7	26,630.0	-544.7	-2.0
Ungheni	Total LGI	106,163	12,433.4	11,682.2	-751.2	105,524.0	12,415.2	12,322.6	-92.6	-0.7

Indicatori privind străzile orășenești, 2019-2020

Denumirea localității	2019				2020						Creștere lungime totală 2020 față de 2019, km	Alocații din BS, Anexa nr.17, mii lei		Alocații total pe km, mii lei	
	Lungimea străzilor din oraș/ municipiu, km				Suprafața totală a străzilor din oraș / municipiu, mii m.p.	Lungimea străzilor din oraș/ municipiu, km			Suprafața totală a străzilor din oraș / municipiu, mii m.p.	2019		2020	2019	2020	
	Total	din care cu structură rutieră:				Total	din care cu structură rutieră:								
		capitală (permanentă)	ușoară (semipermanentă)	provizorie (pietruită)			capitală (permanentă)	ușoară (semipermanentă)							provizorie (pietruită)
Total localități urbane	3,911.7	2,217.9	520.4	1,173.4	51,267.8	3,946.5	2,269.2	505.7	1,171.6	51,651.1	34.8	248,045.2	298,328.0	63.4	75.6
mun. Chișinău	1,116.5	915.1	13.0	188.4	24,857.2	1,115.5	894.0	13.2	208.3	24,983.2	-1.0	138,958.6	177,333.0	124.5	159.0
or. Chișinău	672.2	654.0	-	18.2	22,202.2	672.2	654.0	-	18.2	22,202.2	0.0	130,921.2	169,250.8	194.8	251.8
or. Sângera	156.0	71.5	-	84.5	804.0	155.0	41.6	0.2	113.2	930.0	-1.0	1,570.4	1,587.1	10.1	10.2
or. Durlești	106.2	46.4	-	59.8	903.9	106.2	55.2	-	51.0	903.9	0.0	2,267.0	2,280.3	21.3	21.5
or. Vatra	18.7	8.8	-	9.9	79.2	18.7	8.8	-	9.9	79.2	0.0	419.9	420.3	22.5	22.5
or. Codru	73.0	55.0	2.0	16.0	382.0	73.0	55.0	2.0	16.0	382.0	0.0	1,890.7	1,897.2	25.9	26.0
or. Vacul lui Vodă	55.8	51.0	4.8	-	288.0	55.8	51.0	4.8	-	288.0	0.0	633.7	637.7	11.4	11.4
or. Cricova	34.6	28.4	6.2	-	197.9	34.6	28.4	6.2	-	197.9	0.0	1,255.7	1,259.6	36.3	36.4
Nord	1,117.9	631.4	107.6	378.9	10,960.5	1,117.9	617.0	158.2	342.7	11,377.9	0.0	39,878.4	41,002.5	35.7	36.7
mun. Bălți	236.1	202.4	-	33.7	2,967.3	236.1	202.4	-	33.7	2,967.3	0.0	15,945.5	17,087.7	67.5	72.4
or. Briceni	36.0	13.7	9.1	13.2	362.6	36.0	13.7	9.1	13.2	362.6	0.0	971.6	973.2	27.0	27.0
or. Lipcani	29.8	19.5	-	10.3	412.5	29.8	19.5	-	10.3	412.5	0.0	581.1	577.9	19.5	19.4
or. Dorohoveni	36.6	29.4	-	7.2	345.9	36.6	29.4	-	7.2	345.9	0.0	1,078.8	1,072.4	29.5	29.3
or. Drochia	85.4	44.9	8.5	32.0	437.0	85.4	30.0	-	55.4	854.4	0.0	2,009.5	2,010.4	23.5	23.5
or. Edineț	87.5	55.2	-	32.3	652.2	87.5	55.2	-	32.3	652.2	0.0	2,332.2	2,334.0	26.7	26.7
or. Cupcini	40.9	34.3	6.6	-	570.0	40.9	34.3	6.6	-	570.0	0.0	1,034.7	1,033.7	25.3	25.3
or. Fălești	26.9	22.9	-	4.0	555.2	26.9	22.9	-	4.0	555.2	0.0	1,922.2	1,921.8	71.5	71.4
or. Florești	96.5	28.6	-	67.9	772.0	96.5	28.6	67.9	-	772.0	0.0	1,531.6	1,527.1	15.9	15.8
or. Ghidrești	16.3	10.0	-	6.3	157.1	16.3	10.0	-	6.3	157.1	0.0	223.1	221.7	13.7	13.6
or. Mărculești	12.8	6.8	-	6.0	82.7	12.8	7.3	-	5.5	82.7	0.0	229.8	228.9	18.0	17.9

Denumirea localității	2019					2020					Creștere lungime totală 2020 față de 2019, km	Alocații din BS, Anexa nr.17, mii lei		Alocații total pe km, mii lei	
	Lungimea străzilor din oraș/ municipiu, km				Suprafața totală a străzilor din oraș / municipiu, mii m.p.	Lungimea străzilor din oraș/ municipiu, km			Suprafața totală a străzilor din oraș / municipiu, mii m.p.						
	Total	din care cu structură rutieră:				Total	din care cu structură rutieră:								
		capitală (permanentă)	ușoară (semipermanentă)	provizorie (pietruită)	capitală (permanentă)		ușoară (semipermanentă)	provizorie (pietruită)	2019	2020					
or. Glodeni	52.0	13.5	-	38.5	392.0	52.0	13.5	-	38.5	392.0	0.0	1,189.3	1,184.5	22.9	22.8
or. Ocnița	50.5	30.9	-	19.6	226.8	50.5	30.9	-	19.6	226.8	0.0	1,042.4	1,043.2	20.6	20.7
or. Frunză	5.5	5.5	-	-	35.5	5.5	5.5	-	-	35.5	0.0	135.3	134.0	24.6	24.4
or. Otaci	27.4	7.5	8.8	11.1	524.0	27.4	7.5	-	19.9	524.0	0.0	947.9	949.2	34.6	34.6
or. Râșcani	74.8	19.5	42.3	13.0	921.9	74.8	19.5	42.3	13.0	921.9	0.0	1,360.2	1,345.9	18.2	18.0
or. Costești	9.2	5.7	3.5	-	106.2	9.2	5.7	3.5	0.0	106.2	0.0	1,300.5	1,303.3	141.4	141.7
or. Sângerei	66.1	20.2	-	45.9	621.4	66.1	20.2	-	45.9	621.4	0.0	1,578.4	1,579.7	23.9	23.9
or. Birjinta	12.0	6.0	-	6.0	39.0	12.0	6.0	-	6.0	39.0	0.0	356.0	356.5	29.7	29.7
or. Soroca	115.6	54.9	28.8	31.9	779.2	115.6	54.9	28.8	31.9	779.2	0.0	4,108.3	4,117.4	35.5	35.6
Centru	805.9	303.8	216.9	285.2	7,482.6	832.3	384.1	152.3	295.9	7,613.7	26.4	22,064.7	22,059.6	27.4	26.5
or. Anenii Noi	27.6	16.2	11.4	-	465.1	27.6	16.2	11.4	-	465.1	0.0	1,327.4	1,338.2	48.1	48.5
or. Călărași	64.3	26.5	16.2	21.6	353.7	66.1	27.6	16.2	22.3	360.9	1.8	1,706.8	1,705.7	26.5	25.8
or. Criuleni	24.3	8.7	8.5	7.1	195.0	36.5	18.4	8.7	9.4	272.8	12.2	967.4	968.0	39.8	26.5
or. Hârcești	83.2	30.8	20.1	32.3	540.5	83.2	30.8	20.1	32.3	540.5	0.0	1,761.0	1,762.8	21.2	21.2
or. Ialoveni	95.0	15.0	40.0	40.0	910.7	95.0	45.0	-	50.0	910.7	0.0	1,848.8	1,846.4	19.5	19.4
or. Nisporeni	55.4	38.1	-	17.3	542.6	60.1	38.1	-	22.0	562.9	4.7	1,340.0	1,338.6	24.2	22.3
or. Orhei	94.0	48.0	34.0	12.0	731.0	100.0	82.0	12.0	6.0	750.0	6.0	2,984.7	2,977.1	31.8	29.8
or. Rezina	33.8	15.9	13.6	4.3	163.1	33.8	15.9	13.6	4.3	163.1	0.0	1,653.8	1,656.3	48.9	49.0
or. Strășeni	86.9	28.3	31.2	27.4	914.6	86.9	31.1	28.4	27.4	914.6	0.0	2,349.3	2,351.5	27.0	27.1
or. Bucovăț	10.6	6.0	-	4.6	127.2	10.6	6.0	-	4.6	127.2	0.0	217.2	220.2	20.5	20.8
or. Șoldănești	20.6	7.2	3.9	9.5	133.0	20.6	7.2	3.9	9.5	133.0	0.0	707.4	702.6	34.3	34.1
or. Telenești	33.7	13.8	-	19.9	369.7	33.7	14.8	-	18.9	369.7	0.0	1,005.8	996.2	29.8	29.6
or. Ungheni	149.0	38.0	38.0	73.0	1,930.0	149.0	38.0	38.0	73.0	1,930.0	0.0	3,844.3	3,845.0	25.8	25.8
or. Cornești	27.5	11.3	-	16.2	106.4	29.2	13.0	-	16.2	113.2	1.7	350.8	351.0	12.8	12.0
Sud	585.4	251.0	176.5	157.9	6,285.3	594.8	251.4	175.6	167.8	5,994.1	9.4	15,081.5	15,107.7	25.8	25.4
or. Basarabeasca	31.5	10.6	8.7	12.2	496.0	40.9	8.7	9.7	22.5	204.8	9.4	1,258.5	1,256.0	40.0	30.7

Denumirea localității	2019				2020						Creștere lungime totală 2020 față de 2019, km	Alocații din BS, Anexa nr.17, mii lei		Alocații total pe km, mii lei	
	Lungimea străzilor din oraș/ municipiu, km			Suprafața totală a străzilor din oraș / municipiu, mii m.p.	Lungimea străzilor din oraș/ municipiu, km			Suprafața totală a străzilor din oraș / municipiu, mii m.p.	2019	2020		2019	2020		
	Total	din care cu structură rutieră:			Total	din care cu structură rutieră:									
		capitală (permanentă)	ușoară (semipermanentă)			provizorie (pietruită)	capitală (permanentă)							ușoară (semipermanentă)	provizorie (pietruită)
or. Cahul	119.9	60.5	-	59.4	1,307.0	119.9	60.5	-			59.4			1,307.0	0.0
or. Cartemir	18.0	9.5	-	8.5	108.0	18.0	9.5	-	8.5	108.0	0.0	579.5	583.6	32.2	32.4
or. Căușeni	65.2	23.8	22.5	18.9	451.9	65.2	23.8	22.5	18.9	451.9	0.0	2,058.4	2,065.1	31.6	31.7
or. Căinari	37.2	1.5	-	35.7	223.2	37.2	1.5	-	35.7	223.2	0.0	500.0	499.5	13.4	13.4
or. Cimișlia	58.8	26.5	32.3	-	411.6	58.8	26.5	32.3	-	411.6	0.0	1,643.6	1,640.6	28.0	27.9
or. Leova	49.6	42.7	6.9	-	2,135.2	49.6	42.7	6.9	-	2,135.2	0.0	1,162.6	1,164.0	23.4	23.5
or. Iargara	48.0	19.0	29.0	-	240.0	48.0	19.0	29.0	-	240.0	0.0	516.5	518.5	10.8	10.8
or. Ștefan Vodă	34.2	24.8	-	9.4	205.2	34.2	24.8	-	9.4	205.2	0.0	860.7	858.3	25.2	25.1
or. Taraclia	86.0	19.8	52.4	13.8	485.2	86.0	22.1	50.5	13.4	485.2	0.0	1,530.6	1,540.1	17.8	17.9
or. Tvardița	37.0	12.3	24.7	-	222.0	37.0	12.3	24.7	-	222.0	0.0	635.4	635.4	17.2	17.2
U.T.A. Găgăuzia	286.0	116.6	6.4	163.0	1,682.2	286.0	122.7	6.4	156.9	1,682.2	0.0	32,062.0	42,825.2	112.1	149.7
mun. Comrat	147.8	49.5	-	98.3	591.2	147.8	53.7	-	94.1	591.2	0.0			0.0	0.0
or. Ceadâr-Lunga	61.2	32.1	2.4	26.7	458.0	61.2	34.0	2.4	24.8	458.0	0.0			0.0	0.0
or. Vulcănești	77.0	35.0	4.0	38.0	633.0	77.0	35.0	4.0	38.0	633.0	0.0			0.0	0.0

Notă: Informația este prezentată fără datele orașelor din partea stângă a Nistrului și din mun. Bender.

Anexa nr.1.2.

Lungimea drumurilor locale (de interes raional) la sfârșitul anilor 2019-2020

Denumirea APL de nivelul II	Total 2019, km	inclusiv drumuri cu îmbrăcămintea rutieră:				Total 2020, km	inclusiv drumuri cu îmbrăcămintea rutieră:				Alocații Bugetul de Stat, pentru infrastructura drumurilor, mii lei		Alocații total pe km, mii lei	
		din beton de ciment	din beton asfaltic	pietruite	de pământ		din beton de ciment	din beton asfaltic	pietruite	de pământ	2019	2020	2019	2020
Anenii Noi	101.1	0.0	67.0	30.7	3.4	102.5	0.0	69.9	29.2	3.4	8,825.0	14,807.1	87.3	144.5
Basarabesca*	13.4	0.0	8.9	4.5	0.0	14.0	0.0	8.9	5.1	0.0	1,490.4	2,500.7	111.5	178.6
Briceni	126.7	0.0	54.8	66.1	5.8	126.7	0.0	54.8	66.1	5.8	10,525.9	17,661.1	83.1	139.4
Cahul	143.9	0.0	71.4	29.4	43.1	143.9	0.0	71.4	29.4	43.1	13,738.1	23,050.8	95.5	160.2
Cantemir	105.3	0.0	47.9	48.5	8.9	100.5	0.0	46.4	45.2	8.9	8,758.5	14,695.6	83.2	146.2
Călărași	74.9	0.5	43.6	30.8	0.0	60.6	0.0	29.8	30.8	0.0	7,492.1	12,570.8	100.0	207.3
Căușeni	111.5	0.0	64.1	31.8	15.6	111.5	0.0	64.1	31.8	15.6	10,273.8	17,238.0	92.1	154.6
Cimișlia	78.9	0.0	23.1	51.3	4.5	84.3	0.0	26.7	55.7	1.9	9,774.9	16,401.0	123.9	194.6
Cruleni	64.0	1.1	44.0	18.4	0.5	64.0	1.1	44.4	18.1	0.5	5,762.0	9,667.9	90.0	151.1
Dondușeni	69.8	0.0	32.4	35.9	1.5	69.8	0.0	32.4	35.9	1.5	5,970.7	10,018.1	85.5	143.5
Drochia	113.0	0.0	53.0	60.0	0.0	113.0	0.0	57.4	55.7	0.0	9,957.2	16,706.8	88.1	147.8
Dubăsari	65.1	0.7	35.3	29.1	0.0	65.1	0.0	36.4	28.7	0.0	5,428.3	9,107.9	83.4	139.9
Edineț	152.3	0.0	129.0	16.0	7.2	152.3	0.0	129.0	16.0	7.2	12,628.5	21,188.9	82.9	139.1
Fălești	138.7	0.9	52.6	85.1	0.0	141.6	0.9	56.2	84.5	0.0	11,768.0	19,745.3	84.9	139.4
Florești	130.5	0.0	34.0	78.1	18.4	130.5	0.0	34.0	78.1	18.4	11,483.0	19,267.0	88.0	147.6
Glodeni	100.7	0.0	42.3	58.4	0.0	100.7	0.5	45.1	55.1	0.0	8,527.0	14,307.2	84.7	142.1
Hîncești	139.3	5.2	87.5	44.2	2.4	139.4	5.3	94.4	37.3	2.4	12,520.5	21,007.8	89.9	150.7
Ialoveni	55.1	1.5	28.7	24.9	0.0	75.1	0.0	31.3	38.4	5.4	8,805.5	14,774.4	159.8	196.7
Leova	73.8	0.0	10.4	57.8	5.6	76.5	0.0	11.2	55.5	9.8	6,307.6	10,583.3	85.5	138.4
Nisporeni	73.2	3.3	36.9	33.1	0.0	64.6	3.3	36.4	24.9	0.0	6,321.1	10,605.9	86.4	164.2
Ocnîța	94.0	0.0	59.0	35.0	0.0	94.0	0.0	61.3	32.7	0.0	7,583.1	12,723.5	80.7	135.4
Orhei	115.7	0.0	64.7	49.0	2.0	115.7	0.0	66.4	47.3	2.0	10,536.6	17,679.1	91.0	152.8
Rezina*	90.5	0.0	23.2	67.3	0.0	90.6	0.4	33.6	56.6	0.0	7,719.8	12,952.9	85.3	143.0
Rîșcani	127.2	1.3	65.7	60.3	0.0	127.2	0.5	67.9	58.9	0.0	11,034.9	18,515.1	86.7	145.5
Soroca	204.9	0.0	62.1	142.8	0.0	204.9	0.0	74.6	130.3	0.0	17,429.8	29,244.9	85.1	142.7
Strășeni	85.8	10.7	37.6	32.7	4.8	85.8	10.7	37.6	32.7	4.8	8,281.1	13,894.6	96.6	162.0
Șoldănești	80.5	0.0	18.9	54.4	7.3	80.5	0.0	41.4	31.9	7.3	6,871.4	11,529.2	85.3	143.1
Sîngerei	149.5	0.0	38.6	88.5	22.4	149.5	0.0	44.2	87.0	18.3	12,822.9	21,515.1	85.8	143.9
Ștefan Vodă	122.9	0.0	58.5	62.1	2.3	122.9	0.0	58.9	61.7	2.3	10,141.3	17,015.8	82.5	138.5
Taraclia	95.3	0.0	31.4	44.8	19.0	96.6	0.0	31.4	44.8	20.3	8,813.5	14,787.9	92.5	153.2
Telenești	108.7	0.0	22.8	71.9	14.0	108.7	0.0	22.8	71.9	14.0	10,153.3	17,035.9	93.4	156.7
Ungheni	177.0	0.0	58.3	111.1	7.6	171.8	0.0	68.7	95.5	7.6	16,196.0	27,174.7	91.5	158.2
UTA Găgăuzia	145.4	0.0	79.9	25.9	39.6	149.7	0.0	79.4	32.2	38.1	32,602.0	42,825.2	224.2	286.1
mun. Chișinău	28.0	4.6	20.6	2.8	0.0	28.0	4.6	20.6	2.8		130,921.2	169,250.8	4,673.9	6,042.3
TOTAL	3,556.6	29.8	1,608.3	1,682.7	235.8	3,562.3	27.2	1,688.9	1,607.7	238.4	467,465.0	722,050.3	131.4	202.7

Note

Informația este prezentată fără datele raioanelor din partea stângă a Nistrului și din municipiul Bender.

Sursa datelor: Biroul Național de Statistică, raportul statistic 3-drum

*În unele cazuri pot apărea decalaje neînsemnate între totalurile indicate și sumele componente incluse, fapt ce se explică prin rotunjirea datelor.

Anexa nr.1.3.

Lungimea drumurilor, pe categorii de drumuri si pe tipul de îmbrăcăminte, in profil teritorial, la sfârșitul anului, 2019-2020*

	Lungimea drumurilor , km				Drumuri locale, km				Drumuri naționale, km			
	Total		din care cu îmbrăcăminte rigidă		Total		din care cu îmbrăcăminte rigidă		Total		din care cu îmbrăcăminte rigidă	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Total pe țară	9431.5	9464.5	9145.6	9097.9	3589.5	3582.3	3347.8	3262.6	5842.0	5882.2	5797.8	5835.3
Regiunile de dezvoltare:												
mun. CHIȘINĂU	113.0	113.0	111.8	111.8	28.0	28.0	28.0	28.0	85.0	85.0	83.8	83.8
NORD	3403.7	3406.4	3335.5	3342.6	1409.6	1412.3	1354.3	1361.3	1994.1	1994.1	1981.3	1981.3
Mun. Bălți	29.2	29.2	29.2	29.2	2.3	2.3	2.3	2.3	26.9	26.9	26.9	26.9
Briceni	319.8	319.6	314.0	314.0	126.7	126.5	120.9	120.9	193.1	193.1	193.1	193.1
Dondușeni	210.6	210.6	203.1	203.1	69.8	69.8	68.3	68.3	140.8	140.8	134.8	134.8
Drochia	272.0	272.0	272.0	272.0	113.0	113.0	113.0	113.0	159.0	159.0	159.0	159.0
Edineț	328.8	328.8	321.5	321.6	152.3	152.3	145.1	145.1	176.5	176.5	176.5	176.5
Fălești	362.1	365.0	362.1	365.0	138.7	141.6	138.7	141.6	223.4	223.4	223.4	223.4
Florești	350.9	350.9	332.5	332.5	130.5	130.5	112.1	112.1	220.4	220.4	220.4	220.4
Glodeni	234.5	234.5	234.5	234.5	100.7	100.7	100.7	100.7	133.8	133.8	133.8	133.8
Ocnîța	220.9	220.9	220.9	220.9	94.0	94.0	94.0	94.0	126.9	126.9	126.9	126.9
Rîșcani	317.1	317.0	317.1	317.0	127.2	127.2	127.2	127.2	189.8	189.8	189.8	189.8
Sîngerei	353.3	353.3	324.1	328.2	149.5	149.5	127.1	131.2	203.8	203.8	197.0	197.0
Soroca	404.6	404.6	404.6	404.6	204.9	204.9	204.9	204.9	199.7	199.7	199.7	199.7
CENTRU	3402.5	3423.4	3352.2	3286.3	1259.1	1239.7	1214.3	1111.0	2143.4	2183.7	2137.9	2175.3
Anenii Noi	286.4	287.8	283.0	284.4	101.1	102.5	97.7	99.1	185.3	185.3	185.3	185.3
Călărași	253.9	253.8	253.9	253.8	74.9	60.6	74.9	60.6	178.9	193.2	178.9	193.2
Criuleni	233.8	233.8	233.3	233.3	64.0	64.0	63.5	63.5	169.8	169.8	169.8	169.8
Dubăsari	107.5	107.5	107.5	107.5	65.1	65.1	65.1	65.1	42.4	42.4	42.4	42.4
Hîncești	372.3	372.3	369.9	370.0	148.4	148.4	146.0	146.1	223.9	223.9	223.9	223.9
Ialoveni	282.3	302.3	279.4	294.0	74.1	81.4	71.2	76.0	208.2	220.9	208.2	218.0
Nisporeni	215.9	220.4	215.9	195.5	73.2	64.6	73.2	39.7	142.7	155.8	142.7	155.8
Orhei	335.4	335.4	333.4	333.4	115.7	115.7	113.7	113.7	219.7	219.7	219.7	219.7
Rezina	208.7	208.7	208.7	152.1	90.6	90.6	90.6	34.0	118.1	118.1	118.1	118.1
Strășeni	271.5	271.6	266.7	266.8	85.8	85.8	81.0	81.0	185.8	185.8	185.8	185.8
Șoldănești	192.6	192.6	185.3	185.4	80.5	80.5	73.3	73.3	112.1	112.1	112.1	112.1
Telenești	253.6	253.6	239.6	239.6	108.7	108.7	94.7	94.7	144.9	144.9	144.9	144.9
Ungheni	388.8	383.6	375.7	370.5	177.0	171.8	169.4	164.2	211.8	211.8	206.3	206.3
SUD	2109.3	2114.6	1982.8	1988.2	747.3	752.6	645.4	650.7	1362.0	1362.0	1337.4	1337.5
Basarabasca	72.0	72.6	72.0	72.6	13.4	14.0	13.4	14.0	58.6	58.6	58.6	58.6
Cahul	406.9	406.9	363.8	363.8	143.9	143.9	100.8	100.8	263.0	263.0	263.0	263.0
Cantemir	265.7	260.8	256.8	251.9	105.3	100.5	96.4	91.6	160.3	160.3	160.3	160.3
Căușeni	375.0	375.0	352.7	355.7	111.5	111.5	92.9	95.9	263.5	263.5	259.8	259.8
Cimișlia	277.9	283.3	256.4	264.4	78.9	84.3	74.4	82.4	199.0	199.0	182.0	182.0
Leova	237.0	239.8	231.4	230.0	76.2	78.9	70.6	69.1	160.9	160.9	160.9	160.9
Ștefan Vodă	271.5	271.5	265.4	265.4	122.9	122.9	120.6	120.6	148.6	148.6	144.8	144.8
Taraclia	203.3	204.7	184.3	184.4	95.3	96.6	76.3	76.3	108.1	108.1	108.1	108.1
UTA Găgăuzia	402.9	407.1	363.3	369.0	145.4	149.7	105.9	111.6	257.4	257.4	257.4	257.4

Note

Informația este prezentată fără datele raioanelor din partea stângă a Nistrului și din municipiul Bender.

Sursa datelor: Biroul Național de Statistică, raportul statistic 3-drum

*În unele cazuri pot apărea decalaje neînsemnate între totalurile indicate și sumele componente incluse, fapt ce se explică prin rotunjirea datelor.

Lista actelor normative care au servit drept surse ale criteriilor de audit

- Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006;
- Legea privind finanțele publice locale nr.397-XV din 16.10.2003;
- Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007;
- Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014;
- Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017;
- Legea privind controlul financiar public intern nr.229 din 23.09.2010 ;
- Legea nr.1056-XIV din 16.06.2000 „Pentru punerea în aplicare a Titlului VI al Codului fiscal”;
- Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997;
- Ordinul ministrului Finanțelor nr.209 din 24.12.2015 „Cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului”;
- Legea privind calitatea în construcții nr.721-XIII din 02.02.1996;
- Legea drumurilor nr. 509-XIII din 22.06.1995;
- Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr. 172 din 19.12.2019;
- Hotărârea Guvernului privind aprobarea listelor drumurilor publice naționale și locale din Republica Moldova nr. 1468 din 30.12.2016;
- Hotărârea Guvernului nr. 314 din 20.05.2020 cu privire la aprobarea Programului de reparație a drumurilor publice naționale și a Programului de reparație periodică /întreținere a drumurilor publice naționale, locale, comunale și a străzilor;
- Hotărârea de Guvern nr 225 din 12 martie 2018 pentru aprobarea Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pe anul 2018 și a Programului de reparație periodică a drumurilor publice naționale (în limitele localităților), locale, comunale și a străzilor;
- Hotărârea Guvernului nr. 918 din 16.12.2020 cu privire la aprobarea Avizului asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative;
- Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Strategiei de transport și logistică pe anii 2013-2022 nr. 827 din 28.10.2013;
- Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pe anul 2019 și a Programului de reparație periodică a drumurilor publice naționale, locale, comunale și a străzilor nr. 206 din 03.04.2019;
- Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pe anul 2020 nr. 164 din 11.03.2020.

Actele normative aferente domeniului de achiziții

Acte legislative

1. Legea nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice.
Legea nr. 262 din 01.11.2013 pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008.
2. Codul contravențional al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.218-XVI din 24.10.2008 Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.78-84/100 din 17.03.2017, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.3-6/15 din 16.01.2009.

Hotărâri de Guvern, Actele normative ale autorităților administrației publice

1. Hotărârea Guvernului nr. 544 din 12.11.2019 cu privire la unele măsuri de organizare a procesului de achiziții în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.
2. Hotărârea Guvernului nr. 1179 din 21.11.2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajustarea periodică a valorii contractelor de achiziții publice cu executare continuă, încheiate pe un termen mai mare de un an.
3. Hotărârea Guvernului nr. 985 din 10.10.2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind acreditarea platformelor electronice de achiziții în cadrul Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender).
4. Hotărârea Guvernului nr. 986 din 10.10.2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului de stat al achizițiilor publice format de Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender).

5. Hotărârea Guvernului nr. 987 din 10.10.2018 pentru aprobarea Regulamentului privind achiziția bunurilor și serviciilor prin cererea ofertelor de prețuri.
6. Hotărârea Guvernului nr. 705 din 11.07.2018 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender).
7. Hotărârea Guvernului nr. 134 din 09.03.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Achiziții Publice și efectivul-limită al acesteia.
8. Hotărârea Guvernului nr. 1332 din 14.12.2016 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia.
9. Hotărârea Guvernului nr. 1418 din 28.12.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici.
10. Hotărârea Guvernului nr.1419 din 28.12.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice.
11. Hotărârea Guvernului nr. 1420 din 28.12.2016 pentru aprobarea Regulamentului privind evidența Listei operatorilor economici calificați.
12. Hotărârea Guvernului nr. 665 din 27.05.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică.
13. Hotărârea Guvernului nr. 667 din 27.05.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții, abrogat prin Hotărârea Guvernului nr.10 din 20.01.2021.
14. Hotărârea Guvernului nr.669 din 27.05.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice de lucrări, abrogat prin Hotărârea Guvernului nr.638 din 26.08.2020.
15. Hotărârea Guvernului nr. 9 din 17.01.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la întocmirea și păstrarea dosarului achiziției publice, abrogat prin Hotărârea Guvernului nr.778 din 28.10.2020.
16. Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea taxei fixe pentru depunerea ofertei în cadrul unei proceduri de achiziții publice desfășurate prin Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) și Metodologia de calculare a tarifelor percepute de Operatorul Sistemului MTender.
17. Hotărârea Guvernului nr. 666 din 27.05.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achiziția bunurilor și serviciilor prin cererea ofertelor de prețuri.
18. Hotărârea Guvernului nr.599 din 12.08.2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice folosind procedura de negociere.
19. Hotărârea Guvernului nr.668 din 27.05.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice folosind procedura de negociere.
20. Hotărârea Guvernului nr. 804 din 10.10.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind realizarea achizițiilor publice prin dialog competitiv.
21. Hotărârea Guvernului nr. 766 din 26.09.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind achizițiile publice folosind sistemul dinamic.
22. Hotărârea Guvernului nr. 774 din 04.10.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind achizițiile publice folosind licitația electronică.
23. Hotărârea Guvernului nr. 826 din 07.11.2012 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la acordul-cadru ca modalitate specială de atribuire a contractului de achiziție publică.
24. Hotărârea Guvernului nr. 694 din 23.09.2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la acordul-cadru ca modalitate specială de atribuire a contractelor de achiziții publice.
25. Hotărârea Guvernului nr. 640 din 19.07.2010 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajustarea periodică a valorii contractelor de achiziții publice cu executare continuă, încheiate pe un termen mai mare de un an.
26. Hotărârea Guvernului nr. 355 din 08.05.2009 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice”.
27. Ordinul nr. 177 din 09.10.2018 cu privire la aprobarea formularului standard al Documentului unic de achiziții european.
28. Ordinul Ministerului Finanțelor nr.72 din 11.06.2020 cu privire la aprobarea formularului standard al Documentului unic de achiziții europene.

SFERA ȘI ABORDAREA DE AUDIT

Temeiul și scopul auditului

Prezenta misiune de audit s-a desfășurat în temeiul art.31 și art.32 din Legea nr.260 din 07.12.2017¹⁴⁴ și conform Programului activității de audit pe anul 2020¹⁴⁵. Auditul conformității asupra utilizării de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor a fost inițiat în scopul oferirii unei asigurări rezonabile asupra evaluării conformității utilizării de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat.

Aria și sfera de cuprindere

În cadrul misiunii de audit au fost inițiate proceduri și la unele instituții responsabile de funcționarea sistemului și cu impact tangențial asupra domeniului, prin solicitarea de informații documentare și argumentarea poziției pe unele subiecte abordate.

Criteriile și abordarea de audit

Misiunea de audit s-a realizat în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit, în special, ISSAI 100, ISSAI 400, precum și ISSAI 4000¹⁴⁶.

Abordarea de audit s-a bazat pe identificarea și evaluarea riscurilor de neconformitate din cadrul proceselor operaționale ale autorităților publice locale de nivelul I și nivelul II, prin utilizarea preponderentă a testărilor directe de fond. În cadrul abordărilor auditului a fost evaluată conformitatea mecanismelor și instrumentelor aplicate de către instituțiile statului și părțile implicate în acest proces. Drept surse ale criteriilor de audit au servit actele legislative și normative aferente tematicii misiunii de audit. Sfera de cuprindere a auditului, criteriile de audit care au stat la baza constatărilor și procedurile de audit aplicate sunt reflectate în Anexa nr. 2 la prezentul Raport de audit. Constatările și concluziile asupra aspectelor auditate în cadrul acestei misiuni de audit sunt redată în compartimentele respective ale prezentului Raport de audit.

Obiectivele de audit

Misiunea de audit a avut drept obiectiv general privind „Evaluarea conformității utilizării de către unitățile administrativ-teritoriale a transferurilor din bugetul de stat destinate pentru infrastructura drumurilor”.

În contextul realizării obiectivului general al misiunii de audit, s-au stabilit următoarele obiective specifice de audit:

I. În cadrul UAT este aprobat cadrul instituțional și cel normativ de dezvoltare strategică ce țin de întreținerea și reabilitarea drumurilor publice locale?

II. Entitățile asigură planificarea și transparența achizițiilor, cu argumentarea documentară a necesităților pentru întreținerea și reparația drumurilor, iar procedurile de atribuire și executare a contractelor de achiziție s-au realizat conform criteriilor, asigurând conformitatea cheltuielilor publice?

III. Autoritățile publice au realizat controlul calității, administrarea și raportarea regulamentară a lucrărilor de construcție și a patrimoniului aferent infrastructurii rutiere?

Procedurile de audit aplicate și responsabilitățile auditului. Rezultatele auditului se bazează pe analiza actelor normative privind achizițiile publice, consultarea paginilor web ale entităților și a practicilor în acest domeniu. În calitate de surse de informație privind procesul real de achiziții publice și performanța acestuia au fost utilizate documentația grupurilor de lucru pentru achiziții; contestațiile către ANSC și deciziile aprobate etc.

¹⁴⁴ Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017.

¹⁴⁵ Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2021.

¹⁴⁶ Hotărârea Curții de Conturi nr. 2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale INTOSAI”.

Probele de audit acumulate au fost suficiente și adecvate pentru a formula o concluzie concepută să sporească gradul de încredere al utilizatorilor Raportului de audit în evaluările efectuate.

Responsabilitatea auditorului este de a planifica și a realiza misiunea de audit în conformitate cu standardele în materie de audit și cadrul normativ-metodologic instituțional aferent, cu obținerea probelor suficiente și adecvate, exprimarea unei concluzii concepute asupra conformității desfășurării procedurilor de achiziții publice, precum și de a emite un raport de audit de conformitate. Auditorul nu este responsabil de prevenirea faptelor de fraudă și eroare.

Anexa nr.3.1.

Entitățile auditate

Nr.	UAT de nivelul II	Mențiuni	UAT de nivelul I auditate
1	Anenii Noi	auditat	
2	Basarabeasca	proceduri analitice	
3	Briceni	proceduri analitice	
4	Cahul	auditat	mun. Cahul
5	Călărași	auditat	or. Călărași, s. Bravicea
6	Cantemir	proceduri analitice	
7	Căușeni	auditat	or. Căinari
8	Cimișlia	proceduri analitice	
9	Criuleni	proceduri analitice	
10	Dondușeni	proceduri analitice	
11	Drochia	proceduri analitice	
12	Dubăsari	proceduri analitice	
13	Edineț	proceduri analitice	
14	Fălești	auditat	
15	Florești	proceduri analitice	
16	Glodeni	proceduri analitice	
17	Hâncești	auditat	mun. Hâncești
18	Ialoveni	auditat	
19	Leova	proceduri analitice	
20	Nisporeni	proceduri analitice	or. Nisporeni
21	Ocnița	proceduri analitice	
22	Orhei	proceduri analitice	
23	Rezina	proceduri analitice	
24	Râșcani	proceduri analitice	
25	Sângerei	auditat	
26	Soroca	auditat	
27	Șoldănești	proceduri analitice	
28	Strășeni	proceduri analitice	
29	Ștefan Vodă	proceduri analitice	
30	Taraclia	proceduri analitice	
31	Telenești	proceduri analitice	
32	Ungheni	Nu au prezentat informațiile conform solicitărilor	

Coordonarea constatărilor și recomandărilor

Constatările de audit au fost aduse la cunoștință prin Note de comunicare/informative. Comentariile prezentate au fost luate în considerare (după caz), obiecții necesare modificării esențiale a constatărilor de audit nu au fost înaintate.

Măsuri întreprinse de autorități

1. CR Cahul la 30.06.2021 a înregistrat în evidența contabilă la conturile 312 și 318 (cantitativ) bunurile aferente drumurilor transmise de către ASD: plantații rutiere - 5290 de arbori, poduri (cu lungimea mai mare de 10 m) – 12 unități, podețe – 65 unități, pavilioane – 7 și indicatoare rutiere – 90 unități.
2. Primăria or. Nisporeni, prin decizia Consiliului orășenesc nr.2/2 din 21 mai 2021, a corectat valoarea contului 312 „Construcții speciale” prin majorarea valorii acestuia cu 1.181,3 mii lei.

Anexa nr.5

Informația privind analiza lucrărilor executate de către SA „Orizontul Lux” potrivit contractului nr.55 din 13.07.2020 pentru serviciile de întreținere periodică și reparația curentă a drumurilor din raionul Cahul

Nr.	Simbol norme și cod resurse	Lucrări și cheltuieli	Valoarea lucrărilor de deviz contractate, lei				TOTAL lucrări executate (potrivit proceselor verbale de recepție a lucrărilor) lei			Devieri dintre valoarea lucrărilor contractate și real executate potrivit proceselor verbale de recepție, lei		
			U.M	Cantitate	pe unitate de măsură	prețul total cu TVA	Cantitate	pe unitate de măsură	prețul total cu TVA	Cantitate	pe unitate de măsură	prețul total cu TVA
1	DA12A	Strat de fundație sau reprofilare din piatră spartă, pentru drumuri, cu asternere mecanică, executat cu impanare innoiroire	m3	44	1272	55968				44.00	1272.00	55968.00
2	DA12B	Strat de fundație sau reprofilare din piatră spartă, pentru drumuri cu asternere mecanică, executat cu impanare fara innoiroire	m3	62	732.12	45391.44				62.00	732.12	45391.44
3	DA12C	Strat de fundație sau reprofilare din piatră spartă, pentru drumuri cu asternere mecanică, executat cu impanare fara innoiroire	m3	88	898.7	79085.6				88.00	898.70	79085.60
4	DI109	Decaparea mecanizată a imbracamintei din beton asfaltic	m3	120	247.6	29712				120.00	247.60	29712.00
5	DI108	Aplicarea stratului de egalizare din beton asfaltic fara utilizarea distribuitorului de mixturi asfaltice	t	34.2	2400	82080	1314.416	2400	3154597.92	-1280.22	0.00	-3072517.92
6	DI134	Amenajarea mecanizată a imbracamintei rutiere din piatră spartă prin metoda impanării într-un strat cu H=15cm	100m2	6.8	13662.58	92905.544				6.80	13662.58	92905.54
7	DH02B	Scarificarea usoara a impietruitrii pina la 5cm adincime cu autogreder inclusiv	100m2	22.3	132.6	2956.98				22.30	132.60	2956.98
8	TsC02D1	Sapatura mecanica cu excavator pe pneuri de 0,21-0,39 mc, cu comanda hidraulica, in pamant cu umiditate naturala descarcare auto teren catg.II.	100m3	8.8	889.44	7827.072				8.80	889.44	7827.07
9	TsI50A1	Transportarea pamintului cu autobasculanta de 5t la distanta de 1Km	t	3200	13.8	44160				3200.00	13.80	44160.00
10	TsC21A11	Sapatura mecanica cu autogreder de pana la 175CP inclusiv imprastierea pamintului la 10 m, in teren catg.I in conditiile gospodarii apelor.	100m3	22.4	1596	35750.4				22.40	1596.00	35750.40
11	TsC02D1	Sapatura mecanica cu excavator pe pneuri de 0,21-0,39 mc, cu comanda hidraulica, in pamant cu umiditate naturala descarcare auto teren catg.II.	100m3	5.6	799.44	4476.864				5.60	799.44	4476.86
12	DI90A	Reparatia partiala a rigolilor de beton cu beton monolit	m2	360	150	54000				360.00	150.00	54000.00
13	DA06B2	Strat de agregate naturale cilindrate, avind functia de rezistenta filtranta, izolatoare, aerisire, antigeliva si anticapilara, cu asternere mecanica, cu nisip	m3	250	242.62	60655				250.00	242.62	60655.00
14	DA12C	Strat de fundație sau reprofilare din piatră spartă, pentru drumuri, cu asternere mecanică, executat fara impanare, fara innoiroire	m3	160	898.7	143792	14	898.7	12581.8	146.00	0.00	131210.20
15	DC05A	Imbracaminte din beton cu ciment la drumuri, executata intr-un singur strat, cu grosimea de 15 cm	m2	320.1	276.6	88539.66				320.10	276.60	88539.66
16	TsI50B7	Transportarea pamintului cu autobasculanta de 5t la distanta de 17 Km	t	120	79.68	9561.6				120.00	79.68	9561.60
17	DI89B	Reparaia drumurilor impreutite cu adaos material	100m2	2.3	7035.07	16180.661				2.30	7035.07	16180.66
18	DI107	Amorsarea suprafetelor straturilor de baza in vederea aplicarii unui strat de beton asfaltic	t	22.4	7035.6	157597.44	26.409	7035.6	185804.152	-4.01	0.00	-28206.71
19	DF53A	Vopsirea stilpilor si a partii subterane a fundatiilor indicatoarelor rutiere si a panourilor informatonale	buc	22	36	792				22.00	36.00	792.00
20	DF59A	Montarea parapetului metalic la drum	m	60	502.5	30150				60.00	502.50	30150.00
21	DB19E	Imbracaminte de beton asfaltic cu agregat mare, executata la cald, in grosime de 4,0cm cu asternere mecanica	m2	4200	256.5	1077300	9800	256.5	2513700	-5600.00	0.00	-1436400.00
22	UB19F	Imbracaminte de beton asfaltic cu agregat mare, executata la cald, in grosime de 5,0cm cu asternere mecanica	m2	16150	286.5	4626975	48640	286.5	13935360	-32490.00	0.00	-9308385.00
23	DB19G	Imbracaminte de beton asfaltic cu agregat mare executata la cald, in grosime de 6.0cm cu asternere mecanica	m2	34200	346.5	11850300	1870	346.5	647955	32330.00	0.00	11202345.00

Nr.	Simbol norme și cod resurse	Lucrări și cheltuieli	Valoarea lucrărilor de deviz contractate, lei				TOTAL lucrări executate (potrivit proceselor verbale de recepție a lucrărilor) lei			Deveiri dintre valoarea lucrărilor contractate și real executate potrivit proceselor verbale de recepție, lei		
			U.M	Cantitate	pe unitate de măsură	preț total cu TVA	Cantitate	pe unitate de măsură	preț total cu TVA	Cantitate	pe unitate de măsură	preț total cu TVA
24	DB19H	Imbracaminte de beton asfaltic cu agregat mare executata la cald in grosime de 7,0 cm cu asternere mecanica	m2	420	367.85	154497				420.00	367.85	154497.00
25	DB19A	Imbracaminte de beton asfaltic cu agregat mare executata la cald in grosime de 4,0 cm cu asternere manuala	m2	320	150	48000				320.00	150.00	48000.00
26	DB19B	Imbracaminte de beton asfaltic cu agregat mare executata la cald in grosime de 5,0 cm cu asternere manuala	m2	450	198.3	89235				450.00	198.30	89235.00
27	DB19C	Imbracaminte de beton asfaltic cu agregare mare executata la cald in grosime de 6,0 cm cu asternere manuala	m2	620	219.9	136338				620.00	219.90	136338.00
28	DB19D	Imbracaminte de beton asfaltic cu agregat mare ,e executata la cald , in grosime de 7,0cm cu asternere manuala	m2	160	249.9	39984				160.00	249.90	39984.00
29	DI155C	Taierea cu freza a denivelarilor partii carosabile, avind latimea tamburului 1000mm	m2	1200	13.6	16320				1200.00	13.60	16320.00
30	DI 193A	Plombarea gropilor la imbracaminti din beton asfaltic cu grosimea pina la 3cm		350.00	298.68	104538				350.00	298.68	104538.00
31	DI 93B	Plombarea gropilor la imbracaminti din beton asfaltic cu grosimea pina la 5cm	m2	450	417.9	188055				450.00	417.90	188055.00
32	DI 158A	Frezarea si plombarea gropilor la imbracamintea degradata cu suprafete pina la 1m2 si grosimea 5cm	m2	420	436.68	183405.6				420.00	436.68	183405.60
33	DCI58C	Frezarea si plombarea gropilor la imbracamintea degradata cu suprafete pina la 3m2 si grosimea de 5cm	m2	560	397.9	222824				560.00	397.90	222824.00
34	DA12A	Strat de fundatie sau reprofilare din piatra sparta, pentru drumuri cu asternere mecanica, executat cu impanare fara innoire	m3	48	1497.9	71899.2				48.00	1497.90	71899.20
35	DI139A	Profilarea partii carosabile a drumurilor impietruite cu autogreder de pina la 175cp Nota: *1km de drum =7000m2	1km	42	820.8	34473.6				42.00	820.80	34473.60
36	RpDA02A	Curatarea platformei drumurilor de material adus de viituri	m3	62	386.4	23956.8				62.00	386.40	23956.80
37	RpDA14A	Curatirea manuala a acostamentelor de noroi pamint,iarba, etc.	m2	20	8.78	175.6				20.00	8.78	175.60
38	RpDA14B	Luatirea manuala a santurilor si rigolelor de scurgere , pamint, iarba etc.	m	24	20.7	496.8				24.00	20.70	496.80
39	RpDA02C	Curatarea platformei drumurilor de blocuri de stinca cazute accidental fara utilizare de explozit	m3	3	299.76	899.28				3.00	299.76	899.28
40	DI15A	Curatirea drumurilor modernizate , de noroi si murdarie	100m2	21.2	79.74	1690.488	587.1	79.74	46815.35	-565.90	0.00	-45124.86
41	RpDA22A	Inlocuit incadrarea imbracamintilor asfaltice, semipermanente cu pene ramfort	m	22	76.538	1683.832				22.00	76.54	1683.83
42	DI06A	Repararea crăpăturilor mai largi de 5 mm în imbracaminti	m	160	198.3	31728				160.00	198.30	31728.00
43	DI08A	Intretinerea rosturilor si colmatarea crapaturilor , a imbracaminti cu lianti hidraulici, folosind mastic bituminos	m	220	24.9	5478				220.00	24.90	5478.00
44	DF57A	Executarea rugozitatii artificiale la drum ("politist intins")pe partea carosabila din elemente prefabricate- demontabile:medii, lungime 500,900mm	buc	4	399.3	1597.2				4.00	399.30	1597.20
45	DH16A	Desfundarea si curatirea camereilor de cadere si a albiei de sub podete, de potmol, busteni etc.	m3	62	348.78	21624.36				62.00	348.78	21624.36
46	DH14A	Curățirea manuala a sanaturilor si rigolelor	m	320	20.1	6432				320.00	20.10	6432.00
47	DF19A	Montarea indicatoarelor pentru circulatie din tabla din otel sau aluminiu pe un stilp gata plantat	buc	20	832.98	16659.6				20.00	832.98	16659.60
48	DF19B	Montarea indicatoarelor pentru circulatie rutiera din tabla de otel sau aluminiu pe 2 stilpi gata plantati	buc	16	600.3	9604.8				16.00	600.30	9604.80
49	DF18A	Plantarea stilpilor pentru indicatoare pentru circulatie rutiera din metal,confectionati industrial	buc	24	549.9	13197.6				24.00	549.90	13197.60

Nr.	Simbol norme și cod resurse	Lucrări și cheltuieli	Valoarea lucrărilor de deviz contractate, lei				TOTAL lucrări executate (potrivit proceselor verbale de recepție a lucrărilor) lei			Devieri dintre valoarea lucrărilor contractate și real executate potrivit proceselor verbale de recepție, lei		
			U.M	Cantitate	pe unitate de măsură	preț total cu TVA	Cantitate	pe unitate de măsură	preț total cu TVA	Cantitate	pe unitate de măsură	preț total cu TVA
50	DF18B	Plantarea stîlpilor pentru indicatoare pentru circulație rutiera din beton armat,confectionati industrial	buc	48	198.78	9541.44				48.00	198.78	9541.44
51	DFS2A	Vopsirea cablului de parapet	100m	2.2	348.78	767.316				2.20	348.78	767.32
52	DF17A	Marcaje longitudinale , transversale si diverse executate mecanizat cu vopsea pe suprafete carosabile	m2	60	78.78	4726.8				60.00	78.78	4726.80
53	DF16A	Marcaje rutiere longitudinale simple , sau duble cu intreruperi sau continue, executate mecanizat, cu vopsea de email cu microbule de sticla	1km	2	1998.9	3997.8				2.00	1998.90	3997.80
54	DF16B	Marcaje rutiere longitudinale simple , sau duble cu intreruperi sau continue, executate mecanizat, cu vopsea de email fără microbule de sticla	1km	2.2	1298.7	2857.14				2.20	1298.70	2857.14
55	TsE05B	Nivelarea cu autogreder pina la 175CP a suprafetei terenului natural si a platformelor de terasamente prin taierea damburilor cu mijloace mecanice	100m2	66	168.78	11139.48				66.00	168.78	11139.48
56	RpDA09B	Readucerea la profil a acostamentelor prin taierea lor pe o grosime medie de 10 cm executate cu mijloace mecanice	m2	2200	118.38	260436	1933.18	118.38	228849.848	266.82	0.00	31586.15
57	DI115	Consolidarea acostamentelor cu un strat de piatra sparta de 10 cm	m2	1200	138.3	165960				1200.00	138.30	165960.00
58	TRI1AA04 C2	Încarcarea materialelor din grupa A - usoare si marunte prin aruncare de pe rampa sau teren in auto categoria 2	t	120	42.36	5083.2				120.00	42.36	5083.20
59	DI155A	Taierea cu freza a stratului de beton asfaltic uzat avind latimea tamburului 1000mm adâncimea stratului de 5cm	m2	45000	19.96	898200				45000.00	19.96	898200.00
60	TsI50A2	Transportarea pamintului cu autobasculanta de 5t la distanta de 2km	t	1500	38.76	58140				1500.00	38.76	58140.00
61	DH05A	Repararea grupurilor mici si izolate la impietruiri din macadam	m2	350	49.98	17493				350.00	49.98	17493.00
62	DB18B	Îmbracaminte de mixtura asfaltica executata la cald in grosime de 3,0cm cu asternere manuala	m2	120	210.96	25315.2				120.00	210.96	25315.20
63	DB07A	Tratament bituminos dublu de suprafata pe imbracaminti asfaltice executat cu bitum la cald si cu criblura nebitumata inainte de asternere	100m2	12	3000	36000				12.00	3000.00	36000.00
64	DG04B	Desfacerea de borduri de piatra sau de beton de orice dimensiune asezate pe beton, scurgere etc., executate in alei, trotuare sau fundatii de drumuri.	m	320	20.1	6432				320.00	20.10	6432.00
65	DG06B	Spargerea și desfacerea betonului de ciment pe suprafețe limitate pentru pozarea cablurilor	m3	14	90	1260				14.00	90.00	1260.00
66	DE09C	Borduri de piatra pentru trotuare , avind dimensiunile 20x25cm , pe fundatie de beton 30x15cm	m	320	408.3	130656				320.00	408.30	130656.00
67	DI115	Consolidarea acostamentelor cu un strat de piatra sparta de 10 cm	m2	1200	158.7	190440	2533.18	138.3	350338.79	-1333.18	20.40	-159898.79
68	DF59B	Montarea parapetului metalic la acces la poduri	m	66	648.9	42827.4				66.00	648.90	42827.40
69	DI93C	Pliombarea gropilor la îmbrăcăminti din beton asfaltic cu grosimea de 7CM	m2	180	598.68	107762.4	1543	598.68	923763.24	-1363.00	0.00	-816000.84
		TOTAL:				21999986.2			21999766.1			220.10

Anexa nr.6

Informația privind valoarea lucrărilor de doborâre a arborilor și de tăiere a crengilor

Nr. din deviz (proces verbal de executare)	Simbol norme și cod resurse	Denumirea lucrării	U.M.	Cantitate conform datelor din proiect	Valoarea de deviz, lei		Asigurări sociale - 22.5%, lei	Cheltuieli de regie, lei	Beneficiu de deviz, lei	TVA -20%, lei	TOTAL, lei:
					Pe unitate de măsură/inclusiv salariu	Total/inclusiv salariu					
CR Călărași (din devizul la contractul nr.29 din 26.06.2020 încheiat cu SRL „Trans Invest Group” în valoare de 1063.3 mii lei)							22.50%	8%	4%		
10	TsH74 B	Tăierea crengilor cu fereastră mecanic din autoturn în condiții restrânse de lucru la arbori cu diametru 31-60 cm	buc	50	1432.5/720	71625/36000	8100	6378	3444.12	17909.42	107456.54
12	TsH75C	Doborârea arborilor cu fereastră mecanic din autoturn în condiții restrânse de lucru la arbori cu diametrul 31-60 cm	buc	40	2012.5/840	80500/33600	7560	7044.8	3804.19	19781.8	118690.79
TOTAL:											226147.33
CR Fălești (din devizul la contractul nr.31 din 06.05.2020 încheiat cu SA „Drumuri Bălți” în valoare de 2811.6 mii lei) :								6%	2%		
5	TsG08B	Doborârea cu fereastră mecanic a arborilor de esențe rășinoase, inclusiv transportarea manuală a materialului lemnos în depozite, în afara sau în zona lucrărilor, arborii având diametrul de 31-50 cm	buc	11	210.35/208.07	2734.55/2288.83	514.99	194.97	68.89	702.69	4216.12
6	TsG08C	Doborârea cu fereastră mecanic a arborilor de esențe rășinoase, inclusiv transportarea manuală a materialului lemnos în depozite, în afara sau în zona lucrărilor, arborii având diametrul de peste 50 cm	buc	2	462.94/458.27	925.87/916.54	206.22	67.93	24	244.8	1468.82
7	TsH74 A	Tăierea crengilor (cu curățirea cioturilor) cu fereastră mecanic din autoturn în condiții restrânse de lucru la arbori cu diametrul 11-30 cm	buc	30	797.23/421.23	23916.75/12636.75	2843.27	1605.6	567.32	5786.47	34719.87
TOTAL:											40404.81

Planul de acțiuni
privind remedierea deficiențelor constatate în Raportul auditului conformității
utilizării de către unitățile administrativ – teritoriale a transferurilor din bugetul de stat
destinate pentru infrastructura drumurilor.

Nr.	Obiectiv	Activitate	Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
1	Examinarea rezultatelor auditului	Elaborarea și aprobarea proiectului Deciziei cu privire la rezultatele auditului asupra corectitudinii utilizării finanțelor publice pentru infrastructura drumurilor, în scopul înlăturării deficiențelor constatate de audit.	Vicepreședintele raionului Soroca, Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri	27.09.2021 04.11.2021
2	Asigurarea modificării cadrului strategic de dezvoltare social – economic al raionului pentru anii 2021-2024, la capitolul întreținerea și reabilitarea drumurilor publice locale.	Crearea grupului de lucru responsabil pentru examinarea proiectelor și propunerea de a fi incluse în Programele multianuale de întreținere și reparație a drumurilor .	Președintele raionului	După aprobarea proiectului dat de Decizie la ședința Consiliului raional Soroca
		Corelarea Programului de reparație și întreținere a drumurilor publice locale aprobate anual cu obiectivele strategice aprobate.	Secția Economie Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri	După aprobarea Programului de reparație și întreținere a drumurilor publice locale la ședința Consiliului raional Soroca
3	Asigurarea implementării proceselor operaționale și a procedurilor eficiente de control intern, care să asigure conformitatea întregului proces de efectuare a achizițiilor publice și administrare a	Crearea Comisiilor de inventariere tehnică a drumurilor	Președintele raionului	Luna noiembrie a a.2021
		Efectuarea inventarierii tehnice a drumurilor	Comisiile de inventariere	31.12.2021
		Crearea unei baze de date privind evoluția stării rețelei de drumuri.	Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri	Pe parcursul anilor 2021-2022
		Evidența planificării , executării cheltuielilor, contractarea lucrărilor la conturile corespunzătoare (ECO) tipului de lucrare prestat.	Secția Economie, Serviciul financiar	Pe parcursul anului 2021-2022

resurselor la toate etapele de executare a lucrărilor.	În urma inventarierii infrastructurii drumurilor publice raionale și formarea unei baze de date necesare pentru calcularea transferurilor cu destinație specială din bugetul de stat, asigurând totodată capitalizarea și evaluarea activelor rutiere.	Direcția Finanțe Serviciul financiar	31.12.2021
	Asigurarea corelării și ajustării planului de achiziții la bugetul aprobat/precizat,	Secția Economie	31.12.2021
	Exercitarea acțiunilor de asigurare a verificării regulamentare a proiectelor de deviz.	Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri	2022
	Depunerea garanției de bună execuție pentru contractele de antrepriză conform condițiilor reglementate, ce ar asigura monitorizarea calității lucrărilor	Secția Economie,	După petrecerea tuturor procedurilor de achiziție publică
	Monitorizarea execuției lucrărilor la capitolul securitatea circulației rutiere , și executarea lucrărilor doar în baza , documentației tehnico – economice cu indicarea sectoarelor în schemele de amplasare	Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri	31.12.2021-2022
	Monitorizarea și evaluarea periodică a lucrărilor rutiere asigurând respectarea principiului transparenței în utilizarea mijloacelor financiare și a calității lucrărilor în construcție.	Vicepreședintele raionului Soroca Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri	permanent
	Asigurarea transparenței privind elaborarea și raportarea Programelor de reparație și întreținere a drumurilor publice pe paginile web a Consiliului, etc...)	Vicepreședintele raionului Soroca, Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri	Permanent

Secretarul Consiliului Raional

Stela Zabrian

1004/31D - Stela Zabrian

Nr.02-01-/55

22.09.2021

Notă informativă
cu privire la examinarea rezultatelor Raportului auditului conformității utilizării
de către unitățile administrativ – teritoriale a
transferurilor din bugetul de stat,
destinate pentru infrastructura drumurilor.

Prezentul proiect de decizie este elaborat de către Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri, a Consiliul Raional Soroca.

Necesitatea elaborării proiectului de decizie propus examinării, este satisfacerea recomandărilor Curții de Conturi în vederea înlăturării deficiențelor constatate de audit.

Misiunea de audit a fost realizată conform Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2021, avînd ca scop oferirea unei asigurări rezonabile asupra evaluării conformității privind utilizarea de către unitățile administrativ – teritoriale a transferurilor din bugetul de stat pentru infrastructura drumurilor.

Acest proiect respectă prevederile actelor normative și legislative actuale și este elaborat în vederea implementării Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legii 100/2017 cu privire la actele normative.

Evaluarea procesului de administrare a resurselor financiare aferente infrastructurii drumurilor, relevă unele neconformități la capitolul planificarea strategică conform Programelor de reparație și întreținere a drumurilor publice locale, la capitolul raportarea regulamentară a lucrărilor de construcții și a situațiilor patrimoniale, planificarea obiectivelor de achiziții, inventariere, securitatea circulației rutiere, capitalizare, etc... Aspectele menționate necesită îmbunătățiri, pentru a spori transparența și eficiența utilizării mijloacelor financiare publice.

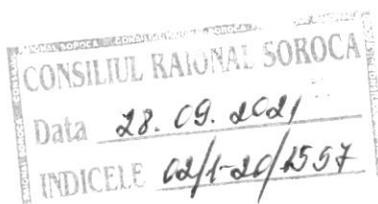
Proiectul dat determină acțiuni în domeniu și întreprinderea măsurilor privind administrarea conformă a resurselor financiare bugetare destinate infrastructurii drumurilor, cu remediarea carențelor și problemelor detaliate în Raportul de audit.

Implementarea proiectului de decizie nu va necesita cheltuieli suplimentare.

Proiectul dat a fost avizat pozitiv și fără obiecții de către Serviciul juridic a Consiliului Raional Soroca.

Anexă: Raportul de audit privind conformitatea utilizării de către unitățile administrative – teritoriale a transferurilor din bugetul de stat, destinate pentru infrastructura drumurilor.

Cu respect

Elena Mițu,

Șef Secția Construcții,
Gospodărie Comunală și Drumuri